

Revue Piešťany, ročník XLVI.
Kultúrno-spoločenský štvrťročník.
Vydáva Mesto Piešťany.

Šéfredaktor:
Kornel Duffek

Redakčný fotograf:
Mgr. Martin Palkovič

Redakčná rada:
Ing. Margita Galová (predsedníčka),
Kornel Duffek, PhDr. Vladimír Krupa,
Mgr. Drahomíra Moretová,
Mgr. Jana Obertová

Spolupracovali:
PhDr. Robert Bača,
Mgr. Andrej Bolerázsky,
Ing. Tomáš Hudcovič,
PhDr. Vladimír Krupa,
Mgr. Drahomíra Moretová,
Mgr. Martin Palkovič,
Mgr. Timotea Vráblová Ph.D.,
Ing. Eva Wernerová

Foto:
Archív BM,
PhDr. Robert Bača, Eva Drobná,
Ing. Vojtech Hank,
Ing. Tomáš Hudcovič,
MUDr. Pavel Kaňuščák,
Peter Kríštofovič, Ing. Jozef Šimko,
Mgr. Martin Palkovič, Ing. Eva Wernerová

Jazyková úprava:
Kornel Duffek

Preklad nemecký jazyk:
Olga Sulzberger

Preklad anglický jazyk:

This issue of *Revue Piešťany*
was proofread by SKYPERS
The School of Languages
www.skypers.sk

Grafická úprava:
Re Public group s.r.o., Piešťany

Tlač:
PN print s.r.o., Piešťany

Adresa redakcie:
Revue Piešťany, Námestie SNP č. 3
921 45 Piešťany
tel.: +421 33 7765301
fax: +421 33 7765333
mob.: +421 903 712545
e-mail: sekretariat@piestany.sk
Reg. č.: EV 396/08

Revue Piešťany - Jeseň 2010 - Autumn 2010 - Herbst 2010

2-4

Piešťanské jubileá (Drahomíra Moretová)

- Piešťany anniversaries
- Piešťany und seine Jubiläen

5-7

Európski karavanisti sa stretli v Piešťanoch (Martin Palkovič)

- European campers meet in Piešťany
- Autocamper aus ganz Europa trafen sich in Piešťany

8-9

Novoty na Sĺňave
(Martin Palkovič)

- News on Sĺňava
- Neues von Sĺňava

10-11

**Zázračný oriešok
nebol prázdny**
(Timotea Vráblová)

- Magic nut was not empty
- Die Zaubernuss war nicht leer

12-13

Piešťanský festival - klasika i džez (Kornel Duffek)

- Piešťany Festival - Classical music and jazz
- Das Festival von Piešťany - zwischen Klassik und Jazz

14-15

Piešťany sú aj mestom džezu
(Kornel Duffek)

- Piešťany is becoming a jazz town
- Piešťany ist jetzt auch eine Stadt des Jazz

16-19

**Socha a Objekt už aj
v Piešťanoch** Kornel Duffek

- Sculpture and Object also in Piešťany
- „Skulptur und Objekt“ jetzt auch in Piešťany

20-22

Karikatúra & jazz (Kornel Duffek)

- Caricature & jazz
- Karikatur & Jazz

23-25

Udalosti - návštevy - stretnutia

- Events - Visits - Meetings
- Ereignisse - Besucher - Treffen

26-28

Architekt, karikaturista, ilustrátor, dizajnér Bobo Pernecký má 60 rokov (Kornel Duffek)

- The architect, caricaturist, illustrator, and designer Bobo Pernecký is 60 years old
- Architekt, Karikaturist, Illustrator und Designer Bobo Pernecký feiert seinen 60. Geburtstag

29-31

Doktor Ľudovít Torma - nebojácny antifašista (Robert Bača)

- Doctor Ľudovít Torma - fearless antifascist
- Dr. Ľudovít Torma - ein furchtloser Antifaschist

32-35

Nová archeologická expozícia Balneologického múzea (Vladimír Krupa)

- New archaeological exposition at the Balneological Museum
- Neue archäologische Exposition des Balneologischen Museums

36-39

Historické letecké fotografie (Andrej Bolerázsky)

- Historical aerial photographs
- Historische Flugaufnahmen

40-43

Ako ďalej s piešťanskou botanicou záhradou? (Eva Wernerová)

- What to do next with Piešťany's botanic garden?
- Wie soll es mit dem botanischen Garten in Piešťany weiter gehen?

44-47

Vtáctvo pred objektivom
(Kornel Duffek)

- Birds in front of the camera
- Vogel vor der Linse

48

Kniha o Mestskom parku v Piešťanoch
(Vladimír Krupa)

- A book about the Town Park in Piešťany
- Ein Buch über den Stadtpark von Piešťany

49-51

Piešťanci sa vznášali v Trenčine (Tomáš Hudcovič)

- Piešťany racers hovering over Trenčín
- Wettkämpfer aus Piešťany schwebten in Trenčín

52-53

K úspechu futbalistov prispelo aj piešťanské bahno (Tomáš Hudcovič)

- Piešťany's mud contributing to football success
- Zum Fußball-Erfolg trug auch der Schlamm von Piešťany bei

54-56

Dva golfové turnaje
(Kornel Duffek)

- Two golf tournaments
- Zwei Golfturniere

Obálka/Cover /Titelbild Tomáš Hudcovič

Ivana Surovcová pri svojom rekordnom odpale.
Ivana Surovcová and her record stroke.
Ivana Surovcová bei ihrem rekordverdächtigen Abschlag

Piešťanské jubileá

Piešťany anniversaries Piešťany und seine Jubiläen

Drahomíra Moretová Foto archív BM, Tomáš Hudcovič, Martin Palkovič

Na tento rok pripadá množstvo jubileí, súvisiacich s Piešťanmi, ich dejinami, s osobnosťami, ktoré tu žili či žijú, s mestskými organizáciami a s rozličnými podujatiami, obohacujúcimi mesto. Všetky okružle výročia nie je možné ani obsiahnuť, preto sme vybrali aspoň niektoré z nich.

This year there are many anniversaries connected with Piešťany, its history and the personalities who have lived and still live here, with municipal organizations and various events, which help to enrich the town. It is not even possible to write about all the major anniversaries, which is why we have chosen only a few of them.

In dieses Jahr fällt eine ganze Reihe Jubiläen, die mit Piešťany, seiner Geschichte, seinen Persönlichkeiten, die hier lebten oder immer noch leben, mit den städtischen Organisationen sowie mit diversen, das Leben der Stadt bereichernden Veranstaltungen im Zusammenhang stehen. Alle „runden“ Jahrestage an dieser Stelle zu erfassen, wäre aus Platzgründen nicht möglich, deshalb wählten wir zumindest einige von ihnen.

▲ Ludovít (Lajos) Winter v mladších rokoch.
Ludovít (Lajos) Winter in his early years.
Ludovít (Lajos) Winter in seinen jüngeren Jahren

Na začiatok novembra pripadne 140. výročie narodenia Ľudovíta Wintera. Tento komplexný podnikateľ s nezmerateľným množstvom energie 50 rokov svojho života zasvätil rozvoju a prosperite piešťanských kúpeľov. Spolu so svojimi príbuznými (predovšetkým s bratom Imrichom) a spolupracovníkmi ich vybudoval a predstavil svetu. Neustále pripravoval nové plány ich rozvoja a jeho myšlienky sú aj dnes inšpiratívne. Zanechal po sebe nielen významné stavby, z ktorých väčšina dodnes slúži svojmu účelu (Kursalon, Pro Patria, hotel Thermia Palace, kúpele Irma, Zelený strom, Sandor Pavillon...), ale vďaka jeho nápadom a úsiliu sa budovalo aj mesto, uľahčoval život občanov Piešťan a dokázal pritiahnúť množstvo kúpeľných hostí. O jeho zásluhách sa už veľa popísalo. Zdroj úspechu jeho práce, ale aj sily

v prekonávaní prekážok, ktoré mu život neustále kládol do cesty, vyjadril nasledovne: „Veda sama nestačí, aby lekár bol dobrým lekárom. K úspechu je treba, aby ho pacienti mali radi. Tá istá zásada platí u osôb, ktoré majú viesť kúpele. Kto nie je zalúbený do svojho odboru, kto nespája srdce a dušu so záujmami kúpeľného hosta, ťažko bude v stave previesť šťastnú a trvalú tvorbu v záujme svojich kúpeľov. Popri vede aj láska k hosťom je kritériom dobrých úspechov.“ Ľudovít Winter presadzoval ideu, že popri medicíne patrí k liečbe aj duchovný a kultúrny život. V tom mu bol nápomocný jeho brat Imrich.

V roku 1925 bola otvorená v Piešťanoch mestská knižnica, ktorá slávi v tomto roku 85. narodeniny. Toto zariadenie sa postupne vypracovalo medzi najvýznamnejšie kultúrne inštitúcie v meste. Piešťanská knižnica povýšila požíčavanie kníh na nekonečne zaujímavú prácu s knihami a čitateľom v rôznych podobách. Moderné priestory sú miestom nevšedných stretnutí čitateľov rôznych vekových kategórií s tvorcami kníh, workshopov, výstav, ale aj jedinečného festivalu „Zázračný oriešok“, s podtitulom „Kniha v rozhlase - rozhlas v knihe.“

Súčasnú budovu knižnice projektoval ďalší z tohtoročných jubilantov - architekt Bohuslav Pernecký so svojimi spolupracovníkmi.

Bobo Pernecký, ako ho všetci jeho blízki i známi volajú, oslávil v tomto roku šesťdesiatku. Pri výpočte jeho aktivít je viac než zrejmé, že svoj život prežíva tento veľmi skromný jubilant mimoriadne intenzívne. Tak ako Ľudovít Winter aj on je príkladom toho, že ak človek má svoju prácu rád a ak má rád aj tých, ktorým je určená, úspech musí prísť. Nielen jeho projekty, ale aj neopakovateľné karikatúry s osobitným rukopisom sa stali neoddeliteľnou súčasťou života Piešťancov. K letnému koloritu nášho kúpeľného mesta patrí už vyše pol storočia aj Piešťanský festival. Jeho tóny sa rozliehajú na viacerých pódiiach v meste už po 55-krát. Od roku 1980 sa hlavným sídlom Piešťanského festivalu stal Dom umenia. Tento ďalší jubilant sa za svojej 30-ročnej éry stal miestom najvýznamnejších kultúrnych udalostí nielen Piešťan, ale neraz aj celého Slovenska. Viac o festivale píšeme na stranách 12 - 13.

Zatiaľ aspoň toľko na tému jubileí. Vo vnútri čísla sa o nich dočítate ešte viac. ■

We will commemorate the 140th anniversary of the birth of Ľudovít Winter at the beginning of November. This complex entrepreneur with never-ending energy devoted 50 years of his life to the

▲ Pri vstupe do 55.ročníka Piešťanského festivalu odovzdal primátor Remo Cicutto riaditeľke Domu umenia Edite Bieloševičovej pamätnú plaketu z príležitosti 30. výročia otvorenia Domu umenia.

At the beginning of the 55th annual Piešťany Festival, Remo Cicutto, the Mayor of Town, presented a commemorative medal to Edita Bieloševičová, the House of Art director, to commemorate the 30th anniversary of the opening of the House of Art.

Bei der Eröffnung des Festivals von Piešťany überreichte Bürgermeister Remo Cicutto der Leiterin des Hauses der Kunst, Edita Bieloševičová, eine Gedenkplakette anlässlich des 30. Jahrestages der Eröffnung dieser Einrichtung.

development and prosperity of the Piešťany Spa. Together with his relatives (especially with his brother Imrich) and his co-workers, he built up the spa and introduced it to the world. He constantly designed new plans for its development and his ideas are inspiring even today. Many buildings were constructed thanks to him such as Kursalon, Pro Patria, Thermia Palace Hotel, spas Irma, Zelený strom, Sandor Pavillon... and the majority of them are still in operation. The town was built thanks to his ideas and effort, he made the lives of Piešťany's inhabitants more comfortable and he succeeded in attracting a large number of spa guests. Much has already been written regarding his life and endeavors. He described the source of his success as well as the strength to overcoming obstacles that he constantly encountered in following words: "Science itself cannot help a doctor to be a good doctor. He needs satisfied patients to be successful. The same principle should be applied to people who manage the spa. Those

who are not in love with their specialisation, who do not connect their heart and soul with the interests of spa guests, could hardly be successful. Besides science, love for the guests is a criterion of success as well." Ludovít Winter was a supporter of the idea that besides medicine, spiritual and cultural life are also a part of the treatment, something his brother Imrich helped him with.

In 1925, the Town Library in Piešťany was founded. It is celebrating its 85th anniversary this year. The library has gradually become one of the most important cultural institutions in the town. It has gone beyond simply lending books to now providing many more services and interesting activities for readers and visitors of the library. The modern-day premises host unusual meetings of readers of different age categories with the authors of books, as well as workshops, exhibitions and a unique festival "The Magic Nut" with the subtitle "The Book in the Radio - The Radio in the Book". The present-day building of the

library was designed by another man celebrating an important anniversary this year - the architect Bohuslav Pernecký together with his colleagues.

Bobo Pernecký, as all of his relatives and acquaintances call him, celebrated his 60th birthday this year. If we named all his activities, it would be clear that this modest man lives his life very intensively. Just as Ludovít Winter, he proves that if a man likes his work and if he likes those people who his work is intended for, then success will definitely follow. Not only his projects but also his unique caricatures with special handwriting have become an inseparable part of the life of the inhabitants of Piešťany.

The Piešťany Festival has been a part of the summer programme of our spa town for more than 50 years. Its tones resounded from numerous stages throughout the town for the 55th time. The House of Art has been the main seat of the Piešťany Festival since 1980. This institution is also celebrating its anniversary - 30 years of existence during which time it has become a place for the most important cultural events not only for Piešťany but also for all of Slovakia. You can read more about this festival on pages 12 - 13.

There is more information about anniversaries inside this issue. ■

▲ Deti majú v jubilejnej mestskej knižnici vytvorený veľký priestor.
Children have a wide space in the jubilee Town Library.
Für Kinder wurde in der jubelnden Stadtbibliothek ein großzügiger Bereich geschaffen.

Auf den Beginn des Monats November fällt der 140. Geburtstag von Ľudovít Winter. Dieser vielseitige Unternehmer mit einem unermesslichen Potential an Energie, widmete ganze 50 Jahre seines Lebens der Entwicklung und Prosperität des Heilbades von Piešťany. Gemeinsam mit den Mitgliedern seiner Familie (vor allem mit Bruder Imrich) und seinen Mitarbeitern baute er die Kuranlage auf und präsentierte sie der Welt. Pausenlos schmiedete er neue Pläne für ihr Fortkommen und seine Ideen bieten auch heute noch viel Inspiratives. Zu seiner Hinterlassenschaft gehören nicht nur bedeutende Bauwerke, von denen die meisten bis heute ihrem ursprünglichen Zweck dienen (Kursalon, Pro Patria, Hotel Thermia Palace, Kurhaus Irma, Sanatorium „Zelený strom“, Sandor Pavillon...), sondern auch die Ergebnisse seines Ideenreichtums und Bemühungen, die zu einem komfortableren Leben ihrer Bewohner und einem regen Zufluss von Kurgästen beitrugen. Über die Verdienste von Ľudovít Winter wurde schon viel geschrieben. Zu der Quelle seiner Arbeitserfolge und seiner Kraft zur Überwindung von Hindernissen, die ihm das Leben stets in den Weg stellte, sagte er: „Die Wissenschaft allein reicht nicht, um aus einem

Arzt einen guten Arzt werden zu lassen. Damit er erfolgreich wird, müssen ihn seine Patienten mögen. Der gleiche Grundsatz gilt für Menschen, die ein Heilbad leiten wollen. Wer sich in sein Fach nicht verliebt hat, wer sein Herz und seine Seele mit den Interessen des Kurgastes nicht vereint, der wird kaum in der Lage sein, ein glückliches und dauerhaftes Schaffen im Interesse seines Heilbades zu entfalten. Neben der Wissenschaft ist auch die Liebe zu den Gästen ein Kriterium für Erfolg.“ Ľudovít Winter verfocht die Einsicht, dass zu einer Therapie neben den medizinischen Mitteln auch das geistige und kulturelle Leben gehört. Hierbei war ihm sein Bruder Imrich eine große Unterstützung.

Im Jahre 1925 wurde in Piešťany die Stadtbibliothek eröffnet, die in diesem Jahr ihren 85. Geburtstag feiert. Diese Einrichtung arbeitete sich im Laufe der Zeit zu einer der bedeutendsten Institutionen der Stadt hoch. Die städtische Bücherei von Piešťany erhob den einfachen Bücherleih zu einer unendlich interessanten und verschiedenartigen Arbeit mit Büchern und Lesern. Die modern gestalteten Räumlichkeiten bieten eine Plattform für eindrucksvolle Begegnungen zwischen Lesern verschiedener Alterskategorien und Buchautoren und sind gleichzeitig auch ein Veranstaltungsort für diverse Workshops, Ausstellungen sowie das einmalige Festival „Zázračný orešok“ (Zaubernuss), mit dem Untertitel „Kniha v rozhlase – rozhlas v knihe“ (Buch im Radio - Radio im Buch).

Die heutige Gestalt der Bibliothek geht auf den

Entwurf des nächsten unserer diesjährigen Jubilaren - den Architekten Bohuslav Pernecký und seine Mitarbeiter - zurück.

Bobo Pernecký, wie er von seinen Nächsten und dem gesamten Bekanntenkreis genannt wird, feierte in diesem Jahr seinen 60. Geburtstag. Bei der Aufzählung seiner Aktivitäten, wird mehr als deutlich, dass dieser bescheidene Jubilar sein Leben außerordentlich intensiv lebt. So wie Ľudovít Winter ist Bobo Pernecký auch ein Beispiel dafür, dass wenn ein Mensch seine Arbeit und diejenigen, für die sie bestimmt ist liebt, sich der Erfolg wie von allein einstellt. Nicht nur seine Projekte, sondern auch die unverwechselbaren humoristischen Zeichnungen mit individueller Handschrift, wurden zum untrennbaren Bestandteil im Leben der Anwohner von Piešťany. Zum sommerlichen Flair unserer Kurstadt gehört seit über einem halben Jahrhundert auch das „Festival von Piešťany“. Seine Töne erklingen von mehreren Bühnen der Stadt schon zum 55. Mal. Ab dem Jahr 1980 ist der Hauptsitz dieser Veranstaltung das Haus der Kunst - unser nächster „Jubilar“. Im Verlauf seiner 30-jährigen Ära wurde es zum Austragungsort der bedeutendsten Ereignisse nicht nur im Rahmen von Piešťany, sondern häufig auch der ganzen Slowakei. Mehr über das Festival berichten wir auf den Seiten 12 - 13.

So viel erst einmal zum Thema Jubiläen. Mehr dazu finden Sie in weiteren Beiträgen dieser Ausgabe. ■

Európski karavanisti sa stretli v Piešťanoch

Takmer 700 milovníkov obytných prívosov zo 16 krajín Európy prišlo na niekoľko dní do Piešťan. Od 20. do 23. mája rozložili svoje mobilné príbytky v kempe Lodenica a užívali si pohostinnú atmosféru kúpeľného mesta.

European campers meet in Piešťany

Almost 700 lovers of caravans from 16 European countries came to Piešťany for several days. They set up their mobile dwellings at the Lodenica Camp Grounds from 20th to 23rd May and enjoyed the hospitable atmosphere of the spa town.

Autocamper aus ganz Europa trafen sich in Piešťany

Knapp 700 Liebhaber der Wohnanhänger aus 16 europäischen Ländern kamen für mehrere Tage nach Piešťany. Vom 20. bis 23. Mai ließen sie sich mit ihren mobilen Unterkünften auf dem Campingplatz „Lodenica“ nieder und genossen die gastfreundliche Atmosphäre der Kurstadt.

Martin Palkovič Foto autor

Spríevod účastníkov stretnutia.
The parade of participants of the meeting.
Der Umzug der „Rally“-Teilnehmer

Náhoda zapríčinila, že dve medzinárodné podujatia sa konali počas jedného víkendu. Stretnutie karavanistov Europa Rally 2010 a 2. ročník Tradičných umeleckých remesiel boli príčinou, že nevelké kúpeľné mesto sa premenilo na mnohojazyčný Babylon. Okrem prekvapenia v podobe desiatok remeselníkov a ich originálnych výrobkov čakali karavanistov v Piešťanoch vystúpenia folklórneho súboru Máj, športové aktivity, ekumenická bohoslužba, ale aj výlety do Bratislavy a Trenčína.

Pred otvorením podujatia prijal zástupcov národných karavan klubov na radnici primátor Remo Cicutto. Nasledoval slávnostný sprievod všetkých účastníkov zrazu. Belgičania, Chorváti, Česi, Fíni, Francúzi, Nemci, Gréci, Angličania, Maďari, Taliani, Holanďania, Nóri, Poliaci, Slovinci, Slováci a Švajčiari sa prezentovali prostredníctvom svojho folklóru, krojov i pochúťok. Všade vial vlajky jednotlivých štátov a karavan klubov. Vládla priateľská atmosféra, veď niektorí z účastníkov sa stretávajú na podobných podujatiach už desiatky rokov.

Uvítacie príhovory zástupcov mesta a medzinárodného karavan klubu boli v pripravenom veľkokapacitnom stane prekladané do troch svetových jazykov. Podujatie oficiálne odštartoval prezident Medzinárodného karavan klubu Jean-Marc Dudt zapálením putovnej pochodne. Na záver odznela karavanistická hymna, pri ktorej väčšina prítomných držala pravú ruku na srdci.

Europa Rally je každoročné stretnutie priaznivcov nezávislého cestovania. Väčšinou sú to dôchodcovia, ktorí napracú svoje

▲ Prezident Medzinárodného karavan klubu Jean-Marc Dudt z Francúzska zapaluje putovnú pochodňu.
The president of the International Caravan Club, Jean-Marc Dudt from France, is lighting the touring torch.
Vorsitzender des Internationalen Caravan-Club, Jean-Marc Dudt aus Frankreich, bei dem Anzünden der Fackel

▲ Pri otváracom ceremoniáli sa veľkokapacitný stan zaplnil do posledného miesta.

The big-capacity tent was filled to capacity during the opening ceremony.

Bei der Eröffnungszereemonie war das großräumige Zelt bis zum letzten Platz gefüllt.

domácnosti do menších, či väčších prívosov a počas letných mesiacov slobodne brádzia Európou. Karavany sú ich druhým domovom. Nechýba v nich nič - ani domáce zvieratá, satelitné prijímače alebo kvety. Niektoré majú aj vlastné predzáhradky.

Európa má bohatú sieť kempov, poskytujúcich karavanistom plný servis. Ideálne miesto ich návštevy musí ponúkať zaujímavé pamätihodnosti v okolí, kultúrny program a rozmanité možnosti trávenia voľného času. Samozrejmosťou sú kvalitné služby. Podľa dobrej nálady a spokojnosti účastníkov Europa Rally 2010 sa dá usudzovať, že Piešťany im všetky tieto očakávania splnili. ■

It was a coincidence that two international events were being held during the same weekend. The small spa town turned into a multilingual Babylon thanks to the meeting of campers called Europa Rally 2010 and the 2nd year of Traditional Handicrafts. Besides the surprise of dozens of craftsmen and their original products, there were several more events for campers to enjoy in Piešťany such as: a performance from the Máj folk group, sports activities, ecumenical service, as well as trips to Bratislava and Trenčín.

Remo Cicutto, the mayor of Piešťany, greeted representatives from the national

caravan clubs in the town hall before the opening of the event. It was followed by a ceremonial parade with all participants of the meeting. Representatives from Belgium, Croatia, the Czech Republic, Finland, France, Germany, Greece, England, Hungary, Italy, Holland, Norway, Poland, Slovenia, Slovakia and Switzerland presented themselves by means of folklore, national customs as well as their unique specialities. Flags of the individual countries and caravan clubs were flying everywhere. A friendly atmosphere pervaded, as some of the participants have been meeting at similar events for several years.

The welcome speeches of the representatives of the town and the international caravan club were translated into three world languages in a big-capacity tent. The event was officially opened by the president of the International Caravan Club, Jean-Marc Dudt, with the lighting of the touring torch. Finally, the caravan lovers' anthem resounded during which the majority of participants held their right hand over their heart.

The Europa Rally is an annual meeting of fans of independent travelling. These are usually pensioners who stuff their caravans, both small and big, with various things from their households and freely travel around Europe during the summer months. Caravans are their second homes, which are complete with all the amenities of home - even pets, satellite receivers and plants. Some of them even have their own little gardens.

Europe has a rich network of camp grounds providing full service to campers. An ideal place for them is one that offers

interesting sights within its surroundings, cultural programmes and various possibilities for spending free time. High quality services have to be included as well. According to the good mood and satisfaction of the participants of the Europa Rally 2010 we can assume that Piešťany fulfilled all of these expectations. ■

Der Zufall wollte es so, dass an diesem Wochenende gleich zwei internationale Veranstaltungen stattfanden. Das Treffen der Autocamper „Europa Rally 2010“ sowie das 2. Festival des traditionellen Kunsthandwerks waren die Ursache dafür, dass sich die beschauliche Kurstadt in ein multilinguales Babylon verwandelte. Neben einer Überraschung in Gestalt von dutzenden Handwerkern und ihren originellen Erzeugnissen erwarteten die Autocamper in Piešťany noch Auftritte der Folkloregruppe „Máj“, Sportveranstaltungen, ein ökumenischer Gottesdienst sowie Ausflüge in die Hauptstadt Bratislava und nach Trenčín.

Vor der Eröffnung der Veranstaltung wurden die Vertreter der internationalen Caravan-Clubs vom Bürgermeister Remo Cicutto im Rathaus empfangen. Danach folgte ein feierlicher Umzug aller Teilnehmer des Treffens. Ob Belgier, Kroatier, Tschechen, Finnen, Franzosen, Deutsche, Griechen, Engländer, Ungarn, Italiener, Niederländer, Norweger, Polen, Slowenier, Slowaken oder Schweizer – alle repräsentierten sich mittels ihrer Folklore, ihrer Trachten sowie der einheimischen Leckereien. Überall wehten die Flaggen der einzelnen Länder und die Fahnen der Caravan-Clubs. Allseits herrschte eine freundliche Atmosphäre, denn einige Teilnehmer treffen sich im Rahmen ähnlicher Veranstaltungen bereits seit Jahrzehnten.

Die Begrüßungsansprachen, gehalten von den Vertretern der Stadt und des Internationalen Caravan-Clubs, wurden in dem hierfür aufgestellten großräumigen

Zelt in drei Weltsprachen übertragen. Der Event wurde von dem Vorsitzenden des Internationalen Caravan-Clubs, Jean-Marc Dudt, durch das Anzünden einer Fackel, offiziell eröffnet. Den Abschluss bildete die gemeinsam angestimmte „Camper-Hymne“, bei der die meisten Anwesenden die rechte Hand aufs Herz legten.

Die „Europa Rally“ ist ein alljährliches Highlight für alle Freunde des unabhängigen Reisens. Die meisten von ihnen sind Rentner, die ihren Hausstand in kleinere oder größere Anhänger verfrachten und während der Sommermonate frei kreuz und quer durch Europa fahren. Dabei sind die Anhänger ihr zweites Zuhause. Und darin fehlt wirklich nichts - weder Haustiere, noch Satellitenempfänger oder Blumen. Einige von ihnen haben sogar einen eigenen Vorgarten.

Europa verfügt über ein weitreichendes Netz von Campingplätzen, die ihren Nutzern einen Rundum-Service bieten. Der ideale Besuchsort muss interessante Sehenswürdigkeiten, kulturelles Programm und vielfältige Möglichkeiten der Freizeitgestaltung bieten. Eine Selbstverständlichkeit sind qualitativ hochwertige Dienstleistungen. Der guten Laune und Zufriedenheit der Teilnehmer der „Europa Rally 2010“ kann entnommen werden, dass Piešťany diesen Erwartungen gerecht wurde. ■

▼ Do Piešťan zavítali aj karavanisti z ďalekého Fínska. Even campers from distant Finland came to visit Piešťany. Diese Autocamper kamen aus entferntem Finnland nach Piešťany.

Novoty na Sĺňave

News on Sĺňava
Neues von Sĺňava

Martin Palkovič Foto autor

Medzinárodné sochárske sympóziu, sadenie stromov, koncerty, športové zápasy, večerná ohňová šou, privábenie takmer 800 cyklistov, k tomu množstvo divákov, z ktorých veľká časť bola priamo zapojená do pripravených podujatí. Prvý májový víkend v okolí vodnej nádrže Sĺňava a v centre mesta bol plný občiansky a ekologicky pozitívnych aktivít.

An international sculpture symposium, planting of trees, concerts, sport matches, an evening fire show, up to 800 cyclists and a large number of spectators, out of which many participated directly in the prepared events - the first weekend of May in the area surrounding the water reservoir Sĺňava and the town centre was full of positive activities for both citizens and the environment.

Ein internationales Bildhauersymposium, das Einpflanzen von Bäumen, Konzerte, Sportwettkämpfe, eine abendliche Feuershow, das Zusammentrommeln von knapp 800 Radfahrern und dazu eine Menge Zuschauer, von denen ein großer Teil in die vorbereiteten Veranstaltungen direkt einbezogen wurde. Das erste Maiwochenende in der Umgebung des Stausees „Sĺňava“ und im Zentrum der Stadt war prall gefüllt mit bürgerlichen und umweltfreundlichen Aktivitäten.

▲ Inštinnej plastike Slnko, ktorú vytvoril poľský rezbár Mieczyslaw Gluch, sa najviac potešili deti. The naive sculpture, the Sun, which was created by the Polish wood-carver Mieczyslaw Gluch, was a big favourite with children. Über die naive Plastik „Sonne“, ein Werk des polnischen Schnitzers Mieczyslaw Gluch, freuten sich am meisten Kinder.

Najprv sa nábrežím medzi Krajinským a Kolonádovým mostom ozývali motorové píly a všade poletovali piliny. To poľskí a slovenskí rezbári (Andrej Irša, Jozef Chromek, Marián Hutira, Martin Kalman, Mieczyslaw Gluch, Sebastian Kruczala) začali vytvárať sochy, ktorým neskôr dodávali konečnú podobu pomocou dlát. Šesť mocných topoľových kmeňov sa pod ich rukami postupne premenilo na Ľudovíta Wintera, Vážsku pannu, Páva, Veveričku, Slnko a Labute. Po troch dňoch fyzicky náročnej práce ich rezbári odovzdali organizátorom podujatia, ďalej zástupcom mesta, Piešťanských kúpeľov a Slovenského vodohospodárskeho podniku.

Hneď ráno sa začali registrovať prví účastníci pokusu o rekord v počte cyklistov. Výsledky vyhlásili počas podvečerného koncertu Vrbovských víťazov a Slniečka. Bolo ich presne 798 a jeden z nich si odniesol raritný bicykel. Mesto Piešťany je odvtedy držiteľom slovenského rekordu v počte cyklistov zaregistrovaných na jednom mieste.

Na druhý deň sa na čerstvo opravenom ihrisku pri nábreží konal volejbalový turnaj. Na opačnom brehu Váhu sa zase hral futbal na ihrisku, ktoré tiež

krátko predtým prešlo rekonštrukciou.

Zabudnuté nezostali ani tradičné zvyky. Folkloristi zo súboru Bystričan postavili na pešej zóne máj a vodáci z klubu Neptún slávnostne odomkli vodu, aby ju potom mohli splaviť. Medzi plavidlami nechýbala ani plť, ktorú si dvaja mladí odvážlivci sami postavili.

Víkend plný rozmanitej zábavy sa podarilo zorganizovať partii nadšencov pod vedením Michala Fialu z letného bufetu Dino na Sĺňave s použitím minimálneho množstva finančných prostriedkov. Piešťany majú vďaka nim ďalšie podujatie zapadajúce do mozaiky letných kultúrno-športových akcií. Noc na 1. mája ozvláštnila ohňová šou. Pripomenula starý keltský sviatok ohňa, ktorým pohania aj na našom území vítali príchod jari. ■

First, the power saws could be heard on the banks of the river between the Krajinský Bridge and the Colonnade Bridge, wood dust floating in the air everywhere. This was caused by the Polish and Slovak wood-carvers (Andrej Irša,

Jozef Chromek, Marián Hutira, Martin Kalman, Mieczyslaw Gluch, Sebastian Kruczala), who were beginning the process of creating sculptures, which they later finished with chisels. Six mighty poplar trunks were gradually transformed into Ľudovít Winter, The Mermaid of the Váh, a peacock, a squirrel, the sun and swans. After three days of physically demanding work, the wood-carvers handed the sculptures over to the organizers of the event, and the representatives of the town, the Spa Piešťany and the Slovak Water Management Enterprise.

Early in the morning, the first participants, in the attempt to set the record for the most cyclists, began registering. The results were announced during the afternoon concert of Vrbovskí víťazi and Slniečko. There were 798 cyclists, one of whom won a unique bicycle. As a result, the town of Piešťany set the record for the largest number of cyclists registered in one place.

The next day, a volleyball tournament was held on a recently renovated volleyball court. On the other side of the River Váh, football was played on a football pitch, which shortly before had also undergone reconstruction.

Traditional customs were not forgotten either. The folklorists from the group Bystričan put up the May pole and the water sportsmen from the club Neptún ceremoniously 'unlocked' the water so that they could float on it. Among the crafts released, there was a raft which two, courageous young men had built themselves.

Making the most of a minimum of financial resources, a weekend full of various entertainment was successfully organized by a group of enthusiasts under the leadership of Michal Fiala

from the summer buffet Dino on Slŕava. Thanks to them, Piešťany has yet another event contributing to its vast offering of summer cultural and sport events. The night of the 1st of May was enriched with a fire show. It reminded us of the old Celtic fire feast, during which the pagans living on our territory welcomed the arrival of spring. ■

Zuerst waren über dem Ufer zwischen der Krajinský und der Kolonnadenbrücke Motorsägen zu hören und überall in der Luft flogen Holzspäne herum. Da begannen polnische und slowakische Schnitzer (Andrej Irša, Jozef Chromek, Marián Hutira, Martin Kalman, Mieczyslaw Gluch und Sebastian Kruczala) gerade die Arbeit an ihren Skulpturen, denen sie später, mit Hilfe von Meisel, die endgültige Gestalt gaben. Sechs mächtige Pappelstämme verwandelten sich in ihren Händen nach und nach in Ľudovít Winter, die Waagjungfrau, einen Pfau, ein Eichhörnchen, eine Sonne und mehrere Schwäne. Nach drei Tagen, erfüllt mit physisch äußerst anspruchsvoller Arbeit, übergaben die Schnitzer ihre Werke den Organisatoren der Veranstaltung sowie den Vertretern der Stadt, des Heilbades Piešťany und der Slowakischen Wasserwirtschaftsbetriebe (Slovenský vodohospodársky podnik).

Bereits in aller Herrgottsfrühe ließen sich die ersten Teilnehmer des Rekordversuches um die höchste Anzahl der Radfahrer registrieren. Die Ergebnisse wurden am Abend, im Rahmen des Vorabendkonzertes der Gruppen „Vrbovskí víťazi“ und „Slniečko“ bekannt gegeben. Es wurden genau 798 Radfahrer gezählt und einer von ihnen

konnte sich am Ende über ein exklusives Fahrrad freuen. Ab diesem Zeitpunkt hält die Stadt Piešťany den slowakischen Rekord für die höchste Anzahl von Radfahrern, die an einem Ort registriert wurden.

Am darauffolgenden Tag fand auf dem neu gestalteten Sportplatz am Ufer ein Volleyballturnier statt. Am entgegen gelegenen Ufer der Waag lief wiederum ein Fußballspiel – ebenfalls auf einem Spielfeld, das kurz zuvor neu gestaltet wurde.

Und auch traditionelle Bräuche kamen an diesem Wochenende nicht zu kurz. Mitglieder des Folkloreensembles „Bystričan“ stellten in der Fußgängerzone einen Maibaum auf und Wassersportler aus dem Club „Neptún“ schlossen feierlich die Flussläufe auf, um sie befahren zu können. Unter den Wasserfahrzeugen befand sich auch ein Floß, das von zwei wagemutigen jungen Männern in Eigenregie gebaut wurde.

Das Wochenende voller vielfältiger Unterhaltung wurde allein von einer Gruppe Begeisterter, unter der Anleitung von Michal Fiala aus dem Sommerimbiss „Dino“ am Stausee Slŕava organisiert - mit minimalem finanziellem Aufwand. Dank ihnen hat Piešťany eine weitere Veranstaltung, die sich in das Mosaik der kulturellen und sportlichen Events einfügt. Die Nacht zum 1. Mai bekam durch eine Feuershow ein besonderes Flair. Sie erinnerte an ein uraltes keltisches Feuerfest, mit dem die Heiden in unseren Gebieten die Ankunft des Frühlings feierten. ■

▼ Efektná ohňová šou. V pozadí Kolonádový most.
Spectacular fire show. The Colonnade Bridge in the background.
Feuershow voller Effekte, im Hintergrund die Kolonnadenbrücke

Zázračný oriešok nebol prázdny

Magic nut was
not empty

Die Zaubernuss
war nicht leer

V dňoch 25. - 28. mája 2010 sa v Piešťanoch už po šiestykrát konal festival rozhlasových rozprávok Zázračný oriešok s podtitulom Kniha v rozhlase - rozhlas v knihe. Predstavilo sa na ňom dvanásť súťažných titulov, ktoré už tradične paralelne hodnotili dve poroty, odborná a detská.

Between 25th and 28th May 2010, the festival of radio fairy-tales "The Magic Nut", with the subtitle "The Book in the Radio - The Radio in the Book", was held in Piešťany for the sixth time. Twelve competitive stories were presented, which were traditionally judged by two parallel juries, one composed of professionals and the other of children.

In den Tagen vom 25. bis 28. Mai 2010 wurde in Piešťany bereits zum sechsten Mal das Radiofestival der Märchenhörspiele „Zázračný oriešok“ (Zaubernuss) mit dem Untertitel „Kniha v rozhlase - rozhlas v knihe“ (Buch im Radio - Radio im Buch) veranstaltet. Präsentiert wurden insgesamt 12 Titel, die schon traditionell gleichzeitig eine Fach- und eine Kinderjury bewertet.

Timotea Vráblová Foto Martin Palkovič

Hracia skrinka v podaní študentov Katedry bábkarskej tvorby Divadelnej fakulty VŠMU.

The play Jukebox performed by the students from the Department of Puppetry of the Faculty of Theatre of MDA.

„Hracia skrinka“, aufgeführt von Studenten der Abteilung Puppenspiel an der Theaterfakultät der Hochschule für Musikische Künste

Usporiadatelia festivalu - Mesto Piešťany, Mestská knižnica Piešťany, Slovenský rozhlas, mohli byť s týmto ročníkom naozaj spokojní. Premyslená dramaturgia prehľadky bohatej aj na zaujímavé sprievodné podujatia poukazovala na význam spájania literárneho textu s rôznymi kontextami umeleckých a tvorivých výchovných aktivít. Návštevníci festivalu sa mohli zúčastniť vernisáže ilustrátorov Petra Čisárika, Zuzany Matlovičovej a Martina Grocha.

Príjemne bilancujúci charakter navodil už otvárací večer festivalu. Divadelné vystúpenie študentov Katedry bábkarskej tvorby DF VŠMU pod názvom Hracia skrinka bolo retrom úspešnej prezentácie slovenskej knižnej tvorby na festivale v Bologni, kde malo Slovensko v tomto roku úlohu hosťa. Ocenenie v podobe Ceny Slovenského rozhlasu patrilo významnej slovenskej herečke a divadelnej pedagogičke Zuzane Krónerovej.

Odborná i detská porota hodnotili súťažné tituly vo vzácnnej zhode. V kategórii monologických rozprávok odborná porota udelila ocenenie Pompomovým rozprávkam. Sú rozhlasovým spracovaním rovnomennej knižnej predlohy Istvána Csukása, ktorá vyšla v preklade Kvety Slobodníkovej. Dramaturgicky ich pripravila Beata Panáková. Režiroval ich Peter Palik a interpretoval Ľuboš Kostelný. Detská porota ocenila v tejto kategórii rozprávku na dobrú noc - Analfabetu Negramotnú (Prvá rozprávka z knižnice) od Jána Uličianskeho v dramaturgii Beaty Panákovovej a v interpretácii Zuzany Krónerovej.

V kategórii rozhlasových hier sa obidve poroty zhodli na cene pre hru Štyria škriatkovia a víla podľa rovnomennej knihy Jána Uličianskeho, ktorá bola naštudovaná v dramaturgii Zuzany Grečnárovej a v réžii Tane Tadolánkovej. Všetky tri ocenené rozhlasové spracovania vychádzajú v ústrety súčasným detským poslucháčom prítlačivo spracovanými literárnymi predlohami. Sú pre dieťa motivačné; nie sú prvoplánové, ale podnecujú jeho vnímavosť a predstavivosť. Zázračný oriešok deti určite nesklamal. A dospelých potešil. ■

The organizers of the festival, the Town Piešťany, the Town Library Piešťany, and the Slovak Radio, have reason to be truly satisfied with this year's event. The elaborate dramaturgy of the display, which was rich in interesting accompanying events, stressed the significance of joining the literary texts with the different contexts of artistic and creative educational activities. The visitors of the festival could attend the exhibitions of the illustrators Peter Čisárik, Zuzana Matlovičová, and Martin Groch.

The opening day of the festival set the tone for a pleasant and balanced event. The theatre performance Jukebox (Hracia skrinka), performed by the students from the Department of Puppetry (Faculty of Theatre at the Academy of Music and Dramatic Arts in Bratislava), was a reprise of their successful presentation of Slovak literature at the festival in Bologna, where Slovakia hosted this year.

prize to the good-night fairy-tale Analphabeth Illiterate (Analfabeta Negramotná), the first fairy-tale set in a library, from Ján Uličiansky, edited by Beata Panáková, and interpreted by Zuzana Krónerová.

In the category of radio plays, both juries concurred in awarding a prize to the play "Four Goblins and a Fairy" (Štyria škriatkovia a víla) based on the book of the same name by Ján Uličiansky, with dramaturgical production by Zuzana Grečňárová, and directed by Táňa Tatlánková.

All three award-winning radio adaptations meet the current interests of children listeners by being attractively adapted literary models. They are motivating for children because they are not flat and they also give children food for thought and imagination.

The Magic Nut surely did not disappoint the children. And it pleased the adults too. ■

auf dem Festival in Bologna, wo die Slowakei dieses Jahr die Gastrolle übernahm. Eine Auszeichnung in Form des Slowakischen Rundfunk-Preises erhielt die bedeutende slowakische SchauspielerIn und Theaterpädagogin Zuzana Krónerová.

Sowohl die Fach- als auch die Kinderjury bewerteten die vorgestellten Märchenhörspiele bemerkenswert übereinstimmend. In der Kategorie der monologischen Märchen wurde von der Fachjury der Titel „Pompomove rozprávky“ (Pompomos Märchen) prämiert. Es ist ein Hörspiel zur gleichnamigen Buchvorlage des Autors István Csukás, herausgegeben in der Übersetzung von Kveta Slobodníková. Die dramaturgische Gestaltung des Hörspiels übernahm Beata Panáková, die Regie Peter Palik und das Vorlesen Ľuboš Kostelný. Von der Kinderjury wurde in dieser Kategorie die Gute-Nacht-Geschichte – „Analfabeta Negramotná“ (Das erste Märchen aus der Bibliothek) des Autors Ján Uličiansky prämiert, in der Dramaturgie von Beata Panáková und vorgetragen von Zuzana Krónerová.

In der Kategorie der Hörspiele entschieden sich beide Juries übereinstimmend für den Titel „Štyria škriatkovia a víla“ (Vier Elfen und eine Fee). Das Hörspiel zum gleichnamigen Buch von Ján Uličiansky wurde in der Dramaturgie von Zuzana Grečňárová und unter der Regie von Táňa Tatlánková aufgenommen.

Alle drei prämierten Hörfunkspiele kommen mit ihren attraktiv verfassten literarischen Vorlagen dem kindlichen Zuhörer entgegen. Ihre Wirkung auf Kinder ist motivierend; sie nehmen nicht den höchsten Stellenwert ein, regen jedoch ihre Aufnahmefähigkeit und Vorstellungskraft an.

Die Zaubernuss hat mit Sicherheit die Kleinen nicht enttäuscht und brachte auch den Erwachsenen Freude. ■

▲ Detskej duši najlepšie porozumel spisovateľ Ján Uličiansky, ktorý za svoje rozprávky získal tri ocenenia.

The writer Ján Uličiansky understood the child's soul best, winning three awards for his fairy-tales.

In die Kinderseele hinein versetzen konnte sich am besten der Schriftsteller Ján Uličiansky, der für seine Märchen insgesamt drei Auszeichnungen erhielt.

Appreciation, in the form of the Slovak Radio Prize, was given to the prominent Slovak actress and theatre educationalist Zuzana Krónerová. Both the professional and the children's jury evaluated the competitive stories in a surprisingly similar way. In the category of the monological fairy-tales, the professional jury awarded a prize to the stories of Pom-Pom. These are radio adaptations made according to the book by István Csukás bearing the same name, which was published with a translation by Kveta Slobodníková. They were dramaturgically prepared by Beata Panáková, directed by Peter Palik, and interpreted by Ľuboš Kostelný. In this category, the children's jury awarded a

Die Veranstalter des Festivals – die Stadt Piešťany, die Stadtbibliothek Piešťany und der Slowakische Rundfunk – können mit einem guten Gefühl auf die diesjährige Veranstaltung zurück blicken. Die durchdachte Dramaturgie dieser an interessanten Begleitveranstaltungen reichen Vorführung hob die Wichtigkeit einer Verbindung des literarischen Textes mit verschiedenen Kontexten künstlerischer und kreativer pädagogischer Aktivitäten hervor. Die Festival-Besucher konnten an den Vernissagen der Illustratoren Peter Čisárik, Zuzana Matlovičová und Martin Groch teilnehmen.

Einen positiv bilanzierenden Charakter leitete bereits der Eröffnungsabend des Festivals ein. Die Theatervorführung mit Studenten der Abteilung Puppenspiel an der Theaterfakultät der Hochschule für Musikische Künste, unter dem Titel „Hracia skrinka“ (Spieluhr) war eine Retrospektive auf die erfolgreiche Präsentation slowakischer Bücher

▲ Vo svete rozprávok sa polahky možno stať aj kráľom.
In the world of fairy-tales, one can easily become a king.
In der Märchenwelt kann man schnell schon mal König werden.

Piešťanský festival - klasika i džez

Slávnostné otvorenie Piešťanského festivalu patrilo baletnému súboru SND.
The Ballet Company of the Slovak National Theatre performed the ceremonial
opening of the Piešťany Festival.
Die feierliche Eröffnung des Festivals von Piešťany gehörte dem Ballett-Ensemble
des Slowakischen Nationaltheaters.

Piešťany Festival
- Classical music
and jazz
Das Festival von
Piešťany - zwischen
Klassik und Jazz

Kornel Duffek Foto Martin Palkovič

Medzi tohtoročné jubileá, ktoré si pripomíname v úvodníku, patrí aj 55. ročník Piešťanského festivalu. Ide o druhé najstaršie hudobné slávnosti na Slovensku a termín ich konania bol ohraničený dátumami 10. jún až 16. júl.

Another event celebrating a major anniversary, many of which we mentioned in our editorial, is the Piešťany Festival, which is marking its 55th year. It is the second oldest music festival in Slovakia. It used to be held from 10th to 16th June.

Zu den diesjährigen Jubiläen, auf die wir bereits im Leitartikel aufmerksam machen, zählt auch das 55. Festival von Piešťany. Es ist das zweitälteste Musikfest in der Slowakei und der Zeitraum, in dem es stattfindet, grenzen die Tage 10. Juni und 16. Juli ab.

Za dlhý čas svojej existencie postupne menil tento festival svoju dramaturgiu. Kým dlhé obdobie bol zameraný iba na vážnu hudbu, opery a balet, dnes už čerpá z rôznych hudobných žánrov - z džezu, muzikálu či štylizovaného folklóru. Túto zmenu si vyžiadala doba, presnejšie sám divák.

Piešťanský festival - popri úvodných slávnostných fanfárach - už tradične otvára Slovenská filharmónia. Tento rok však práve bola na zázname v Japonsku, takže ju zastúpil Baletný súbor SND. Filharmónia po návrate domov však na festivale predsa vystúpila. S dirigentom Leošom Svárovským a sólistom Gavrielom Lipkindom uviedla v prvej polovici koncertu „japonský“ program - Dvořákov Koncert pre violončelo a orchester h mol. Poslucháč vo vrcholných chvíľach koncertu môže mať pocit, že novoromantický symfonický orchester je najväčším vkladom Európy do pokladnice svetovej hudobnej kultúry. Ukážku vkladu afro-americkej hudby

Majstrovských speváckych kurzov Petra Dvorského. O prehliadku mladých speváckych talentov je vždy veľký záujem zo strany obecnstva, preto toto podujatie dalo i v tomto roku dôstojnú bodku za Piešťanským festivalom. ■

Throughout the time of its existence, the festival has continuously been changing its dramaturgy. For a long time, it focused only on classical music, opera, and ballet, whereas today it mixes different music genres - jazz, musical, and stylized folklore. These changes were forced by the need to appeal to different spectators, and different times.

The Piešťany Festival is, in addition to the opening ceremonial fanfares, traditionally opened by the Slovak Philharmonic. Since this year, it was on tour in Japan, the Ballet Company of the Slovak National Theatre

included the State Opera of Banská Bystrica, the State Chamber Orchestra of Žilina, and the Slovak Chamber Orchestra of Bohdan Warchal. Also performing was the legendary music band Collegium Musicum, made up of Marián Varga, Fedor Frešo, František Griglák, and Martin Valihora. The closing concert of the summer music festival belonged to the participants of Peter Dvorský's Maestro courses. As the audience is always highly interested in young talents, this performance was a dignified end to the Piešťany Festival. ■

Im Verlauf seiner langjährigen Existenz änderte das Festival allmählich seine Dramaturgie. Während es lange Zeit vorwiegend auf klassische Musik, Oper und Ballett fokussiert war, schöpft es heutzutage aus einer Vielfalt von verschiedenen Musikrichtungen, darunter Jazz, Musical und stilisierte Folklore. Diese Veränderung forderte die Zeit, genauer gesagt, der Zuhörer selbst.

Das Festival von Piešťany eröffnet schon traditionell - neben der feierlichen Einleitungsfanfara - die Slowakische Philharmonie. In diesem Jahr jedoch war sie zu diesem Zeitpunkt auf Tournee in Japan und so sprang die Ballettgruppe des Slowakischen Nationaltheaters ein. Nach ihrer Heimkehr traten die Philharmoniker zuletzt doch noch beim Festival auf. Unter der Führung von Dirigent Leoš Svárovský präsentierten sie mit dem Solisten Gavriel Lipkind in der ersten Hälfte des Auftritts das „japanische“ Programm - das Konzert für Violoncello und Orchester h-Moll von Antonín Dvořák. In den herausragenden Momenten des Konzertes konnte der Zuhörer schnell den Eindruck gewinnen, dass dieses neuromantische Symphonieorchester der größte Beitrag Europas in die globale Schatzkammer der Musikkultur ist. Eine Kostprobe des afro-amerikanischen Musikbeitrags lieferte zum Festival von Piešťany das angekoppelte II. „Festival des Dodo Šošoka“ (mehr dazu in einem gesonderten Beitrag). Auf dem Festival von Piešťany gastierten unter anderem auch die Staatsoper Banská Bystrica, das Staatliche Kammerorchester Žilina und das Slowakische Kammerorchester unter Bohdan Warchal. Aufgetreten ist auch die mittlerweile legendäre Band „Collegium musicum“ in der Zusammensetzung Marián Varga, Fedor Frešo, František Griglák und Martin Valihora. Das Abschlusskonzert des musikalischen Sommerfestes gehörte den Teilnehmern der Meister-Gesangskurse von Peter Dvorský. Die Darbietung der jungen Gesangtalente erfreut sich stets einer großen Beliebtheit bei dem Publikum und so bildete die Veranstaltung auch in diesem Jahr ein würdiges Finale des Festivals von Piešťany. ■

▲ Galavečer Majstrovských speváckych kurzov Petra Dvorského sa i tento rok tešil veľkému záujmu obecnstva. A Gala evening of Peter Dvorský's Maestro courses were again very attractive to the audience. Der Gala-Abend der Meister-Gesangskurse von Peter Dvorský erfreute sich auch dieses Jahr eines großen Interesses beim Publikum.

vniesol do Piešťanského festivalu 2. ročník Festivalu Doda Šošoku 2010, ktorý prebiehal v jeho rámci. (Venujeme mu osobitný príspevok.) Na Piešťanskom festivale hosťovali aj Štátna opera Banská Bystrica, Štátny komorný orchester Žilina či Slovenský komorný orchester Bohdana Warchala. No a vystúpila tiež už legendárna skupina Collegium musicum v zložení Marián Varga, Fedor Frešo, František Griglák a Martin Valihora. Záverečný koncert letných hudobných slávností patrilo účastníkom

filled in. Anyway, the philharmonic had its performance at the festival after it returned back home. Together with conductor Leoš Svárovský and solo player Gavriel Lipkind, it performed its 'Japanese' program in the first half of the concert, which consisted of Dvořák's Concert for violoncello and orchestra in B minor. When listening to the climax of the concert, the listener may have a feeling that the neo-romantic symphonic orchestra is Europe's biggest contribution to the treasure of world music culture. The second Festival of Dodo Šošoka (2010), as part of the larger Piešťany Festival, displays the influence of Afro American music. (More information about this may be found in a separate article).

Guest performers of the Piešťany Festival

Piešťany sú aj

Piešťany
is becoming
a jazz town

Piešťany ist
jetzt auch
eine Stadt
des Jazz

Kornel Duffek Foto Tomáš Hudcovič

Na pamiatku nezabudnuteľného hráča na bicích nástrojoch Doda Šošoku pripravila nezisková organizácia International Jazz Piešťany už 2. ročník medzinárodného džezového festivalu nazvaného jeho menom. Festival sa uskutočnil v dňoch 8. - 11. júla 2010.

The non-profit organization International Jazz Piešťany organized the 2nd annual international jazz festival named after the unforgettable drummer Dodo Šošoka, to commemorate his legacy. The festival was held in between 8th - 11th July 2010.

Zu Ehren des unvergesslichen Schlagzeugers Dodo Šošoka veranstaltete die Non-Profit-Organisation „International Jazz Piešťany“ bereits zum zweiten Mal ein internationales Jazzfestival, das seinen Namen trägt. Dieses fand in den Tagen vom 8. bis 11. Juli 2010 statt.

Roy Hargrove

mestom džezu

▲ Matúš Jakabčič

Na osemnástich koncertoch sa predstavilo 85 hudobníkov z 10 krajín. Festival mal dva vrcholy – ten prvý pri vystúpení trubkára Roya Hargrovea, držiteľa dvoch hudobných cien Grammy (1997, 2002), ktorý po prvý raz navštívil Slovensko. Svojím výkonom presvedčil poslucháčov, že plným právom patrí medzi najvýraznejšie osobnosti svetovej džezovej hudobnej scény. Nasledujúci večer na druhom cykle štyroch koncertov excelovali džezoví profesori z formácie Jerry Bergonzi Organ Trio (USA). Saxofónista Jerry Bergonzi, ktorý určitý čas bol členom skupiny džezovej ikony Dave Brubecka, sa v džezovom svete stal známym aj vďaka svojim knihám o improvizácii. Je prirodzené, že aj on sám je skvelým improvizátorom a hráčom. V súčasnosti pôsobí na konzervatóriu v Novom Anglicku. Jerry Bergonzi privedol do Piešťan aj dvoch vynikajúcich kolegov - na organe hral usmievať Renato Chicco a na bicích nástrojoch „ťažký kaliber“ Howard Curtis.

Z domácich interpretov spomenieme aspoň gitaristu, skladateľa a aranžéra Matúša Jakabčiča, saxofonistu a skladateľa Mila Suchomela či klaviristu, skladateľa (a Piešťanca) Tomáša Gajlíka.

Festival Doda Šošoka 2010 mal viac sprievodných podujatí. O výstave Karikatúra & jazz píšeme na strane 20 - 22. Okrem toho bola v Kursalone výstava fotografií z minulého ročníka džezového festivalu.

Týždeň po ukončení Festivalu Doda Šošoka 2010 znel v Piešťanoch opäť džez. Hudobný

pavilón v mestskom parku ožil podujatím Young Jazz, ktorý sa skladal zo štyroch koncertov. Tento rok mali vystúpenia neporovnateľne vyššiu úroveň ako vlni. Young Jazz pripravilo Mestské kultúrne stredisko. ■

Some 85 musicians from 10 countries presented their skill at 18 concerts. There were two festival highlights: The performance of trumpet player Roy Hargrove, a double Grammy Award winner (1997, 2002), was the first one. It was also his first visit to Slovakia. With his performance he persuaded the audience that his place among the most important figures of the world jazz scene is well deserved.

The following night, at the second round of four concerts, the jazz professors from the Jerry Bergonzi Organ Trio (USA) made a shining appearance. Saxophone player Jerry Bergonzi, who once belonged to jazz icon Dave Brubeck's band, became world known thanks to his books on improvisation. Currently he works at an art school in New England. Jerry brought his two excellent colleagues to Piešťany – smiling Renato Chicco and the “heavy drum caliber” Howard Curtis.

From among the domestic performers we cannot forget to mention Matúš Jakabčič, a guitar player, composer and music adapter, Milo Suchomel, a saxophonist and composer and Tomáš Gajlík, a Piešťany born pianist and composer.

The 2010 Festival of Dodo Šošoka was

accompanied by many accompanying events. The article about the Cartoon and Jazz exhibition is on page 20 - 22.

Besides this, there was a photo exhibition in Kursalon, presenting the pictures taken at last year's jazz festival.

A week after the Festival of Dodo Šošoka was over, jazz music returned to Piešťany again. The Music Pavilion in the town park held the Young Jazz event, consisting of four concerts. This year the performances were on an incomparably higher level than last year. Young Jazz was organized by the Town Cultural Centre. ■

Im Rahmen von insgesamt 18 Konzerten traten 85 Musiker aus zehn Ländern auf. Das Festival erlebte zwei Höhepunkte - den ersten stellte die Performance des Trompeters und zweifachen Gewinners des Grammy Awards (1997, 2002), Roy Hargrove dar, der die Slowakei zum ersten Mal besuchte. Mit seiner Leistung bewies er seinen Zuhörern dass er mit vollem Recht zu den markantesten Persönlichkeiten der globalen Jazzmusik-Szene zählt. Am kommenden Abend brillierten in einem Vier-Konzerte-Zyklus die Jazzprofessoren der US-amerikanischen Formation „Jerry Bergonzi Organ Trio“. Saxofonist Jerry Bergonzi, der eine Zeitlang zu den Gruppenmitgliedern um die Jazz-Ikone Dave Brubeck gehörte, wurde in der Jazz-Szene auch dank seiner Publikationen zur Improvisation bekannt. So überrascht es nicht, dass er selbst auch ein exzellenter Improvisateur und Spieler ist. Derzeit wirkt er an einem Konservatorium in Neuengland. Jerry Bergonzi brachte auch zwei hervorragende Musikkollegen mit nach Piešťany - an der Orgel spielte der immer lächelnde Renato Chicco, am Schlagzeug schwang seine Schlagstöcke das „Schwerkaliber“ Howard Curtis.

Von den einheimischen Interpreten erwähnen wir an dieser Stelle den Gitarristen, Komponisten und Arrangeur Matúš Jakabčič, den Saxophonisten und Komponisten Milo Suchomel und den Pianisten und Komponisten Tomáš Gajlík aus Piešťany.

Das Festival des Dodo Šošoka 2010 rundeten zusätzlich mehrere Begleitveranstaltungen ab. Über die Ausstellung „Karikatúra & Jazz“ berichten wir auf Seite 20 - 22. Desweiteren wurde im Kursalon eine Fotoausstellung zum 1. Jazzfestival im vergangenen Jahr gezeigt.

Schon eine Woche nach dem das Festival des Dodo Šošoka 2010 zu Ende ging, ertönten in Piešťany erneut Jazzklänge. Der Musikpavillon im Stadtpark wurde durch die aus vier Konzerten bestehende Veranstaltung „Young Jazz“ belebt. Im Vergleich zum vergangenen Jahr hatten die diesjährigen Vorführungen ein unvergleichlich höheres Niveau. Das musikalische Event „Young Jazz“ wurde von dem Stadtkulturzentrum (Mestské kultúrne stredisko) organisiert. ■

▲ Andrej Rudavský (SK)

Socha a Objekt už aj

Sculpture and
Object also
in Piešťany

„Skulptur
und Objekt“
jetzt auch in
Piešťany

Kornel Duffek Foto Martin Palkovič

Projekt Socha a Objekt sa v rámci svojho XV. ročníka rozrástol do gigantických rozmerov. Už tradične v posledný júnový štvrtok sa v Bratislave postupne sprístupnilo 6 výstav v galériách a jedna na verejných priestranstvách mesta. Nasledujúci deň sa otvárala piešťanská expozícia, ktorá ponúkla veľkorozmerné diela 18 autorov zo Slovenska, Českej republiky, Poľska, Rakúska, Maďarska, Chorvátska a USA.

Na vernisáži sa Viktor Hulík poďakoval za dobrú spoluprácu Slovenským liečebným kúpeľom Piešťany, Mestu Piešťany a ďalším inštitúciám pri organizovaní výstavy. Zaspomínal aj na časy, keď ho Piešťany nadchli svojou kultúrnou atmosférou: „Už ako študent bratislavskej Vysokej školy výtvarných umení v šesťdesiatych rokoch si pamätám na veľké, svetovo známe mená umelcov, ktorí sa prezentovali na vtedajšej Soche piešťanských parkov. Ako aktívny výtvarník som mal tú česť sa tiež podieľať na jednej z posledných veľkých

piešťanských výstav v roku 1993, ktorú pripravil a zrealizoval, tak ako aj v spomínaných šesťdesiatych rokoch, výnimočný človek a skvelý organizátor Lubor Kára.“ Ozaj, pripomeňme si niektoré zvučné mená výtvarného sveta, ktoré dokázal čarodejník Kára pritiahnúť do Piešťan: Alexander Calder (USA), Marta Pan (Francúzsko), Alina Szapocznikow (Francúzsko), Niki de Saint Phalle (Francúzsko), Getulio Alviani (Taliansko), Karl Prantl (Rakúsko) a ešte by sa dalo pokračovať. Aj Viktor Hulík však úspešne pokračuje v šlapajach Lubora Kára. Na 15. ročníku Socha a Objekt sa jemu a jeho spolupracovníkom podarilo sústrediť viac než 180 diel od 60 umelcov z 10 krajín! To je naozaj úctyhodný výkon!

Svoje rozhodnutie prepojiť tento veľký bratislavský projekt aj na Piešťany vysvetlil nasledovne: „Keďže každú tradíciu, aby neustrnula, je potrebné a nutné aj inovovať či ďalej rozvíjať, v tomto roku je po prvýkrát veľká

Kedysi významná medzinárodná výstava Socha piešťanských parkov sa v posledných rokoch napriek úsiliu organizátorov - a v rozpore so svojím názvom - čoraz viac sťahuje do interiérov galérie Fontána. V tejto situácii prišla ako manna z neba ponuka hlavného riaditeľa bratislavskej výstavy Socha a Objekt, Viktora Hulíka, ktorý prejavil záujem časť umeleckých artefaktov, nazhromaždených k výstave, prezentovať aj v malebnom prostredí Kúpeľného ostrova v Piešťanoch.

The once significant international exhibition - the Sculpture of Piešťany Parks – has, in spite of organizers' endeavours and in contradiction to its name, been moving into the interiors of the Gallery Fontána in the recent years. At just the right time, as manna from the heaven, an offer was made by Viktor Hulík, the executive manager of the Bratislava exhibition "Sculpture and Object". He expressed his interest in presenting a part of the artistic works, which were to be used in the exhibition in Bratislava, in the picturesque surroundings of the Spa Island in Piešťany.

Die einst so bedeutende internationale Ausstellung „Socha piešťanských parkov“ (Skulptur der städtischen Parks von Piešťany) wich in den letzten Jahren trotz aller Bemühungen ihrer Organisatoren - und in Widerspruch zu ihren Namen - zunehmend in die Ausstellungsräume der Galerie „Fontána“. In dieser Situation kam das Angebot von Viktor Hulík aus Bratislava dem sagenhaften Himmelsbrot Manna gleich. Als Hauptdirektor der dortigen Ausstellung „Socha a Objekt“ (Skulptur und Objekt) zeigte er Interesse, einen Teil der hierfür zusammen getragenen Kunstwerke auch in der malerischen Umgebung der Kurinsel in Piešťany zu präsentieren.

v Piešťanoch

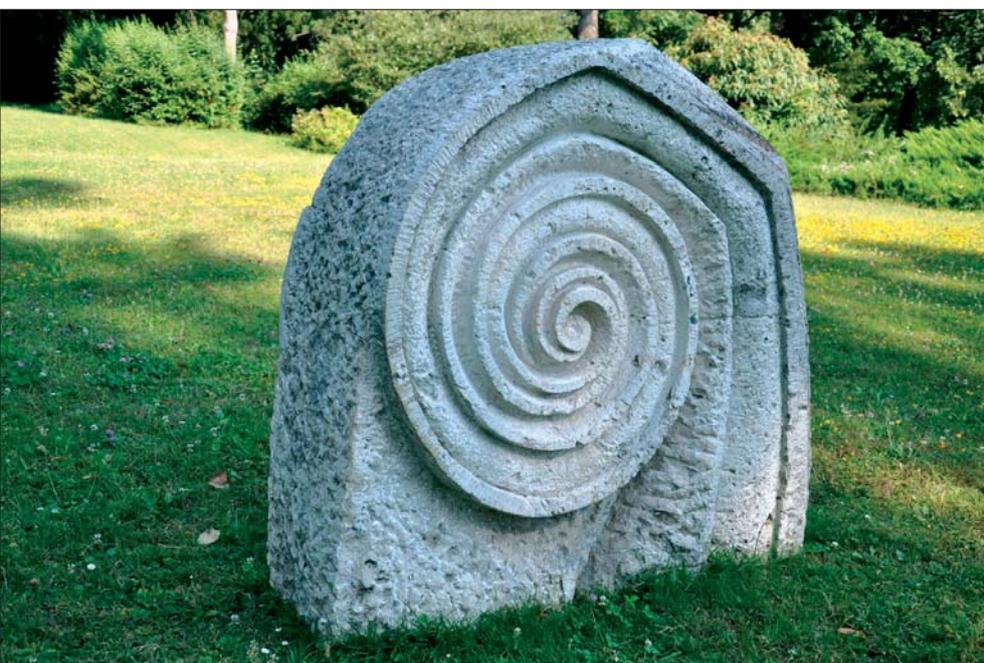

▲ Viktor Hulík

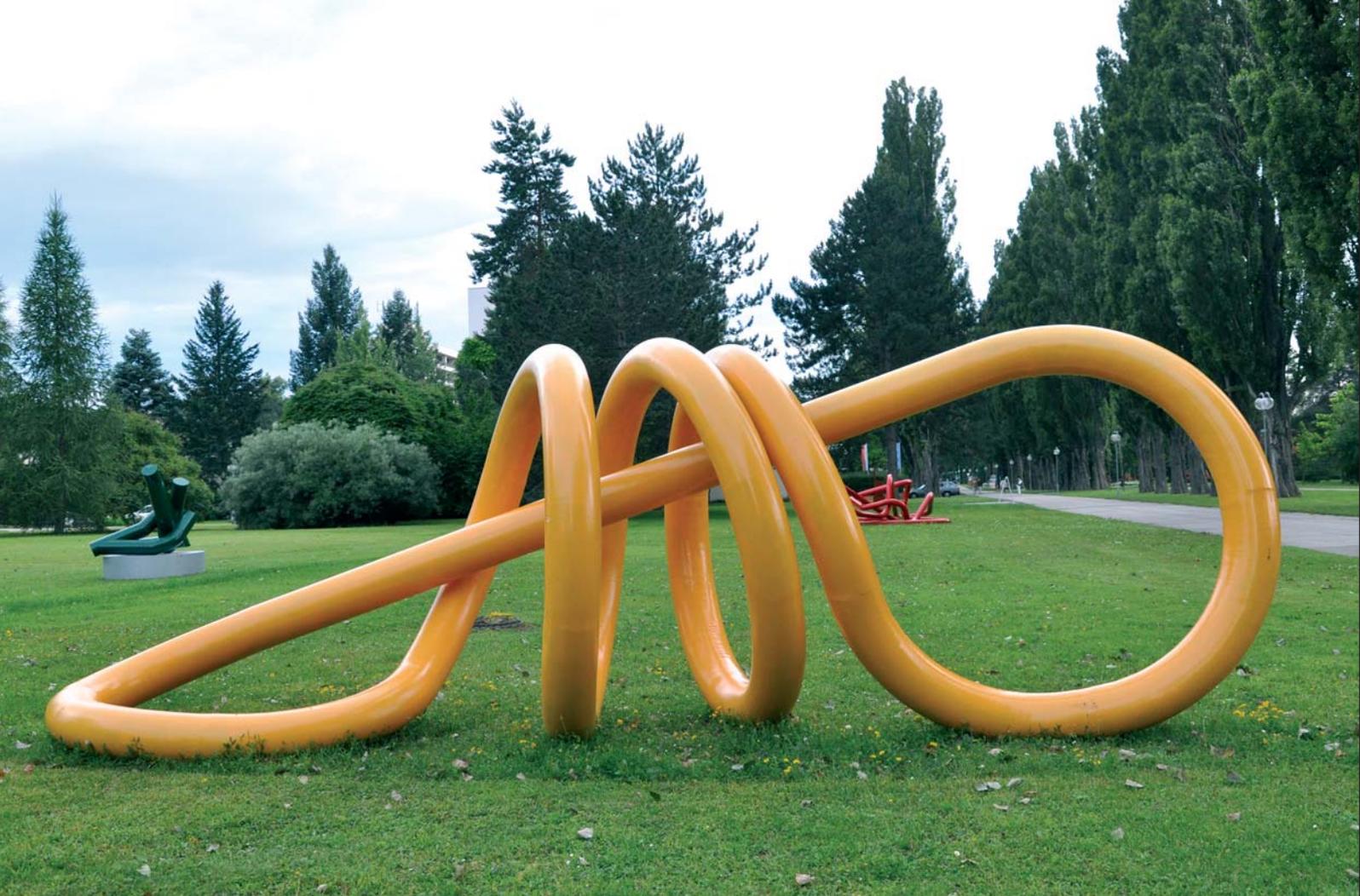
časť veľkorozmerných diel rozmiestnená na Kúpeľnom ostrove, ktorý je pre takéto plenérové výstavy priam predurčený.“ Viktor Hulík plánuje obnoviť tradíciu výstav sôch a objektov na Kúpeľnom ostrove v Piešťanoch. Veríme, že sa mu jeho zámer podarí uskutočniť. ■

The project "Sculpture and Object" has grown to enormous proportions in its 15th year. Traditionally, on the last Thursday of 6th June exhibitions in galleries and one in the public premises of the town were open to the public. On the following day, Piešťany's exposition was opened, offering large-size works from 18 artists from Slovakia, the Czech Republic, Poland, Austria, Hungary, Croatia and the USA.

On opening day, Viktor Hulík expressed his thanks to the Slovak Health Spa Piešťany, the town of Piešťany, and to other institutions participating in the organization of the exhibition for their support and cooperation. He recalled the times when Piešťany used to inspire him with its cultural atmosphere: "Even as a student at the College of Fine Art in Bratislava in the 60s, I remember the big, world-renown names of artists presenting at the "Sculpture of Piešťany Parks". As an active artist, I had the honour of taking part in

▲ Miroslav Maler (USA)

▲ Václav Fiala (CZ)

one of the last big exhibitions held in Piešťany in 1993, which was prepared and carried out by an extraordinary person and a great organizer, Lubor Kára." By the way, let us remember some reputable names from the world of fine-art, whom the magician Kára managed to attract into Piešťany: Alexander Calder (USA), Marta Pan (France), Alina Szapocznikow (France), Niki de Saint Phale (France), Getulio Alviani (Italy), Karl Prantl (Austria), and many others. Furthermore, Viktor Hulík has also managed to successfully continue what Lubor Kára had begun. For the 15th year of "Sculpture and Object", he and his colleagues managed to accumulate over 180 works from 60 artists from 10 countries! This is a rather impressive achievement!

He explained his decision to interconnect this large project in Bratislava with Piešťany in the following way: "Every tradition needs to be innovated and improved so that it does not stagnate, which is why a significant part of the large-size works, for the first time, this year has been placed on the Spa Island, which seemed to be destined for a plain-air exhibition like this." Viktor Hulík has a plan to renew the tradition of the sculptures and objects exhibition on the Spa Island in Piešťany. We believe that he will fulfil this goal. ■

Das Projekt „Socha a Objekt“ nahm im Rahmen seiner XV. Austragung ein gigantisches Ausmaß an. Am letzten Donnerstag des Monats Juni wurden in Bratislava schon traditionell sechs Galerie-Ausstellungen und eine Freilicht-Installation eröffnet. Am nächsten Tag folgte die Exposition in Piešťany, die großformatige Werke von 18 Autoren aus der Slowakei, der Tschechischen Republik, Polen, Österreich, Ungarn, Kroatien und den USA zeigte.

Bei der Vernissage bedankte sich Viktor Hulík bei dem Slowakischen Heilbad Piešťany, der Stadt Piešťany sowie weiteren Institutionen für die gute Zusammenarbeit bei der Vorbereitung der Ausstellung. Dabei sprach er auch über die frühere Zeit und darüber, wie ihn Piešťany durch seine kultur-geprägte Atmosphäre begeisterte: „Ich erinnere mich noch aus meiner Studienzeit an der Hochschule der bildenden Künste in Bratislava, in den 60er Jahren, an große,

▲ Ašot Haas (SK)

weltweit bekannte Namen von Künstlern, die ihre Werke im Rahmen der damaligen Freilichtausstellung „Socha piešťanských parkov“ präsentierten. Als aktiver bildender

▲ Adam Kalinowski (PL)

▲ Gabriele Berger (A)

Künstler hatte ich ebenfalls die Ehre, mich an einer der letzten großen Ausstellungen in Piešťany, im Jahre 1993, zu beteiligen. Diese wurde von Lubor Kára - einem

außergewöhnlichen Menschen und exzellenten Organisator genauso vorbereitet und realisiert, wie schon in den bereits erwähnten 60er Jahren.“ Nennen wir an dieser Stelle nur einige der klingvollen Namen aus der Welt der bildenden Kunst, die der

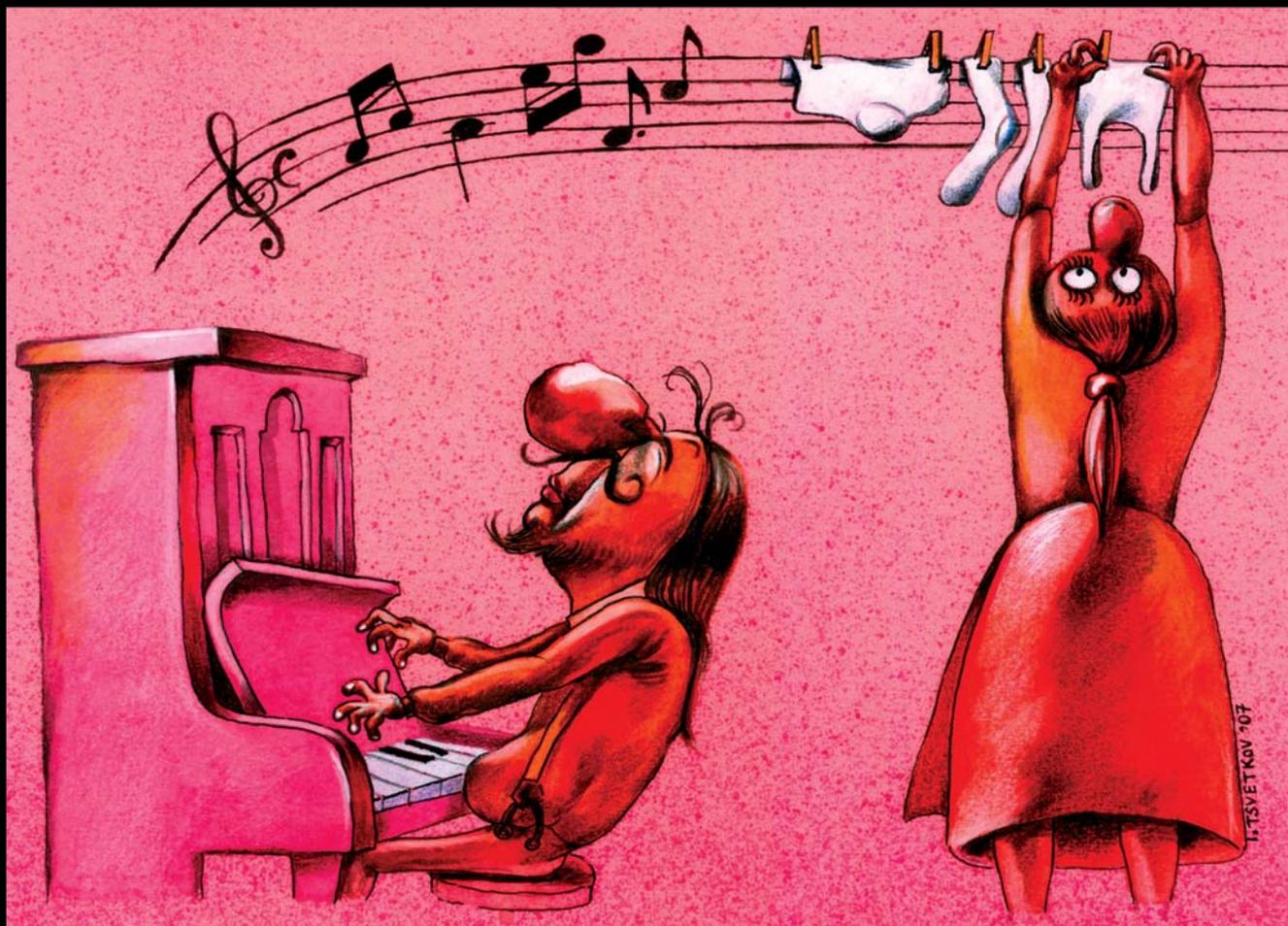
Zauberer Kára nach Piešťany locken konnte: Alexander Calder (USA), Marta Pan (Frankreich), Alina Szapocznikow (Frankreich), Niki de Saint Phalle (Frankreich), Getulio Alviani (Italien), Karl Prantl (Österreich) und so könnte es weiter gehen. Auch Viktor Hulík trat erfolgreich in die Fußstapfen von Lubor Kára. Für die XV. Ausstellung „Socha a Objekt“ gelang es ihm und seinen Mitarbeitern mehr als 180 Werke von 60 Künstlern aus 10 Ländern zusammen zu tragen. Das ist zweifelsohne eine respektable Leistung.

Über seine Entscheidung, dieses große, in Bratislava ansässige Projekt mit Piešťany zu „verlinken“, sagt er: „Weil es erforderlich und unerlässlich ist, jede Tradition auch zu erneuern und weiter zu entwickeln, damit sie nicht erstarbt, wurde in diesem Jahr erstmalig ein beträchtlicher Teil der großräumigen Werke auf der Kurinsel aufgestellt, die für Freilichtausstellungen dieser Art wie geschaffen scheint.“ Viktor Hulík hat sich vorgenommen, die Tradition der Ausstellungen von Skulpturen und Objekten auf der Kurinsel in Piešťany zu erneuern. Wir sind zuversichtlich, dass er sein Vorhaben erfolgreich umsetzen wird. ■

Karikatúra & jazz

Caricature & jazz | Karikatur & Jazz

Kornel Duffek

▲ Ivailo Tsvetkov

Festival Doda Šošoku, zameraný na džez, vždy prináša so sebou aj niekoľko zaujímavých sprievodných akcií. Tohto roku to bola výstava karikatúr s džezovou tematikou. Karikatúra sa v materiáloch vydávaných neziskovou organizáciou International Jazz Piešťany začala zjavovať už dávnejšie. Karikaturisti, priatelia a fanúšikovia džezu, poskytli svoje obrázky, ktoré sú dnes už neodmysliteľnou súčasťou každého čísla informačného periodika JazzLetter.

The Festival of Dodo Šošoka, which mostly focuses on jazz, always brings with it several interesting accompanying events. This year it was an exhibition of caricatures with a jazz theme. Caricatures began to appear in materials published by the non-profit organization International Jazz Piešťany a long time ago. Caricaturists, friends and jazz fans have all provided their pictures, which are now an essential part of each issue of the informational periodical the JazzLetter.

Das Festival des Dodo Šošoka ist vordergründig auf Jazz fokussiert, bringt jedoch immer einige zusätzliche, interessante Begleitveranstaltungen mit sich. In diesem Jahr war es eine Karikaturen-Ausstellung zum Thema Jazz. In den Druckerzeugnissen der Non-Profit-Organisation „International Jazz Piešťany“, erscheinen Karikaturen bereits seit geraumer Zeit. Karikaturisten, Freunde und Anhänger der Jazzmusik stellten ihre Zeichnungen zur Verfügung, die heute ein nicht mehr weg zu denkender Bestandteil jeder Ausgabe des informativen Periodikums „JazzLetter“ sind.

V stredu 9. 6. 2010 bola v Dome umenia otvorená výstava Karikatúra & jazz, kde sa predstavili autori, ktorí už v JazzLettri publikovali, alebo sú ich práce pripravené do najbližších čísiel: typograf, karikaturista, ilustrátor, publicista Fero Jablonovský, architekt, karikaturista Bobo Pernecký, grafik, ilustrátor, karikaturista a jazzový hudobník Jiří Slíva, výtvarný teoretik, grafik, karikaturista a primátor Oliver Solga, výtvarník, ilustrátor, pedagóg Radek Steska, karikaturista, neurológ a psychiatier Jan Tomaschoff, grafik, dizajnér, karikaturista Laco Torma, výtvarník, karikaturista, prezident bulharskej skupiny Európskej federácie karikaturistických organizácií Ivailo Tsvetkov, grafik, karikaturista, filmár, vysokoškolský pedagóg Jano Valter. Vo svete karikatúry ide o významných a zaujímavých ľudí, ktorých hlavnou, alebo jednou z hlavných tém je džez. Každý má na výstave 4 - 8 obrázkov a samozrejme svoje miesto v katalógu. Vernisáže sa zúčastnili traja z nich - L. Torma, F. Jablonovský a B. Pernecký. Výstava trvala do ukončenia samotného festivalu (11. 7. 2010) a už je záujem o jej prenesenie do ďalších miest. Otvorenie výstavy sa konalo v termíne, v

ktorom sa Bobo Pernecký, dlhodobý spolupracovník pri grafickom stvárnení festivalových materiálov, dožil životného jubilea. Preto mu priatelia z International Jazz Piešťany poskytli väčší priestor pre prezentáciu jeho diela a pre predstavenie knihy Človekopis, ktorá vyšla pri tejto príležitosti. O našom jubilantovi a jeho aktivitách podrobnejšie píšeme na stranách 26 - 28. ■

On Wednesday, 9th June 2010, an exhibition opened called Caricature & Jazz with artists who have already published in the JazzLetter or whose works will be presented in future issues: Fero Jablonovský, a typographer, caricaturist, illustrator and journalist; Bobo Pernecký, an architect and caricaturist; Jiří Slíva, a graphic designer, illustrator, caricaturist and jazz musician; Oliver Solga, an art theoretician, graphic designer, caricaturist and mayor; Radek Steska, an artist, illustrator and teacher; Jan Tomaschoff, a caricaturist, neurologist and psychiatrist; Laco Torma, a graphic designer, designer and caricaturist; Ivailo Tsvetkov, an artist, caricaturist, president

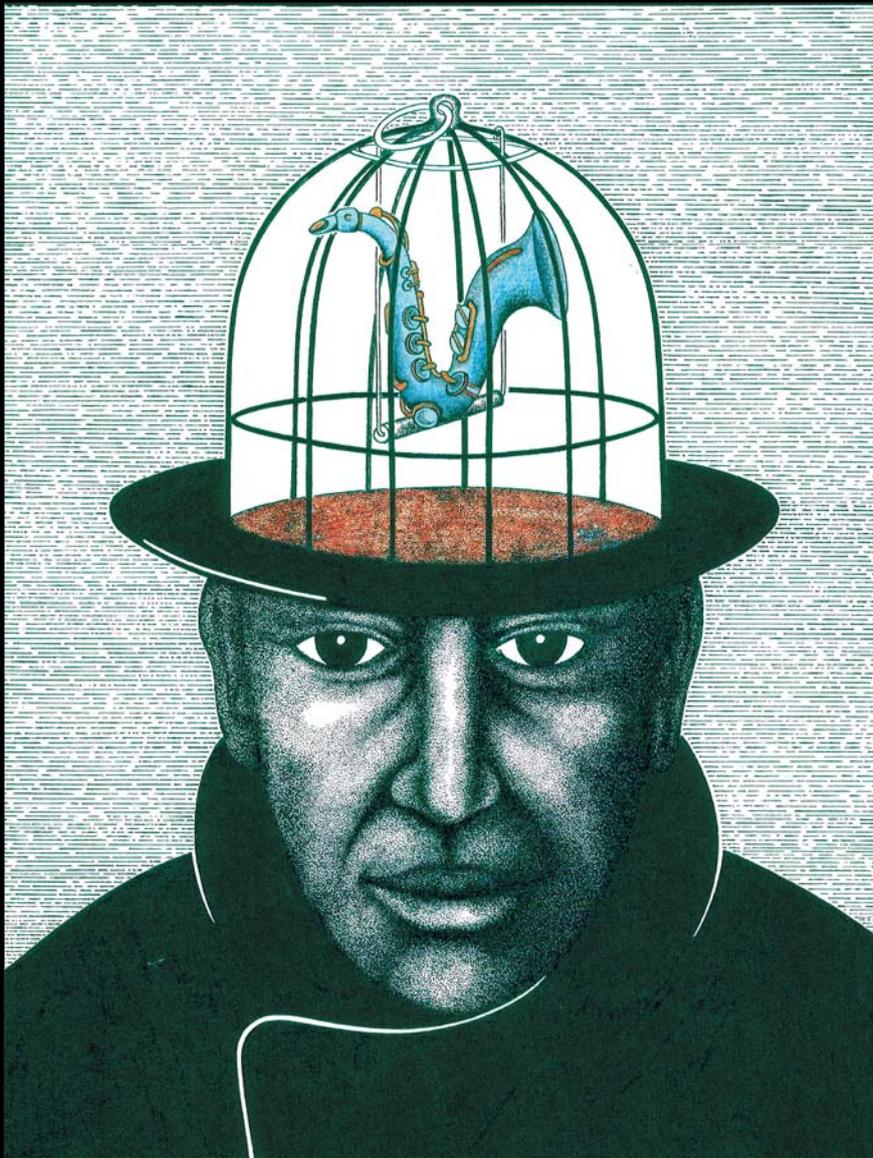

▲ Jiří Slíva

of the Bulgarian group of the European Federation of Caricature Organisations; Jano Valter, graphic designer, caricaturist, film-maker and university teacher. These are all interesting and significant personalities from the world of caricature art, who have chosen jazz as their major theme. Each of them has 4-8 pictures in the exhibition and their own place in the catalogue, as well. Three of them - L.

▼ Jan Tomaschoff

▲ Oliver Solga

Torma, F. Jablonovský and B. Pernecký were present at the opening of the exhibition. The exhibition lasted until the end of the festival on 11th July 2010, and there is already a demand for it to be shown in other towns as well.

The opening of the exhibition was held at the same time that Bobo Pernecký, a long-time colleague who has helped with the graphic design of the festival's materials, was celebrating a major birthday. In honour of this occasion his friends from International Jazz Piešťany offered him a bigger space for the presentation of his work as well as his book "Človekopis", which was published for this occasion. There is more information about this person and his activities on pages 26 - 28. ■

Am Mittwoch, dem 9. Juni 2010 wurde im Haus der Kunst (Dom umenia) die Ausstellung „Karikatur & Jazz“ eröffnet. In ihrem Rahmen präsentierten sich Autoren, die im „JazzLetter“ entweder schon publizierten oder deren Zeichnungen für die Veröffentlichung in den kommenden Ausgaben vorgesehen sind, darunter der Typograph, Karikaturist, Illustrator und Publizist Fero Jablonovský, der Architekt und Karikaturist Bobo Pernecký, der Graphiker, Illustrator, Karikaturist und Jazzmusiker Jiří Slíva, der Kunsttheoretiker, Graphiker, Karikaturist und Bürgermeister Oliver Solga, der bildende Künstler, Illustrator und Pädagoge Radek Steska, der Karikaturist, Neurologe und Psychiater Jan Tomaschoff, der Graphiker, Designer und Karikaturist Laco Torma, der bildende Künstler, Karikaturist und

Vorsitzender der bulgarischen Gruppe innerhalb der Europäischen Föderation der Karikaturisten-Verbände, Ivailo Tsvetkov sowie der Graphiker, Karikaturist, Filmemacher und Hochschullehrer, Jano Valter. In der Welt der Karikatur geht es um bedeutende und interessante Menschen, für die Jazz das zentrale oder zumindest ein sehr bedeutendes Thema darstellt. Bei der Ausstellung präsentiert sich jeder mit 4 bis 8 Zeichnungen und hat natürlich auch im Katalog seinen Platz. Drei der ausstellenden Autoren - L. Torma, F. Jablonovský und B. Pernecký nahmen an der Vernissage teil. Die Ausstellung dauerte bis zum Ende des Festivals (11.7.2010) an und bereits jetzt besteht Interesse, sie auch in anderen Städten zu zeigen.

Die Eröffnung der Ausstellung fiel mit dem Jubiläum von Bobo Pernecký, einem langjährigen Mitarbeiter bei der Gestaltung des Festival-Materials, zusammen. Bei dieser Gelegenheit bekam er von seinen Freunden aus dem „International Jazz Piešťany“ einen größeren Raum für die Präsentation seines Werkes sowie die Vorstellung seines neuen Buches „Človekopis“ (Menschenschrift), das zu diesem Anlass herausgegeben wurde. Ausführlicher berichten wir über unseren Jubilar auf den Seiten 26 bis 28. ■

▲ Radek Steska

Udalosti - návštevy - stretnutia

Events - Visits - Meetings - Ereignisse - Besuche - Treffen

◀ Na slávnostné otvorenie letnej kúpeľnej sezóny prijal pozvanie aj prezident SR Ivan Gašparovič a podpredseda Národnej rady SR Milan Hort (vpravo). Vzácných hostov privítal primátor mesta Piešťany Remo Cicutto (vľavo) a generálny riaditeľ Piešťanských kúpeľov Klaus Pilz (v druhom rade).

Ivan Gašparovič, President of the Slovak Republic, and Milan Hort, Vice-Chairman of the Slovak Parliament (right) attended the ceremonial opening of the summer spa season. These important guests were invited by Remo Cicutto, Mayor of Piešťany (left) and Klaus Pilz, General Manager of Piešťany Spa (in the second row).

Der Einladung zur feierlichen Eröffnung der Sommer-Kursaison folgten auch der slowakische Präsident Ivan Gašparovič und der Vizepräsident des Nationalrates der Slowakischen Republik, Milan Hort (r.). Die hohen Gäste wurden vom Bürgermeister der Stadt Piešťany, Remo Cicutto (l.) und dem Generaldirektor des Heilbades Piešťany, Klaus Pilz (zweite Reihe), begrüßt.

► Štvrtý ročník Národných leteckých dní sľuboval atraktívny program, počasie však umožnilo divákovi užiť si ho v plnej kráse iba v sobotu 29. mája. Najprv sa predviedli Vzdušné sily Armády SR, medzi nimi aj migy, albatrosy a výsadkáři. Nasledovala stíhačka európskej výroby Eurofighter Typhoon (na obr.), gripeny a technika ďalších štátov Severoatlantickej aliancie.

The fourth year of the National Air Show promised an attractive program, but the weather permitted spectators to fully enjoy it only on Saturday, 29th May. The first to fly in the show was the Slovak Air Force, which presented MiGs, Albatroses, and paratroopers. Next to take to the skies were European-produced fighter aircraft, which included the Euro fighter Typhoon (in the picture), then the Gripens, and the productions of other NATO states.

Die bereits vierten Nationalen Flugtage (Národné letecké dni) in der Folge versprochen ein attraktives Programm.

Das Wetter jedoch ermöglichte den Zuschauern lediglich am Samstag, dem 29. Mai, dieses in vollen Zügen zu genießen. Zuerst hat die Luftwaffe der Slowakischen Armee ihre Flugzeuge, darunter Maschinen vom Typ MiG und Albatros, vorgeführt. Ihr Können präsentierte zudem eine Truppe Fallschirmjäger. Danach folgte der in Europa hergestellte Kampffjet Eurofighter Typhoon (Bild r.), Maschinen vom Typ Gripen sowie die Luftwaffentechnik weiterer Mitgliedsstaaten der Nordatlantischen Allianz.

◀ Po výdatných májových lejakoch sa hladina rieky Váh prudko zvýšila. Našťastie nedosahovala maximá z júla 1997, takže Piešťany neohrozovali povodne. Málokto si však nechal ujsť príležitosť pozrieť sa na divokú ríavu priamo z Kolonádového mosta.

Heavy May downpours dramatically raised the level of the River Váh. Luckily, it was not as high as the highest level reached in July 1997, so Piešťany was not threatened by floods this time. Only a few people missed the opportunity to watch the wild torrent directly from the Colonnade Bridge.

Nach den ergiebigen Regengüssen im Mai stieg der Wasserpegel des Flusses Waag rasant. Zum Glück erreichte er nicht die Maximalwerte vom Juli 1997, sodass in Piešťany keine akute Hochwassergefahr bestand. Die meisten Vorbeigehenden ließen sich jedoch die Gelegenheit nicht entgehen und beobachteten die tosenden Sturzfluten direkt von der Kolonnadenbrücke.

Udalosti - návštevy - stretnutia

Events - Visits - Meetings - Ereignisse - Besuche - Treffen

Bowlingový turnaj partnerských miest v Bowling centre Victoria patrí k tradičným letným podujatiam, na ktorom si hostia z miest Ustroň, Hajdúnánás, Luhačovice s domácimi Piešťancami utvrdili partnerstvo aj v oblasti športu.

The bowling tournament of sister cities at Victoria Bowling Centre in Piešťany is a traditional summer event at which guests from Ustroň (Poland), Hajdúnánás (Hungary), Luhačovice (the Czech Republic) strengthened their friendship with Piešťany natives by way of sport.

Das Bowling-Turnier der Partnerstädte im Bowling-Centrum „Victoria“ gehört zu den traditionellen Sommerveranstaltungen. In ihren Rahmen konnten Gäste aus den Städten Ustroň, Hajdúnánás und Luhačovice ihre Partnerschaft mit Einheimischen aus Piešťany auch im Bereich des Sports bekräftigen.

K letným festivalom v Piešťanoch pribudol aj jeden netradičný - „Punkáči deťom“. Na dvoch pódžiach sa vystriedalo vyše 50 domácich a zahraničných „punk“ kapiel, ktoré sa zriekli nároku na honorár a ten organizátori venovali nadácii Pomoc deťom v ohrození. Priaznivci punkového hnutia ukázali, že aj oni majú dobré srdce.

There was a new non-traditional event added to the established summer festivals in Piešťany - „Punkers to Children“. More than 50 domestic and foreign „punk“ bands performed on two stages for free, so that the organizers could send money to the non-profit organisation „Help for Endangered Children“. The punk movement fans thus proved their kind-heartedness.

Zur Palette der Sommerfestivals in Piešťany reihte sich auch ein unkonventionelles, mit dem Titel „Punkáči deťom“ (Punker für Kinder), ein. Auf zwei Bühnen wechselten sich über 50 heimische und

ausländische Punkkapellen ab. Sie traten ohne Honorar auf, die Einnahmen widmeten die Organisatoren der Stiftung „Pomoc deťom v ohrození“ (Hilfe für Kinder in Not). So signalisierten die Anhänger der Punkszene, dass sie auch ein großes Herz besitzen.

Andrea Krišandová a Miroslav Urban zložili v piešťanskom Kursalone slávnostný sľub za celú výpravu, ktorá bude reprezentovať našu krajinu na I. OH mládeže (Singapur 2010). Mladí slovenskí športovci sa na účasť na premiérových OH mládeže pripravovali v Piešťanoch, kde sa konal Medzinárodný olympijský tábor.

Andrea Krišandová and Miroslav Urban made a ceremonial promise in Kursalon on behalf of the whole team that will represent our country at the 2010 Youth Olympic Games in Singapore. Young Slovak sportsmen were getting ready for the premier youth Olympics in Piešťany, where the International Olympic Camp was held.

Im Kursalon in Piešťany legten Andrea Krišandová und Miroslav Urban im Namen der gesamten Gruppe, die unser Land bei der I. Jugend-Olympiade (Singapur 2010) repräsentieren wird, ein feierliches Gelöbnis ab. Die jungen slowakischen Sportler bereiteten sich für die Teilnahme an der Premiere der Jugend-Olympiade im Rahmen eines Internationalen olympischen Trainingslagers in Piešťany vor.

Events - Visits - Meetings - Ereignisse - Besuche - Treffen

Už desať rokov sa v Piešťanoch stretávajú milovníci truckov a dobrej country hudby na piešťanskom letisku. Truck Arena je veľkolepé motoristické podujatie s prehliadkou niekoľkých stoviek ťahačov, prezentáciou zručnosti ich šóférov a to všetko za sprievodu vynikajúcich kapiel a tisícok divákov.

There have already been ten annual meetings of truck and country music lovers at the Piešťany Airport. Truck Arena is a spectacular motor sport event featuring hundreds of trucks and skillful drivers, all of which is accompanied by excellent music and thousands of viewers.

Seit mittlerweile zehn Jahren treffen sich Truck-Liebhaber und Freunde guter Country-Musik auf dem Flughafen von Piešťany. Die „Truck Arena“ ist eine großartige Motorsport-Veranstaltung, in deren Rahmen mehrere hunderte Sattelschlepper sowie das Geschick ihrer Fahrer präsentiert werden. Die musikalische Begleitung hervorragender Kapellen und das Anfeuern tausender Zuschauer untermalen das Spektakel zusätzlich.

Významný taliansky maliar Alessandro Vignali žije a tvorí v meste Alviano, ktoré sa nachádza v krajii Umbria. S prierezom svojej 20-ročnej tvorby sa prezentoval v galérii Fontána v rámci letného projektu Talianskeho kultúrneho inštitútu na Slovensku „Dolce vitaj“. Výstavu otvorila riaditeľka tohto inštitútu Teresa Triscariová.

The renowned Italian Painter Alessandro Vignali lives and works in the town of Alviano, in the Umbria region. He recently presented a selection from his 20-year-long creative work at the Fontána Gallery, as part of the summer "Dolce vitaj" project sponsored by the Italian Culture Institute in Slovakia. The exhibition was launched by Teresa Triscari, the institute director.

Der bedeutende italienische Maler Alessandro Vignali lebt und schafft in der Stadt Alviano (Region Umbria). Mit dem Querschnitt seines 20-jährigen Schaffens präsentierte sich der Künstler im Rahmen des Sommer-Projektes des Italienischen Kulturinstitutes in der Slowakei „Dolce vitaj“ (Dolce willkommen) in der Galerie „Fontána“. Die Ausstellung wurde von der Institutsleiterin Teresa Triscari eröffnet.

Už od začiatku osemdesiatych rokov sa prezentuje na výstavách Socha piešťanských parkov sochár a dizajnér Andrej Chotvác z Piešťan. Na 28. ročníku tohto podujatia vystavoval svoju novú bronzovú sochu Monarchia.

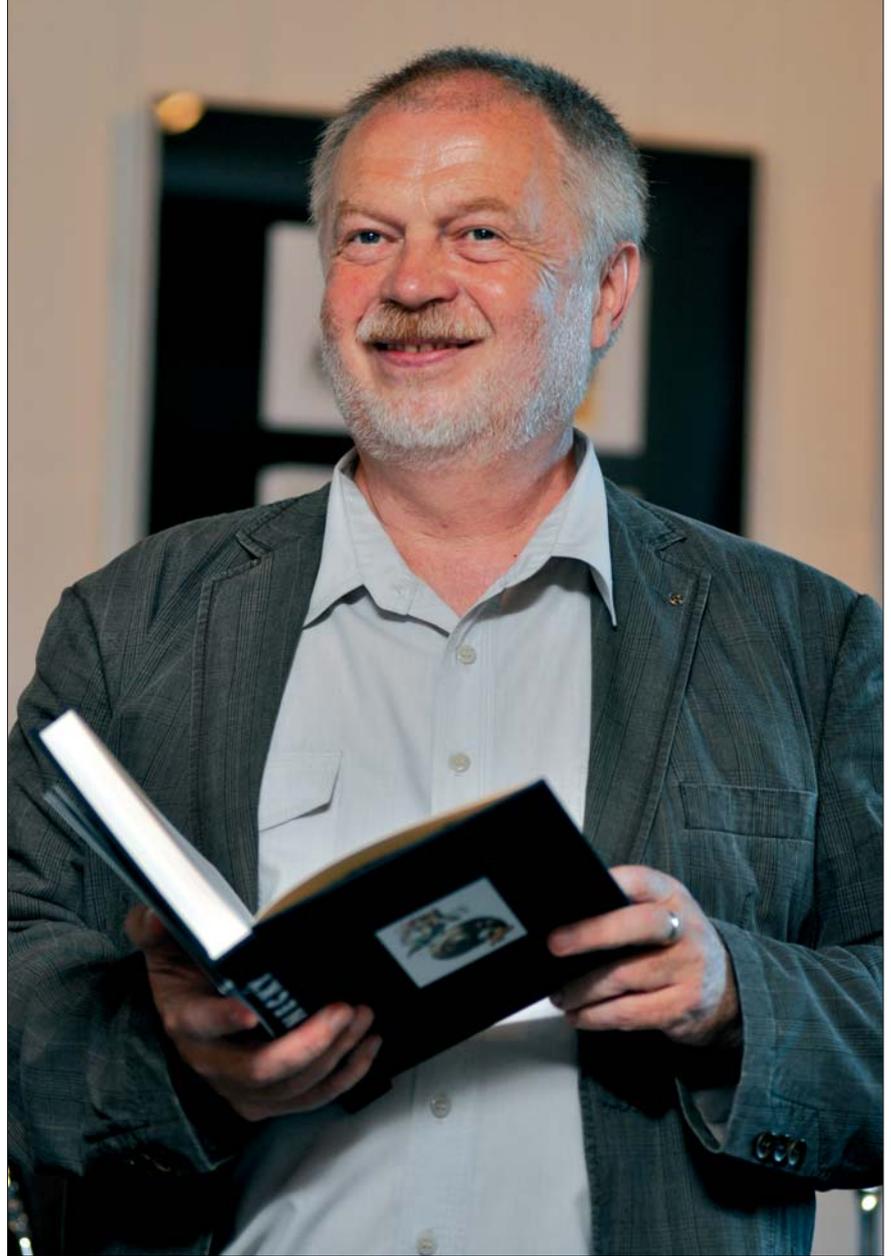
The Piešťany sculptor and designer Andrej Chotvác has presented his work at "The Sculpture of Piešťany Parks" since the 1980s. At this year's 28th annual exhibition he presented his statue Monarchy, cast in bronze.

Schon seit Beginn der 80er Jahre präsentiert der Bildhauer und Designer Andrej Chotvác aus Piešťany, im Rahmen der Freilichtausstellung „Skulptur der städtischen Parks von Piešťany“, seine Werke. Auf der 28. Exposition stellte er seine neue Bronzeskulptur „Monarchia“ aus.

Bobo Pernecký pri prezentácii svojej knihy Človekopis.
Bobo Pernecký at the presentation of his book "Človekopis".
Bobo Pernecký während der Präsentation seines Buches „Človekopis“

Nech to znie akokoľvek neveriteľné, ale faktom zostáva, že šesťdesiatka už dostihla aj veľmi tvorivého mladého muža, skoro ešte chlapca, Boba Perneckého. Narodil sa síce v Liptovskej Osade (8. 6. 1950), kde pri krste dostal meno Bohuslav, ale od svojich šiestich rokov býva v Piešťanoch. A nielenže tu býva, ale postupne sa vypracoval na človeka spojeného mnohými pradivami s týmto prívetivým kúpeľným mestom, dokonca mu vtlačil aj pečať svojej osobnosti.

As unbelievable as it sounds, the fact remains that even Bobo Pernecký is a very energetic young man, almost a boy, he is pushing sixty now. Although he was born in Liptovská osada (8th June 1950), where he was given the Christian name Bohuslav, he has lived in Piešťany since he was six. Not only does he live here, but he has also gradually become a person linked to several curiosities of this cosy spa town. The town is marked by his personality too: he has built and created a lot here indeed.

Architekt, karikaturista, ilustrátor, dizajnér Bobo Pernecký má 60 rokov

Mag es noch so unglaublich klingen, es ist trotzdem wahr. Auch Bobo Pernecký, ein sehr kreativer, jung gebliebener Mann, eigentlich fast noch ein Junge, zählt nun zu der Sparte der 60-jährigen. Geboren wurde er zwar am 8. Juni 1950 in der Ortschaft Liptovská Osada, wo er auf den Namen Bohuslav getauft wurde, seit seinem sechsten Lebensjahr jedoch wohnt er in Piešťany. Und für ihn ist es nicht nur ein Wohnort, Bobo ist mit dieser freundlichen Kurstadt vielfach verflochten und verlieh ihr sogar eine persönliche Prägung.

The architect, caricaturist, illustrator, and designer Bobo Pernecký is 60 years old

Architekt, Karikaturist, Illustrator und Designer Bobo Pernecký feiert seinen 60. Geburtstag

Kornel Duffek Foto Martin Palkovič

Vytvoril toho skutočne veľa. Medziiným bol aj vedúcim autorského kolektívu (B. Pernecký, A. Pernecká, M. Bogyová, D. Krupová), ktorý v dvoch etapách vypracoval projekt piešťanskej pešej zóny a najnovšie - v súvislosti s výstavbou AUPARK-u - sa pričínal aj o jej ďalšie rozšírenie. Projekt piešťanskej pešej zóny získal v roku 2006 cenu Slovenskej komory architektov, známu pod menom CE.ZA.AR.

Jedným z prvých významných realizovaných projektov Boba Perneckého v Piešťanoch bola Mestská knižnica (1988), ktorej návrh vytvoril spolu s Mariannou Bogyovou. V roku 1991 zakladajú traja architekti (Bohuslav Pernecký, Anna Pernecká, Marianna Bogyová) súkromný Architektonický ateliér BP, kde vzniká množstvo ďalších projektov - od Piešťanského informačného centra cez osemročné gymnázium, telocvičňu gymnázia, administratívne, prevádzkové a polyfunkčné budovy až po interiéry obchodov a rodinné domy. Už teraz možno povedať, že projekty, ktoré vyšli z tohto ateliéru veľmi výrazne ovplyvnili tvár mesta a zaradili autorov medzi najnápaditejších a najpodrobnejších architektov pôsobiacich v Piešťanoch.

Jedným z ďalších polôh Bobovej tvorby sú karikatúry. Sú to kreslené vtipy, ktoré autor nazýva radšej výstižnejším názvom cartoons. Pri nich sa úplne spolieha na kresbu - slová sú mu nadbytočné. Na kreslených vtipoch začal pracovať už ako študent gymnázia, kde sa zúčastňoval na vydávaní školského časopisu. Jeho prvé karikatúry za bránami školy sa objavili v mesačníku Kultúra v Piešťanoch (1966), čo bol pôvodný názov nášho periodika. Postupne sa dostávali jeho osobité a nezameniteľné kreslené vtipy do

najrenomovanejších humoristických časopisov nielen u nás, ale aj v zahraničí, kde získal viacero ocenení. Známy teoretik Kornel Földvári o čerstvom jubilentovi napísal: "Pernecký nepozná ľahký nezáväzný humor bez morálneho posolstva." Niekedy sa dokonca zdá, že vytáha je z nášho vnútra dávne genetické informácie, ktoré síce umožnili našim predkom prežiť aj v ťažkých časoch, ale rozhodne nepatria k pozitívnym charakterovým vlastnostiam.

Ako ilustrátor má na svojom konte okolo 25 kníh. Okrem toho spracoval výtvarný návrh na logo a grafickú výbavu otvorenia letnej kúpeľnej sezóny a spolupracoval na Stratégii rozvoja mesta Piešťany.

Z príležitosti svojich šesťdesiatych narodením prekvapil verejnosť knihou Človekopis, v ktorej zhromaždil svoje najlepšie kreslené vtipy. Ako povedal na prezentácii, pri názve knihy sa inšpiroval dielom Alfreda E. Brehma o zvieratách. Krátkymi textami obohatil knihu 11 osobností nášho kultúrneho života, počnúc Dušanom Dušekom a Danielom Hevierom až po Jána Štrassera a Dušana Valúcha.

No, nie je to príjemná jubilejná bilancia? ■

He was also the head of the creative team (B. Pernecký, A. Pernecká, M. Bogyová, D. Krupová), that, in two stages, designed the project for Piešťany's pedestrian zone, and, most recently and in connection with the building of AUPARK, worked on its enlargement. In 2006 the project for Piešťany's pedestrian zone was awarded a prize from the Slovak Chamber of Architects,

which is widely known as CE.ZA.AR. One of Bobo Pernecký's first significant projects to be implemented in Piešťany was the Town Library (1988), a project which he worked on together with Marianna Bogyová. In 1991, the three architects (Bohuslav Pernecký, Anna Pernecká, and Marianna Bogyová) founded the private architect studio - BP, where a large number of other projects have come from: Piešťany Information Centre, the eight-year grammar secondary school, many administrative and commercial premises, polyfunctional buildings, shop interiors, and family houses. It can be said that the projects coming from this studio have highly influenced the shape of the town and have made their designers some of the most inventive and versatile architects in Piešťany.

Another line of Bobo's work is caricatures. These are animated jokes, which the author prefers to refer to as cartoons, a name he finds pithier. With his cartoons, he fully relies on drawing - words are unnecessary. He began drawing animated jokes as a student at grammar secondary school, where he participated in the publishing of the school magazine. His first caricatures beyond the school gate appeared in the monthly "Culture in Piešťany" (1966), which was the original name of our periodical. His unique and unmistakable animated jokes have, over the years, been published in the most reputable humoristic magazines not only at home, but also abroad, where he has been awarded several prizes. The famous theoretician Kornel Földvári wrote about the newly-turned sixty-year-old: "Pernecký can not do light, gentle humour without a moral message." Sometimes it even seems as if he was evoking the long-forgotten pieces of genetic information from our soul, which on the one hand enabled our predecessors to survive in hard times, but on the other hand definitely do not belong to the features of a positive character. Pernecký has under his belt about 25

▼ Fontána Príbeh prameňov na pešej zóne v Piešťanoch - z tvorby Boba Perneckého.

The Story of Springs Fountain (Fontána Príbeh prameňov) on the pedestrian zone in Piešťany - from Bobo Pernecký's works.

Der Springbrunnen „Príbeh prameňov“ (Geschichte der Quellen) in der Fußgängerzone von Piešťany - ein Teil aus dem Schaffen von Bobo Pernecký.

Eines der ersten bedeutenden, in Piešťany realisierten Projekte von Bobo Pernecký, war die Stadtbibliothek (1988), deren Entwurf er zusammen mit Marianna Bogyová ausarbeitete. Im Jahre 1991 gründeten drei Architekten (Bohuslav Pernecký, Anna Pernecká und Marianna Bogyová) das private Architektenbüro „BP“, in dem eine ganze Reihe weiterer Projekte entstand – beginnend mit dem Informationszentrum von Piešťany über ein achtjähriges Gymnasium, eine Gymnasiumturnhalle sowie Verwaltungs-, Betriebs- und Mehrzweckgebäude bis hin zu Innenräumen diverser Kaufhäuser und Familienhäusern. Und bereits jetzt kann gesagt werden, dass Entwürfe, die aus diesem Atelier hervorgingen, zu einem auf markante Weise die Gestalt der Stadt beeinflussten und zum anderen ihre Autoren gleichzeitig in die Riege der individuellsten und produktivsten Architekten mit Wirkungsstätte in Piešťany aufsteigen ließen.

Einen weiteren Schaffensbereich Bobos stellen Karikaturen dar. Diese humoristischen Zeichnungen nennt der Autor jedoch lieber und in seinen Augen auch zutreffender - Cartoons. Bei ihnen verlässt er sich vollständig auf die Aussagekraft der Zeichnung – Worte sind für ihn überflüssig. Mit Karikaturen befasste sich Bobo Pernecký bereits während seiner Gymnasialzeit, als er an der Herausgabe der damaligen Schulzeitschrift mitwirkte. Seine ersten Karikaturen jenseits der Schultore

erschieden in dem Monatsperiodikum „Kultúra v Piešťanoch“ (Kultur in Piešťany, 1966), was die ursprüngliche Bezeichnung unseres heutigen Periodikums war. Nach und nach bahnten sich Bobos originelle und unverwechselbare humoristische Zeichnungen ihren Weg in die renommiertesten humoristischen Zeitschriften nicht nur hierzulande, sondern ebenfalls im Ausland, wo er mehrfach ausgezeichnet wurde. Der bekannte Theoretiker Kornel Földvári schreibt über den frischgebackenen Jubilar: „Pernecký kennt keinen leichten, unverbindlichen Humor ohne eine moralische Botschaft.“ Manchmal entsteht sogar der Eindruck, dass er tief aus unserem Inneren uralte genetische Informationen zu Tage befördert, die unseren Vorfahren zwar das Überleben ermöglicht haben, jedoch keineswegs zu den positiven Charaktereigenschaften zählen.

Auf sein Konto als Illustrator gehen um die 25 Bücher. Darüber hinaus entwarf Bobo Pernecký das Logo sowie das graphische Erscheinungsbild der Eröffnungsfeier zum Beginn der Sommerkurstsaison und wirkte an der „Entwicklungsstrategie der Stadt Piešťany“ mit. Anlässlich seines 60. Geburtstages überraschte er die Öffentlichkeit mit dem Buch „Človekopis“, einer Zusammenfassung seiner besten humoristischen Zeichnungen. Wie der Autor bei der Buchpräsentation erklärte, ließ er sich hinsichtlich der Titelwahl von dem Werk Alfred E. Brehms über Tiere inspirieren. Mit kurzen Textpassagen bereicherten die Publikation insgesamt elf Persönlichkeiten unseres kulturellen Lebens - angefangen von Dušan Dušek und Daniel Hevier bis hin zu Ján Štrasser und Dušan Valúch.

Wenn das keine erfreuliche Jubiläums-Bilanz ist! ■

books as an illustrator. Besides this, he has also designed the logo and graphical design of the Opening of the Spa Season and has cooperated on the Development Strategy of the Town Piešťany.

On his sixtieth birthday, he surprised the public with the book „Človekopis“ (Manwriting), which is a collection of his best animated jokes. As he said during the presentation of the book, when thinking of the title of the book, he was inspired by the work of Alfred E. Brehm about animals. Eleven personalities from our cultural life – beginning with Dušan Dušek and Daniel Hevier and ending with Ján Štrasser and Dušan Valúch – have enriched the book with their short texts.

What a pleasant way to round off a major celebration, isn't it? ■

Und er schuf tatsächlich eine Menge. Unter anderem agierte er als Leiter eines Autorenkollektivs (B. Pernecký, A. Pernecká, M. Bogyová und D. Krupová), welches in zwei Etappen den Entwurf für die Fußgängerzone von Piešťany ausarbeitete. Dasselbe Kollektiv hat sich in jüngster Vergangenheit – in Zusammenhang mit dem Bau des AUPARKS -auch um ihre Erweiterung verdient gemacht. Das Projekt der Fußgängerzone von Piešťany bekam 2006 den Preis der Slowakischen Architektenkammer, bekannt unter dem Namen „CE.ZA.AR“.

▼ Budova Mestskej knižnice v Piešťanoch - z tvorby Boba Perneckého.
The building of the Piešťany Town Library - from Bobo Pernecký's works.
Gebäude der Stadtbibliothek in Piešťany - ein Werk von Bobo Pernecký

V Ý Z N A M N Í L E K Á R I P I E Š Ť A N

V roku 1931 sa v Piešťanoch natrvalo usadil kúpeľný lekár Ľudovít Torma. Narodil sa 9. 10. 1897 v maďarskom Balatonszentgyörgyi, kraji známom množstvom termálnych prameňov. Ešte nemal ani 4 roky, keď mu zomrela matka. Strednú školu ukončil v mestečku Keszthely, ležiacom na západnom cípe Balatonu. V roku 1915 bol povolaný do rakúsko-uhorskej armády. Najskôr padol do zajatia na rumunskom fronte, ale pri meste Brašov - likvidovanom týfom - sa mu podarilo ujsť. Zakrátko po úteku bol zajatý ruskými vojakmi. Domov sa vrátil až v roku 1919.

Ľudovít Torma, a spa doctor, settled down in Piešťany permanently in 1931. He was born on 9th October 1897 in Balatonszentgyörgy, Hungary, in a region famous for its numerous thermal springs. He was not even four when his mother died. He graduated from a secondary school in the town of Keszthely, which lies on the western tip of Balaton Lake. He was conscripted into the Austro-Hungarian army in 1915. First he was taken captive on the Romanian front line but he succeeded to escape near the town of Braşov, which had been devastated by typhoid fever. Shortly after his escape, he was taken captive by Russian soldiers. He finally returned home in 1919.

Im Jahre 1931 ließ sich der Kurarzt Ľudovít Torma dauerhaft in Piešťany nieder. Geboren wurde er am 9. Oktober 1897 im ungarischen Balatonszentgyörgyi, einer Region, die für ihre vielen Thermalquellen bekannt war. Als Kleinkind von kaum vier Jahren, verlor er seine Mutter. Die Ausbildung an einer Fachoberschule schloss der junge Ľudovít in einem kleinen Städtchen namens Keszthely, am westlichen Zipfel des Plattensees, ab. Im Jahre 1915 wurde er in die österreichisch-ungarische Armee einberufen. Zuerst geriet Torma an der rumänischen Front in Gefangenschaft, konnte jedoch unweit der durch Typhus dezimierten Stadt Brasov (Kronstadt) entkommen. Kurz nach seiner Flucht wurde er von russischen Soldaten erneut gefangen genommen und kehrte erst 1919 in seine Heimat zurück.

Doktor Ľudovít Torma nebojácny antifašista

SIGNIFICANT DOCTORS OF PIEŠŤANY

Doctor Ľudovít Torma

- fearless antifascist

BEDEUTENDE ÄRZTE AUS PIEŠŤANY

Dr. Ľudovít Torma

- ein furchtloser Antifaschist

Robert Bača Foto autor (4), Martin Palkovič (1)

Vysokoškolské štúdiá ukončil v roku 1925 na pražskej nemeckej univerzite Karlovej, získajúc lekársky diplom. V rokoch 1920-25 pôsobil sezónne v rôznych kúpeľoch a kúpeľných riaditeľstvách. Popri tom rozvíjal čulú publicistickú činnosť. Už od študentských čias sa stal propagátorom ľavicových ideálov a podporovateľom Maďarskej republiky rád. Práve vysoká angažovanosť v červenej armáde ho po potlačení republiky v roku 1919 takmer pripravila o život. Vždy mal na zreteli blaho človeka a v širokých kruhoch si získal povesť

▲ Doktor Torma so svojou manželkou Lolou.
 Doctor Torma with his wife Lola.
 Doktor Torma mit Ehefrau Lola

ochrancu chudobných a chorých. V Piešťanoch praxoval v liečebnom dome Pro Patria, ktorému šéfoval doktor Štefan Kollár. V zozname piešťanských lekárov z roku 1937 má uvedenú ako adresu ordinácie „Park“ (penzión Ivánka, dnešná Šumava). Doktor Torma sa v roku 1942 oženil s Alojziou („Lolou“) Bartovicovou (1905-1996) a obývali dom na Kukučínovej ulici č. 12, v minulosti označený ako Villa Wilkory. Alojzia bola dcérou vedúceho piešťanskej pošty. Ani v rokoch 2. svetovej vojny sa doktor Torma nespreneveril svojim mladickým ideálom a stal sa presvedčeným antifašistom. Pomáhal ukrývať ranených partizánov, vypomáhal liekmi a rôznym zdravotníckym materiálom. V Piešťanoch pôsobila tajná skupina SOLTE Hansa Schwarza z Moskvy, z organizácie Červený orchester. V roku 1940 sa stretávali u Krupca, Leiera a doktora Tormu. Nemecký antifašista Fomferra alias F. Schreck sa stal od roku 1941 osobným priateľom Ľ. Tormu, ktorého navštevoval aj po skončení vojny.

Od novembra 1950 do júna 1954 zastával doktor Torma v Československých štátnych kúpeľoch post riaditeľa. Potom bol šéflekárom a diétnym lekárom v Thermii, Slovane, ako aj v depandantoch Erna a Pavla. V súkromí sa najčastejšie venoval svojej milovanej vinici neďaleko Bacchus vily. K dobrému vínu potreboval i nemenej dobrú hudbu a k nej pridával, samozrejme, zopár tanečných krokových variácií. Muž s vysokým čelom, dozadu sčesanými vlasmi a prenikavým pohľadom - tak zostal vrytý v spomienkach pamätníkov. Ovládal osem svetových jazykov. Do okruhu jeho priateľov patrili lekári Horváth a Továry, ale aj Oravetz, Weltmann či Zeman. Životná niť doktora Tormu bola navždy pretrhnutá 6. 7. 1982. Je pochovaný na cintoríne na Bratislavskej ceste, kde snívajú svoj večný sen mnohí jeho kolegovia. Maďarskými historikmi bol už počas svojho života zaradený medzi významné osobnosti medzivojnového obdobia na Slovensku.

Syn Tomáš (1944) vyštudoval medicínu a stal sa špecialistom na cievne ochorenia. Zaslúžil sa aj o rozvoj piešťanského tenisu ako člen výboru klubu. Dcéra Tamara (1946) pôsobila v Bratislave na Katedre analytickej chémie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského. ■

He graduated in 1925 from German Charles University of Prague where he got a degree in medicine. From 1920-25 he worked seasonally in various spas and spa headquarters. Besides this, he also began to make a foray into active journalistic activities. Since his student years, he had been a promoter of leftist ideals and supporter of the Hungarian Soviet Republic. It was mainly this deep involvement in the Red Army that nearly cost him his life after the republic had been suppressed in 1919. He always took the welfare of people into consideration and eventually earned a reputation, among many people, as a protector of the poor and sick. He had his practice in the spa hotel Pro Patria where doctor Štefan Kollár was the head. The address of his surgery can be found in a list of doctors of Piešťany from 1937 as “Park” (Ivánka guesthouse, today's Šumava). In 1942, doctor Torma married Alojzia (“Lola”) Bartovicová (1905-1996) and they lived at Kukučínova Street # 12 in a house which at one time had been called Villa Wilkory. Alojzia was the daughter of the head of the post office in Piešťany. Doctor Torma did not betray his youthful ideals

▲ Villa Wilkory, v ktorej Tormovci dlhý čas bývali.
 Villa Wilkory where the Tormas lived for a long time.
 Villa Wilkory, in der die Tormas lange Zeit wohnten

▲ V 30. rokoch minulého storočia ordinoval doktor Torma v penziónu Park (dnes Šumava).
 Doctor Torma had his surgery in Park guesthouse (today's Šumava) in the 1930s.
 In den 30er Jahren des vergangenen Jahrhunderts praktizierte Doktor Torma in der Pension Park (heutiges Šumava).

even during World War Two and he became a fervent antifascist. He helped to hide wounded partisans; he helped out with medicine and various medical materials as well. The secret group called SOLTE, led by Hans Schwarz from Moscow and a wing of the organization Red Orchestra, operated in Piešťany. They used to meet at Krupec's, Leier's and doctor Torma's in 1940. The German antifascist Fomferra alias F. Schreck became a personal friend of L. Torma in 1941 and even visited him after the war was over.

Doctor Torma held the post of director of the Czechoslovak State Spa from November 1950 to June 1954. He also served as chief doctor as well as dietary doctor in Thermia, Slovan and in annexes Erna and Pavla. In his private life, he liked to take care of his beloved vineyard not far from Bacchus villa. He needed good music to complement good wine and of course, he added some dance step variations as well. A man with a high forehead, hair combed back and a piercing look, is how people remember him. He could speak eight world languages. Doctors Horváth and Továry, as well as Oravetz, Weltmann and Zeman were among his friends. Doctor Torma passed away on 6th July 1982. He is buried in the cemetery in Bratislavská Road where many of his colleagues dream their eternal dream. Even during his lifetime he had already been classified as one of the prominent figures of the interwar period in Slovakia by Hungarian historians.

His son Tomáš (1944) completed his studies in medicine and became a specialist in vascular diseases. He also contributed to the development of tennis in Piešťany as a member of the club committee. His daughter Tamara (1946) worked in Bratislava at the Department of analytical chemistry at the Faculty of Natural Sciences, Comenius University. ■

Im Jahre 1925 schloss Torma sein Hochschulstudium an der deutschen Karls-Universität in Prag ab und erlangte sein Arztdiplom. In den Jahren 1920-1925 wirkte der junge Mediziner während der Saison in verschiedenen Kureinrichtungen und Kurdirektionen. Nebenbei entwickelte er eine rege publizistische Aktivität. Bereits während seiner Studienzeit wurde Torma ein Verfechter der linken Ideale und Befürworter der ungarischen Räterepublik. Und ausgerechnet sein großes

Engagement in der Roten Armee kostete ihn nach dem Sturz der Republik, im Jahre 1919, beinahe das Leben. Torma hat immer das Wohl der Menschen im Auge gehabt und so erwarb er sich in weiten Kreisen den Ruf eines Beschützers der Armen und Kranken. In Piešťany absolvierte er ein Praktikum im Kurhaus „Pro Patria“, das damals von Doktor Štefan Kollár geleitet wurde. In der Ärzte-Liste von Piešťany aus dem Jahr 1937 befindet sich seine Praxis unter der Adresse „Park“ (Pension „Ivanka“, heutiges Hotel „Šumava“). Doktor Torma heiratete im Jahre 1942 Alojzia („Lola“) Bartovicová (1905-1996). Das junge Paar bewohnte ein Haus in der Kukučínova Straße 12, früher als „Villa Wilkory“ bekannt. Alojzia war die Tochter des Postamt-Leiters in Piešťany. Auch in den Jahren des 2. Weltkrieges blieb Doktor Torma seinen jugendlichen Idealen treu und wurde ein überzeugter Antifascist. Er half bei der Suche nach Verstecken für verletzte Partisanen, besorgte Medikamente und diverses medizinisches Material. In Piešťany agierte die Moskauer Hans Schwarz-Geheimgruppe „SOLLTE“, die der Organisation „Rotes Orchester“ angehörte. Im Jahre 1940 trafen sich ihre Mitglieder bei den Verbündeten Krupec, Leier und Doktor Torma. Der deutsche Antifascist Fomferra alias F. Schreck war seit 1941 ein persönlicher Freund von L. Torma und besuchte ihn auch nach Ende des Krieges.

Beginnend mit dem November 1950 bekleidete Doktor Torma bis Juni 1954 den Posten des Leiters im Tschechoslowakischen staatlichen

▲ Hrob manželov Tormovcov - urnová časť cintorína na Bratislavskej ulici v Piešťanoch.
 The grave of Mr. and Mrs. Torma - the urn part of the cemetery in Bratislavská Road in Piešťany.
 Das Grab der Eheleute Torma - Urnenbereich des Friedhofs in der Bratislavská Straße in Piešťany

Heilbad. Danach war er Chefarzt und Diät-Arzt in den Kurhäusern Thermia und Slovan sowie den Nebenhäusern Erna und Pavla. Privat widmete er sich am häufigsten seinem geliebten Weinberg unweit der „Bacchus Villa“. Zu einem guten Tropfen Wein benötigte er einen gleich guten musikalischen Hintergrund und dazu gab er – ganz selbstverständlich – ein paar tänzerische Schrittvariationen zum Besten. Ein Mann mit einer hohen Stirn, nach hinten gekämmten Haaren und einem durchdringenden Blick – so blieb er im Gedächtnis seiner Zeitgenossen haften. Er beherrschte acht Weltsprachen. Zum Kreis seiner Freunde zählten die Ärzte Horváth und Továry, aber auch Oravetz, Weltmann und Zeman. Der Lebensfaden von Doktor Torma riss am 6. Juli 1982 endgültig ab. Beigesetzt wurde er auf dem Friedhof in der Bratislavská Straße, wo auch viele seiner Kollegen ihre letzte Ruhe fanden. Bereits zu seinen Lebzeiten reichten ihn ungarische Historiker in die Riege der bedeutenden slowakischen Persönlichkeiten der Zwischenkriegszeit ein.

Sein Sohn Tomáš (1944) absolvierte ein Medizinstudium und wurde zum Spezialisten für Gefäßkrankheiten. Als Mitglied des Ausschusses im städtischen Tennisklub machte er sich ebenfalls um das Fortkommen des Tennissports in Piešťany verdient. Tochter Tamara (1946) wirkte am Institut für analytische Chemie an der Naturwissenschaftlichen Fakultät der Komenský-Universität in Bratislava. ■

Nová archeologická expozícia

New archaeological
exposition
at the Balneological
Museum

Neue archäologische
Exposition
des Balneologischen
Museums

Vladimír Krupa Foto Eva Drobná

Novootvorená archeologická expozícia vznikla vďaka podpore Ministerstva kultúry SR a Trnavského samosprávneho kraja. V úvodnej časti si návštevníci môžu pozrieť zaujímavé nálezy pozostatkov pravekých zvierat - mamuta, nosorožca srstnatého, soba a i. Absolútnym unikátom je lebka mamuta (jediná doteraz objavená a zachovaná z územia Slovenska). V novej expozícii sú prezentované aj nálezy z najnovších archeologických výskumov múzea - mamutie kly a kamenné nástroje z novoobjaveného náleziska z mladšieho obdobia staršej doby kamennej z Krakovian-Stráží, inventár hrobu zo záveru mladšej doby kamennej, ktorý tvorila nádoba, kamenný nôž, náhrdelník z prevrätých psích zubov, nášivky zhotovené z lastúr, medená špirálka a ozdoba krku. Pýchou expozície nielen z celoslovenského, ale aj z celoeurópskeho hľadiska je vzácny súbor nálezov z bohatých, tzv. kniežacích hrobov z mladšej doby

rímskej z Krakovian-Stráží. Teraz je po prvýkrát vystavený komplexne. Vďaka spolupráci s Centrálnym rímsko-germánskym múzeom v Mainzi boli vybrané predmety tohto súboru citlivo a mimoriadne kvalitne reštaurované v špecializovaných laboratóriách tohto múzea. A v rámci spoločného projektu dokonca bezplatne. Zreštaurovali výnimočný súbor rímskeho skla (dve sklené fľaše a päť sklenených misiek), nádhernú bronzovú kanvicu zdobenú hlavou Medúzy a vybrané strieborné ostrohy a spony.

Vo forme kópií, zhotovených taktiež v múzeu v Mainzi, je tu vystavených aj desať predmetov súboru, ktoré sú v zbierkach iných slovenských múzeí - Hornonitrianskeho múzea v Prievidzi a Archeologického múzea SNM v Bratislave. Ojedinelá je plochá strieborná misa - lanx s nádhernou zdobeným uchom, hlboký strieborný pohár - skyfos, misa zdobená reliéfnymi leva a levice,

◀ Pohľad na novú inštaláciu archeológie.
New installation of archaeology.
Blick auf die Neuinstallation des Teilbereiches Archäologie

Balneologické múzeum v spolupráci s Trnavským samosprávnym krajom a Agentúrou Duna dňa 24. júna 2010 slávnostne otvorilo novú, reínštalovanú archeologickú expozíciu. Prvá expozícia múzea vznikla v roku 1928 a bola zameraná len na národopis, čomu zodpovedal aj jej názov „Etnografická zbierka“. Začiatkom 30. rokov 20. storočia bola expozícia reínštalovaná a 29. júna 1933 slávnostne otvorená. Tvorili ju národopis, archeológia, história Piešťan, so zdôraznením histórie kúpeľov, časť prírodovedná a samostatná časť venovaná životu a dielu generála Milana R. Štefánika.

In cooperation with the Trnava Self-Governing Region and the Duna Agency, the Balneological Museum ceremoniously opened a new, reinstalled archaeological exposition on 24th June 2010. The first exposition of the museum was established in 1928 and was focused only on ethnography, consequently bearing the name "Ethnographical collection". At the beginning of the 1930s, the exposition was reinstalled and opened ceremoniously on 29th June 1933. It comprised the ethnology, archaeology, and history of Piešťany, especially the history of the spa, the science section, and the special part dedicated to the life and work of general Milan R. Štefánik.

Das Balneologische Museum eröffnete am 24. Juni 2010, in Zusammenarbeit mit dem Selbstverwaltungskreis Trnava und der Agentur „Duna“ feierlich eine neue, re-installierte archäologische Ausstellung. Die erste Exposition des Museums entstand im Jahre 1928 und war ausschließlich auf Völkerkunde fokussiert. Dem entsprach auch ihr Name „Ethnographische Sammlung“. Zu Beginn der 30er Jahre des 20. Jahrhunderts wurde die Ausstellung re-installiert und am 29. Juni 1933 feierlich eröffnet. Sie umfasste die Teilbereiche Völkerkunde, Archäologie, Geschichte der Stadt Piešťany, mit den Schwerpunkten Geschichte des Heilbades und Naturwissenschaft sowie einem eigenständigen Teil, der dem Leben und Werk von General Milan R. Štefánik gewidmet wurde.

Balneologického múzea

strieborné sitko a lyžička a ďalšie predmety. Záver expozície tvoria predmety z novších prírastkov historickej zbierky múzea - súbor stredovekej a novovekej keramiky, stredovekých a novovekých kachlíc, súčastí výstroja bojovníka i nálezy získané pri výskume piešťanskej pešej zóny (19. storočie).

Expozíciu informačne dopĺňajú texty k jednotlivým obdobiam praveku (v slovenčine, nemčine a angličtine) a k vystaveným exponátom. Pozadie vitrín je graficky dotvorené historickými i súčasnými fotografiami z archeologických výskumov Piešťanskej muzeálnej spoločnosti a Balneologického múzea, zaujímavými detailami vystavených predmetov, mapami, zábermi

▶ Pôvodná inštalácia archeologických zbierok v 30. rokoch 20. storočia.

Original installation of archaeological collection in the 1930s.

Die ursprüngliche Installation der archäologischen Sammlungen in den 30er Jahren des 20. Jahrhunderts

z reštaurovania rímskeho skla, či fotografiami osobností, ktoré sa zaslúžili o záchranu archeologických nálezov. Textová a obrazová časť expozície je významovo prepojená s vystavenými predmetmi. Návštevník tak má komplexnejší a plnohodnotnejší zážitok. ■

The newly opened archaeological exposition was established with the help of the Ministry of Culture of Slovakia and the Trnava Self-Governing Region. In the introductory part, visitors can observe interesting findings of the remains of prehistoric animals - mammoth, woolly rhinoceros, reindeer etc. An absolute curiosity of the exposition is a skull of a mammoth (currently the only discovered and preserved one coming from the area of Slovakia). In the new exposition, the findings from the museum's newest archaeological research are also presented: the mammoth tusks and stone tools from the newly discovered diggings in Krakovany-Stráže from the Upper Palaeolithic, the contents of a grave from the end of the New Stone Age, consisting of a bowl, a knife made of stone, a necklace from drilled-through dog teeth, an appliqué made of shells, a copper spiral, and a neck decoration. The exposition boasts a unique collection of findings from the rich, so-called princely graves from Krakovany-Stráže from the Late Roman Age. Now, for the first time, they are being fully displayed. Thanks to the cooperation with the Roman-Germanic Central Museum in Mainz, the selected objects of this collection have been carefully, and at high quality, restored in the museum's specialized laboratories. And as this was a part of a mutual project, it was done free of charge. Among the restored objects there was a unique collection of Roman glass (two glass bottles and five glass bowls), a beautiful kettle decorated with a Medusa head, and silver spurs and buckles.

In the form of duplicates, which were also made in the museum in Mainz, there are 10 objects which can be found in the collections of other Slovak museums – the Upper-Nitra Museum Prievidza and the SNM Archaeological Museum in Bratislava. There is a rare flat silver serving platter, a so called lanx, with a wonderfully decorated ear, a deep silver glass – skyphos, a dish decorated with reliefs of a lion and a lioness, a silver sieve and a tea spoon, and other objects. At the end of the exposition, there are objects from newer acquisitions of the historical museum collection - a pottery set and tiles from the Middle Ages and Modern Times, and parts of a warrior's equipment obtained from the excavations of Piešťany's pedestrian zone (of the 19th century).

The exposition is supplemented with informational texts (in Slovak, German, and English) about the displayed exhibits and the individual periods of the Prehistoric Age. The background of the display case is graphically complemented with historical and also current photographs of the archaeological research made by the Piešťany Museum Society and the Balneological Museum, with interesting details of the displayed objects, maps, shots taken during the restoration of the Roman glass, and photographs of different

▲ Novú archeologickú expozíciu otvoril riaditeľ piešťanského Balneologického múzea Vladimír Krupa.
The new archaeological exposition was opened by the director of the Piešťany Balneological Museum, Vladimír Krupa.
Die neue archäologische Ausstellung eröffnete der Leiter des Balneologischen Museums in Piešťany, Vladimír Krupa.

individuals who have been given credit for preserving these archaeological findings. The text and picture part of the exposition is connected with the displayed objects, so that the visitor can have a higher and more complex experience. ■

Die neu eröffnete archäologische Ausstellung entstand dank der Unterstützung des slowakischen Kultusministeriums und des Selbstverwaltungskreises Trnava. In ihrem einleitenden Teil können Besucher eine Reihe interessanter Funde von Überresten urzeitlicher Tiere wie Mammut, Wollnashorn, Rentier und weiterer sehen. Ein absolutes Unikum stellt der Schädel eines Mammut dar (der bisher einzige auf dem Gebiet der Slowakei entdeckte und erhaltene). Im Rahmen der neuen Ausstellung werden auch Funde aus den jüngsten archäologischen Untersuchungen des Museums präsentiert, darunter Mammutstoßzähne und Steinwerkzeuge aus der neu entdeckten Fundstelle eines jüngeren Abschnittes der älteren Steinzeit in Krakovany-Stráže sowie ein Grabinventar vom Ende der jüngeren Steinzeit, welches ein Gefäß, ein Steinmesser, eine Halskette aus durchbohrten Hundezähnen, Näh-Applikationen aus Muscheln, filigrane Kupfer-Spiralen und eine Halsbinde umfasst. Ein Prachtstück dieser Ausstellung, und das nicht nur aus slowakischer, sondern auch aus europäischer Sicht, ist ein seltener und kostbarer Fundkomplex aus reichen, so

genannten Fürstengräbern der jüngeren römischen Kaiserzeit. Hier wird er zum ersten Mal vollständig ausgestellt. Dank der Zusammenarbeit mit dem Römisch-Germanischen Zentralmuseum in Mainz wurden die ausgewählten Exponate dieser Sammlung in den darauf spezialisierten Labors dieses Museums mit äußerster Vorsicht und besonders hochwertig restauriert. Die Arbeiten wurden im Rahmen eines gemeinsamen Projektes kostenlos durchgeführt. Restauriert wurde unter anderem eine seltene Gruppe römischer Glaserzeugnisse (zwei Glasflaschen und fünf kleine Glasschalen), eine wunderschöne Bronzekanne, verziert mit einem Medusenkopf sowie ausgewählte Silbersporen und Fibeln.

In Form von ebenfalls im Mainzer Museum angefertigten Nachbildungen werden hier zehn Artefakte aus den Sammlungen anderer slowakischer Museen ausgestellt. Dazu zählen das „Hornonitrianske“ Museum in Prievidza und das Archäologische Museum des Slowakischen Nationalmuseums in Bratislava. Als einzigartig gelten eine flache Silberschale - Lanx genannt, mit einem wunderschön verzierten Henkel, ein tiefer Silberbecher – Skyfos, eine Schale, verziert mit den Reliefdarstellungen eines Löwen und einer Löwin, ein silbernes Sieb, ein kleiner Silberlöffel und weitere Gegenstände. Den abschließenden Teil der Ausstellung bilden Artefakte, die zu den Neuerwerbungen der historischen Sammlung des Museums gehören: darunter eine Kollektion mittelalterlicher und neuzeitlicher

▲ Příprava novej inštalácie - Pavel Nosálek kreslí na panel mamuta.
Preparation of the new installation - Pavel Nosálek is drawing a mammoth on the panel.
Die Vorbereitungen für die Neuinstallation - Pavel Nosálek malt das Bild eines Mammuts auf ein Panel.

Keramik, mittelalterliche und neuzeitliche Ofenkacheln, Bestandteile einer Kriegsausrüstung sowie Funde, die bei der Untersuchung der Fußgängerzone von Piešťany (19. Jahrhundert) entdeckt wurden.

Die Ausstellung ergänzen informative Texte zu den einzelnen Epochen der Urzeit und den ausgestellten Fundstücken (in den Sprachen Slowakisch, Deutsch und Englisch). Der Hintergrund der Vitrinen ist mit reichhaltigem Bildmaterial graphisch gestaltet. Zu sehen sind unter anderem historische und aktuelle Bilder

zu archäologischen Untersuchungen der Museums-gesellschaft von Piešťany und des Balneologischen Museums, interessante Details der ausgestellten Fundstücke, Karten, Aufnahmen der Restaurierungsarbeiten am römischen Glas sowie Fotografien von Personen, die sich um die Rettung archäologischer Funde verdient machten. Der Textteil und der Bildteil der Exposition sind inhaltlich an die ausgestellten Artefakte angekoppelt. So ist das Erlebnis für den Besucher vielschichtiger und bereichernder. ■

▲ Vďaka modernej inštalácii sú archeologické zbierky veľmi prehľadné.
Archaeological collections are lucid thanks to modern installation.
Dank der modernen Art der Installation sind die archäologischen Sammlungen sehr übersichtlich.

**Všetkých zájemcov o archeologii
a historii srdečně pozýváme
na prohlídku nové expozice,
všichni návštěvníci
sú srdečně vítaní.
Pripravovali sme ju v rokoch
2008, 2009
a dokončená bola v roku 2010.**

**It is our pleasure to invite all
archaeology and history lovers for
a visit to the new exposition.
All visitors are welcome.
We prepared the exposition
during 2008 and 2009, and it was
finished in 2010.**

**Wir laden herzlich alle, die sich für
Archäologie und Geschichte
interessieren, zu einem Rundgang
durch unsere neue Ausstellung ein.
Jeder Besucher
ist herzlich willkommen.
Diese Exposition wurde von uns in den
Jahren 2008 und 2009 vorbereitet
und 2010 fertig gestellt.**

▲
Celkový letecký pohľad na Piešťany z juhu. V strede dominuje novostavba budovy Meštianskej školy T.G. Masaryka (dnešné gymnázium). Medzi dominujúce stavby ešte patrí hotel Royal (Slovan) pri Váhu a budova Vojenského kúpeľného ústavu v južnej časti. Pekne vidno, že Vajanského ulica spolu s koncom Nitrianskej ulice tvorili južnú hranicu mesta, za ktorou sa rozprestierali už len vážske štrkopiesky. Vpravo hore v tesnom susedstve parku vidno ohraničenie mesta meandrujúcim Váhom a jeho slepým ramenom s rozsiahlou plochou tzv. Lida, obľúbeného miesta na kúpanie. Neskoršia regulácia a výstavba kanálu Váhu túto romantickú časť Piešťan výrazne zmenili.

The full-length aerial view of Piešťany from the south. The new building of the Town School of T.G. Masaryk (today's grammar school) dominates in the middle. Among other significant buildings are the hotel Royal (Slovan) near the River Váh and the building of the Spa Institute in the southern part. We can clearly see that Vajanský Street together with the end of Nitrianska Street made the southern border of the town, beyond which only gravel sands spread. In the upper right corner, in close vicinity to the park, you can see the border of the town made by the meandering River Váh and its dead channel, and the vast area of the so called Lido, a favourite place for bathing. Later regulations and building of the channel on the Váh significantly changed this romantic part of Piešťany.

Eine südliche Gesamtansicht auf Piešťany aus der Vogelperspektive aus. In der Mitte dominiert der Neubau der Städtischen Schule des T.G. Masaryk (heutiges Gymnasium). Zu den markanten Bauten gehören auch das Hotel „Royal“ (Slovan) an der Waag und das Gebäude der Militär-Kuranstalt im südlichen Teil. Deutlich erkennbar ist, dass die Vajanského Straße mit dem Ende der Nitrianska Straße damals die Südgrenze der Stadt bildete, dahinter erstreckten sich nur noch die Kiessandflächen der Waag. Rechts oben, in unmittelbarer Nähe des Parks, ist die Begrenzung der Stadt durch die Mäander der Waag und ihren Nebenarm mit der weitläufigen Fläche des „Lido“ – eines beliebten Badestrandes – zu sehen. Die spätere Regulierung sowie der Bau des Kanals haben diese romantische Ecke von Piešťany weitgehend verändert.

Historické letecké fotografie

Andrej Bolerázsky
Foto archív BM

Časť I. - Piešťany

Piešťany majú bohatú leteckú históriu. Už v roku 1914 sa tu konal prvý letecký deň. V roku 1928 bol do Piešťan presunutý letecký pluk 3 generála M. R. Štefánika. V zbierke Balneologického múzea sú dva fotografické albumy, pochádzajúce od tohto leteckého pluku. Obsahujú niekoľko desiatok cenných fotografií, z ktorých prevažnú časť tvoria fotografie letecké. Väčšina z nich zachytáva Piešťany a okolie, no nechýbajú ani zábery

z iných častí Slovenska, či dokonca aj z územia Podkarpatskej Rusi, ktorá bola v tej dobe súčasťou Československa. Zastúpenie leteckých fotografií je pestré. Zachytávajú nielen mestá, ale aj pamiatky, ako hrady, kaštiele, ďalej mosty, toky riek, železnicu, letisko, ale tiež Vysoké Tatry. Fotografie pochádzajú z rokov 1927 – 1928. Letecké fotografovanie v tej dobe slúžilo k výcviku letcov – pozorovateľov pre potreby návniku fotografického leteckého prieskumu,

ale napríklad i pre podklady pre reguláciu vodných tokov a pre potreby kartografie. Historické letecké fotografie Piešťan a okolia sú zaujímavým dokumentačným materiálom, ktorý na rozdiel od klasických fotografií ponúka jedinečný pohľad aj na dnes už nejestujúce stavby, zachytáva zmenený charakter krajiny či urbanistické usporiadanie. V ďalšom článku prinesieme letecké zábery na zaujímavé lokality z piešťanského okolia. ■

▲
 Detailnejší záber na stred mesta (dnešná pešia zóna a časť Teplickej ulice v pozadí), v strede s vtedajším trhoviskom (dnešné Námestie slobody). Najvyššie budovy predstavovali hotel Lipa a Hotel Metropol. Na prvý pohľad najviac zaujme zmenená situácia krátko pred vybudovaním Kukučínovej ulice v pravej hornej časti, kde namiesto ulice s hustou radovou výstavbou vidno zatiaľ len záhrady.

A more detailed shot of the middle of the town (today's pedestrian zone and a part of Teplická Street at the back), with what was then a market place (today's Námestie slobody). The highest buildings were the hotel Lipa and the hotel Metropol. At first sight, the changed situation shortly before Kukučínova Street was built in the upper right corner will catch your eye. In place of the present-day street, which is now full of high-density repetitive housing, one can see only gardens.

Eine detailliertere Aufnahme der Stadtmitte (heutige Fußgängerzone und ein Abschnitt der Teplická Straße im Hintergrund), mit dem zentralgelegenen Markt (heutiger Platz Námestie slobody). Die höchsten Gebäude waren die Hotels „Lipa“ und „Metropol“. Auf den ersten Blick fällt am meisten die veränderte Lage kurz vor dem Bau der Kukučínova Straße, im rechten oberen Teil auf, wo anstatt einer Straße mit dichter Reihenbebauung lediglich Gärten zu sehen sind.

Historical aerial photographs

Part I. - Piešťany

Piešťany has a rich aviation history. As early as 1914 the first air show was held here. In 1928, the aviation regiment 3 under the general M. R. Štefánik was moved to Piešťany. The collection of the Balneological Museum contains two photo albums made by this aviation regiment, which contains a few tenths of the precious photographs, most of which were aerial ones. Most of them

capture Piešťany and its surroundings, but there are also shots of other parts of Slovakia, even of the Carpathian Ruthenia, which was still a part of Czechoslovakia at that time. The aerial photos capture various different objects; not only towns, but also sights, like castles, manor-houses, bridges, rivers, the railway, the airport, and the High Tatras. The photographs date back to 1927 – 1928. At that time,

taking aerial photos was part of the training for pilots – observers - to practise photographic air observation, but it was also useful for cartography, and, in addition to this, these photographs were also used for the regulation of the flow of water. The historical aerial photography of Piešťany and its surroundings create interesting documentary material, which, in comparison to classic photography,

Letecký pohľad na časť Piešťan pri vstupe na starý drevený most (predchodcu dnešného Kolonádového mosta). Záberu dominujú budovy hotela Royal (Slovan) a Kursalónu v parku. Zaujímavosťou je dnes už nejestvujúca budova Kúpeľného divadla (vľavo hore, za budovou Kursalónu) či budova Park vily v tesnej blízkosti pred hotelom Royal. Z vil na nábřeží pri Kúpeľnej kaplnke stojí zatiaľ len vila Dr. Cmunta, zachytené sú však staveniská na ďalšie dve vily v jej susedstve.

An aerial view of the part of Piešťany at the beginning of the old wooden bridge (the forerunner of today's Colonnade Bridge). The buildings of the hotel Royal (Slovan) and Kursalón in the park dominate in the shot. Curiously enough, in the picture there are the no-longer-existing buildings of the Spa Theatre (on the upper left, behind the building of the Kursalón) and the building in its close vicinity - the villa Park - standing in front of the hotel Royal. Out of the villas on the embankment near the Spa chapel, only the villa of Dr. Cmunt is standing but we can see the sites of two more villas in its neighbourhood.

Eine Luftansicht auf einen Teil der Stadt Piešťany, konkret auf den Eingangsbereich der alten Holzbrücke (Vorgängerin der heutigen Kolonnadenbrücke). Die Aufnahme dominieren die Objekte des Hotels „Royal“ (Slovan) sowie des Kursalons im Park. Raritäten stellen das heute nicht mehr existierende Gebäude des Kurtheaters (links oben, hinter dem Kursalon) sowie die in unmittelbarer Nähe vor dem Hotel Royal stehende Park-Villa. Von den Villen am Ufer, in der Nähe der Kurkapelle steht vorerst nur die Dr. Cmunt-Villa, zu sehen sind jedoch zwei weitere Villen im Rohbauzustand.

offers a unique view of now non-existent buildings, capturing the changed character of the country and urban structure. In the next article, we will bring you aerial shots of interesting localities in the surroundings of Piešťany. ■

Das Flugwesen in Piešťany hat eine lange Tradition. Bereits im Jahre 1914 fand hier der erste Flugtag statt. Im Jahre 1928 wurde das 3. Flugregiment von General M. R. Štefánik nach Piešťany versetzt. In den Sammlungen des Balneologischen Museums befinden sich auch zwei Fotoalben dieses Regiments. Sie beinhalten Dutzende seltener Bilder, von

denen die meisten Flugaufnahmen sind. Die meisten von ihnen zeigen Piešťany und seine Umgebung, jedoch fehlen auch Fotoaufnahmen von anderen Regionen der Slowakei nicht, darunter welche vom Gebiet des Karpatenrusslands, welches damals einen Bestandteil der Slowakei bildete. Die Fotoaufnahmen zeichnen sich durch eine große Vielfalt aus. Sie halten nicht nur

Historische Teil I. - Piešťany

▲
 Letecký pohľad na Kúpeľný ostrov. Jasne vidno, že Kúpeľný ostrov, na rozdiel od súčasnosti, bol v minulosti skutočným ostrovom, obklopeným ramenom Váhu. Okrem jestvujúcich kúpeľných budov (Thermia Palace, Irma, Napoleonské kúpele, Pro Patria) možno presne lokalizovať dnes už nejestvujúce budovy Františkových kúpeľov (oproti hotela Thermia Palace), hospodárske stavby a vodnú plochu za Pro Patriou. Vľavo vidno ešte starý drevený most cez Váh, predchodcu dnešného Kolonádového mosta. Z neho pokračovala popod okná Thermie Palace hlavná cesta k pontónovému mostu a ďalej na Banku. Pontónový most, ako aj cesta boli zrušené po výstavbe Krajinského mosta a Krajinskej cesty na začiatku 30. rokov 20. storočia.

An aerial view of the Spa Island. It clearly shows that the Spa Island, in comparison with the present, was a real island in the past surrounded by an arm of the River Váh. Besides the existing spa buildings (Thermia Palace, Irma, Napoleon Spa, Pro Patria), we can exactly locate the no-longer-existing buildings of the František Spa (opposite the hotel Thermia Palace), the farm buildings and a water area behind Pro Patria. On the left you will see the old wooden bridge over the Váh, the forerunner of today's Colonnade Bridge. From the other side of the bridge, a main road continues running below the windows of the Thermia Palace to the floating bridge up to Banka. The floating bridge, as well as the road, were destroyed after the Krajinský Bridge and the Krajinská Road were built at the beginning of the 1930s.

Eine Luftansicht der Kurinsel. Ganz deutlich zu sehen ist, dass die Kurinsel, im Gegensatz zu heute, ursprünglich eine echte, vom Nebenarm der Waag umgebene Insel war. Neben den bestehenden Kurgebäuden (Thermia Palace, Irma, Napoleonbad, Pro Patria) können auch die heute nicht mehr existierenden Objekte des Franzbades (gegenüber dem Hotel Thermia Palace), Wirtschaftsgebäude und eine Wasserfläche hinter dem Kurhaus Pro Patria lokalisiert werden. Links ist noch die ursprüngliche Holzbrücke über die Waag, eine Vorgängerin der heutigen Kolonnadenbrücke, zu sehen. Dahinter führte eine unter den Fenstern des Thermia Palace verlaufende Hauptstraße zu einer Pontonbrücke und weiter zur Ortschaft Banka. Die Schwimmbücke sowie die Straße wurden nach der Errichtung der Krajinský Brücke und des Krajinský Weges, Anfang der 30er Jahre des 20. Jahrhunderts entfernt.

Flugaufnahmen

Städte, sondern auch Denkmäler wie Burgen und Schlösser, Brücken, Flussläufe, die Eisenbahn, den Flughafen und auch die Hohe Tatra fest. Diese Bilder stammen aus den Jahren 1927 – 1928. Das Fotografieren von einem Flugzeug aus diente in der damaligen Zeit der Ausbildung der Aufklärungspiloten zum Zweck der Einübung von fotografischen

Aufklärungsflügen, aber auch um das Material für die Dokumentation zur Regulierung von Wasserläufen und für kartographische Zwecke zu sammeln. Die historischen Flugaufnahmen von Piešťany und seinem Umland stellen ein interessantes dokumentarisches Material dar, welches im Gegensatz zu klassischen Fotografien eine einzigartige Ansicht auf heute nicht mehr

existierende Bauwerke bietet und den veränderten Charakter der Landschaft oder die städteplanerische Anordnung erfasst. Im zweiten Teil dieses Artikels präsentieren wir Ihnen Fotoaufnahmen von interessanten Lokalitäten in der Umgebung von Piešťany. ■

▲ Jazierko v areáli botanickej záhrady.
Pond in the area of the botanic garden.
Ein Teich im botanischen Garten

Ako ďalej s piešťanskou botanickeou záhradou?

What to do next with Piešťany's botanic garden?

Wie soll es mit dem botanischen Garten in Piešťany weiter gehen?

Eva Wernerová
Foto autor (5), Jozef Šimko (1)

V areáli Strednej záhradnickej školy leží schovaná, nikým nenavštevovaná a predsa zaujímavá botanickeá záhrada, ktorá by si zaslúžila každodenných obdivovateľov a návštevníkov. Ide o najmladšiu botanickeú záhradu na Slovensku, založenú v roku 2000. Rozprestiera sa na ploche 4,9 ha. Zbierky v súčasnosti zahrňajú približne 6000 taxónov okrasných aj úžitkových rastlín a sú zamerané na záhradné rastliny.

On the grounds of the Secondary School of Horticulture lays a hidden, unvisited, yet interesting botanic garden, which more than deserves the recognition of every-day admirers and visitors. Established in 2000, it is the youngest botanic garden in Slovakia. It spreads over an area of 4,9ha. It comprises approximately 6000 species of both decorative and useful plants, with a focus on garden plants.

Auf dem Gelände der Fachschule für Floristik liegt ein versteckter, kaum besuchter und doch überaus interessanter botanischer Garten, der tagtägliche Bewunderer und Besucher verdienen würde. Es ist der jüngste botanische Garten der Slowakei, gegründet im Jahre 2000. Er erstreckt sich über eine Fläche von 4,9 Hektar, die darin enthaltenen Bestände umfassen derzeit geschätzte 6.000 Zier- und Nutzpflanzenarten, mit Schwerpunkt Gartenpflanzen.

S amotný park bol založený v roku 1968 na bývalej bažine. Na parkovej ploche dnes rastie asi 300 druhov a kultivarov drevín, z toho 80 vzácných, cudzokrajných alebo tvarovo zaujímavých taxónov. Tento počet niekoľkonásobne prevyšuje pestrosťou druhové zloženie piešťanského mestského alebo kúpeľného parku. Nachádzajú sa tu zaujímavé ukážky druhov a odrôd, dokonca aj 30-metrový sekvojovec mamutí.

Súčasťou záhrady je rozárium, ktoré sústreďuje viac ako 120 odrôd historických, ale aj moderných odrôd ruží. Z historických ruží je najstaršia ruža "Versicolor" (Rosa mundi) z roku 1589. Nachádzajú sa tu aj ruže, ktoré pestovala francúzska cisárovná Jozefína vo svojom rozáriu v meste Malmaison. Sortiment je doplnený o ruže popínavé, ramblery, ako aj o ruže botanické.

Ďalšou zaujímavosťou je zbierka asi 400 odrôd kosatcov (Iris). Svieže a pôvabné kosatce nepochybne patria medzi klenoty každej záhrady. Sortiment predstavuje novšie i staršie odrody. Najstaršou odrodou v zbierke je odroda Innocenza od šľachtiteľa Lemaona z roku 1854. Najmladšie sú z roku 1999 a roku 2000.

Zbierka ľalioviek (Hemerocallis) obsahuje asi 30 odrôd. Ľaliovky sú trvalky, ktoré majú po celú vegetačnú sezónu ozdobné, trávovité listy. Počet kvetov závisí od kultivaru, u starších rastlín môže postupne vykvitnúť 300 - 400 kvetov.

Ďalšie trvalkové taxóny majú sporadické zastúpenie v zmiešaných výsadbách. Zastúpené sú zbierky letničiek, korenín a liečivých rastlín, alebo vodného rastlinstva.

Zbierkové skleníky sú rozdelené na 3 časti -

- ▲ Pôvodná parková výsadba vytvára príjemné zátiašia.
Tree skeleton creates pleasant retreats.
- Das alte Baumgerüst bildet beschauliche Ruheoasen.

tropický palmový skleník, skleník kaktusový a skleník mediteránny (stredomorský). Rastliny sú vysadené do voľnej pôdy. Môžeme tu nájsť jazierko s výsadbou tropických vodných rastlín, napríklad papyrus, lotos, ďalej úžitkové, ovocné a okrasné rastliny. Kaktusová zbierka bola vybudovaná a je udržiavaná v spolupráci s Klubom kaktusárov v Piešťanoch.

Expozície botanickej záhrady sú zamerané na prezentáciu využitia rastlín domácich, ale aj introdukovaných v záhrade, skúmanie ich ošetrovania, ale tiež mrazuvzdornosti. Zaujímavý je projekt záhrady jedovatých a psychotropných rastlín.

Záhrada, o ktorú sa zaslúžili odborní učitelia sadovníctva a kvetinárstva, v súčasnosti nie je využívaná širokou verejnosťou. Navštevujú ju žiaci školy, ktorí sa o ňu v rámci možností starajú a ošetrojú ju.

Botanická záhrada sa svojím potenciálom dlhodobo uchádza o dôstojné miesto na mape turistických zaujímavostí regiónu a samotného mesta Piešťany. Skúsenosti z okolitých krajín naznačujú, že pri vhodne zvolenej forme vedenia a sprístupnenia sa botanická záhrada môže stať atraktívnym miestom poznávania a vzdelávania pre všetky vekové kategórie obyvateľov mesta i jeho návštevníkov. ■

The park was established in 1968 on a former swamp. In the park area there are about 300 species and varieties of woody plants, out of which 80 are rare, exotic, or interesting-in-shape species. With its variety, this number many times exceeds the number of species in the Piešťany town or spa park. There are

also some interesting species and types, like the 30-meter giant sequoia.

The rosarium is an integral part of the garden, which has accumulated more than 120 species of historical as well as contemporary roses. Among the historical roses, the rose Versicolor (Rosa mundi) from 1589 is the oldest. There are also roses which were grown by the French empress Josephine in her rosarium in the town of Malmaison. The vast variety of roses also includes climbing roses, Rambler roses, as well as botanic roses.

Another curiosity is the collection of about 400 kinds of irises (Iris). Fresh and charming irises are, without a doubt, a treasured part of every garden. The oldest species in the collection is the Innocenza species, which was cultivated by Lemon in 1854. The youngest ones come from 1999 and 2000.

The collection of daylilies (Hemerocallis) consists of about 30 species. Daylilies are perennials, which have decorative, grass-like leaves throughout the entire vegetation season. The number of flowers depends on the variety; with the older plants, 300 - 400 flowers may ultimately bloom.

Other perennial species are rare in mixed plantings. There are collections of estivals, herbs, and water plants.

The collection greenhouses are divided into three parts: the tropical palm greenhouse, the cacti greenhouse, and the Mediterranean greenhouse. The plants are planted in the existing soil. A pond with tropical water plants can also be found here with such varieties as papyrus and lotus, and other useful, fruit, and decorative plants. The cacti collection was built and

maintained in cooperation with the Club of Cactus Enthusiasts in Piešťany.

The botanic garden expositions are focused on the presentation of the utilization of domestic as well as foreign-introduced plants, an examination of their maintenance, and also their frost resistance. The project regarding the garden with poisonous and psychotropic plants is also rather interesting. At the moment, the garden, which is the work of professional teachers of landscape gardening and floriculture, is almost unknown and unvisited by the public. It is mostly used by pupils of the school, who take care of it and maintain it whenever possible.

This botanic garden, with all its touristic and captivating potential, has been seeking a place among the more interesting tourist sites of Piešťany for a long time. Experiences from other countries suggest that with the appropriate leadership and availability to the public, it can become an attractive and educational place, where citizens and visitors of all ages can enjoy and learn about the wonders of nature. ■

Der Park selbst wurde 1968 auf einem ehemaligen Sumpfgebiet angelegt. Heute wachsen auf der Parkfläche etwa 300 Arten und Kultivaren der Holzgewächse, davon 80 seltene, exotische oder hinsichtlich ihrer Form interessante Taxa. Diese Anzahl übersteigt mehrfach die Artenvielfalt des Stadtparks von Piešťany oder des Kurparks. Neben einer Reihe interessanter Arten und Unterarten befindet sich hier sogar ein 30 Meter hoher Riesenmammutbaum.

Einen Bestandteil des Gartens bildet das Rosarium, dessen Rosensammlung mehr als 120 historische und moderne Rosensorten umfasst. Die älteste der historische Rosen - "Versicolor" (Rosa mundi) stammt aus dem Jahr 1589. Neben ihr befinden sich hier auch Rosen, welche die französische Kaiserin Josephine in ihrem Rosarium in der Stadt Malmaison züchtete. Das Sortiment ergänzen noch Kletterrosen, Rambler und botanische Rosen.

Eine weitere Sehenswürdigkeit stellt die Sammlung von etwa 400 Schwertlilien-Sorten (Iris) dar. Die frischen und anmutigen Schwertlilien zählen zweifelsohne zu den Kostbarkeiten eines jeden Gartens. Die Sammlung umfasst sowohl neuere als auch ältere Sorten. Die älteste davon ist die Sorte „Innocenza“ des Züchters Lemon, aus dem Jahr 1854. Die jüngsten stammen aus den Jahren 1999 und 2000.

Die Sammlung der Taglilien umfasst etwa 30 Sorten. Taglilien sind Stauden, die während der gesamten Vegetationsperiode ihre dekorativen, grasartigen Blätter besitzen. Die Anzahl der Blätter hängt vom jeweiligen Kultivar ab, bei älteren Stauden können 300

▲ Sekvojovec mamuti
Giant Sequoia
Riesenmammutbaum

▼ Zbierka okrasných tráv.
Collection of decorative grasses.
Eine Sammlung der Ziergräser

▲ Ruža Geschwinds Nordlandrose v rozáriu botanickej záhrady.
Geschwinds Nordlandrose in the rosarium of the botanic garden.
„Geschwinds Nordlandrose“ im Rosarium des botanischen Gartens

▼ Projekt analýzy priestoru.
Project of space analysis.
Das Projekt einer Raumanalyse

Nutzpflanzen, Obstpflanzen und Zierpflanzen. Die Kakteensammlung wurde in Zusammenarbeit mit dem Kakteenzüchter-Club in Piešťany aufgebaut und wird mit dessen Hilfe ebenfalls gepflegt.

Die Expositionen des botanischen Gartens sind auf die Präsentation der Nutzung von heimischen und eingeführten Pflanzenarten, die Erforschung ihrer Pflege und nicht zuletzt ihrer Frostbeständigkeit fokussiert. Interessant ist auch das Projekt eines Gartens mit giftigen und psychotropen Pflanzen.

Der botanische Garten, um den sich Fachlehrer für Gartenbau und Floristik verdient gemacht haben, wird derzeit von der breiten Öffentlichkeit nicht genutzt. Aufgesucht wird die Anlage nur von Schülern der Fachschule für Floristik, die sich im Rahmen ihrer Möglichkeiten um sie kümmern und sie pflegen.

Der botanische Garten erhebt langfristig den Anspruch auf einen gebührenden Platz auf der Karte der Sehenswürdigkeiten dieser Region

bis 400 Blüten stufenweise erblühen. Weitere Staudensorten sind sporadisch vertreten in gemischten Bepflanzungen. Dazu gehören Sammlungen von Sommerpflanzen, Gewürzpflanzen, Kräuterpflanzen und Wasserpflanzen.

Die Gewächshäuser mit den Pflanzen-

sammlungen sind in drei Bereiche unterteilt - das tropische Palmen-Gewächshaus, das Kaktus-Gewächshaus und das mediterrane Gewächshaus. Die Pflanzen sind in den freien Boden eingepflanzt. Hier befindet sich unter anderem ein Teich, besiedelt mit Wasserpflanzen wie Papyrus und Lotus sowie

und der Stadt Piešťany selbst. Die Erfahrungen aus den benachbarten Ländern signalisieren, dass bei einer entsprechenden Art der Führung und des Zugangs, der botanische Garten zu einem attraktiven Ort des Wissens und Lernens für alle Alterskategorien unter den Bewohnern und Besuchern der Stadt werden kann. ■

Vtáctvo pred objektívom

Birds in front of the camera Vögel vor der Linse

Kornel Duffek Foto Pavel Kaňuščák (8), Eva Drobná (1)

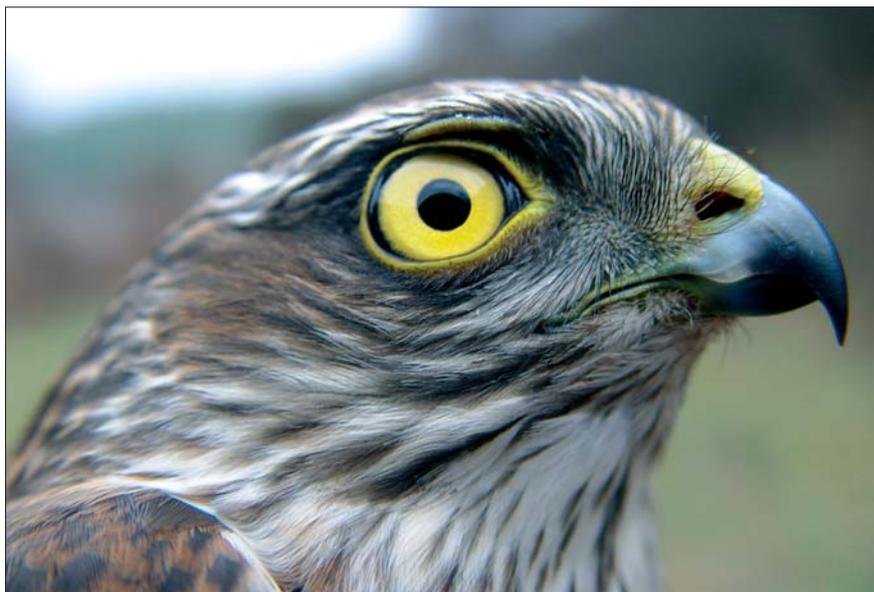

Známy piešťanský ornitológ Pavel Kaňuščák, autor monografie Vtáky širšieho okolia Piešťan (2007), sa po sedemdesiatke s elánom jemu vlastným pustil do nového projektu: začal intenzívne fotografovať vtáctvo. Výsledky nenechali na seba dlho čakať. Od 16. júna 2010 takmer mesiac bola sprístupnená v prezentačných priestoroch Balneologického múzea výstava jeho fotografií, ktorá mala rovnaký názov ako už spomínaná kniha, dokonca tvorí jej akýsi voľný pendant.

Pavel Kaňuščák, the well-know ornithologist from Piešťany and the author of the monography "Birds of Piešťany and its Greater Surroundings" (Vtáky širšieho okolia Piešťan) (2007), has, after his seventieth birthday and with renewed vigour, started a new project: photographs of birds. We did not have to wait too long to see the results.

On 16th June 2010, a nearly, month-long exhibition of his photographs was opened to the public on the presentation premises of the Balneological Museum bearing the same name as the above mentioned book, thus acting as kind of free appendix of the original work.

Der bekannte Ornithologe und Autor der Monografie „Vtáky širšieho okolia Piešťan“ (Vögel der breiteren Umgebung von Piešťany, 2007), Pavel Kaňuščák, stürzte sich jenseits der Siebzig mit dem ihm eigenen Elan in ein neues Projekt: er begann sich nachhaltig mit dem Fotografieren von Vögeln zu befassen. Die ersten Ergebnisse ließen nicht lange auf sich warten. Ab dem 16. Juni 2010 wurde in den Ausstellungsräumen des Balneologischen Museums knapp einen Monat lang die Ausstellung seiner Fotografien, unter dem gleichen Titel wie die bereits erwähnte Publikation gezeigt und bildet quasi eine freie Ergänzung zu ihr.

▲ Jastrab veľký
Northern Goshawk
Habicht

▼ Močiarnica mekotavá
Common Snipe
Bekassine

Autor, pôvodným povoláním stomatológ, sa venuje výskumu vtáctva v okolí Piešťan - ako svojej celoživotnej záľube - už pol storočia. K cielavedomému fotografovaniu operencov však pristúpil až v roku 2008. O to prekvapujúcejšia je jeho bohatá fotografická žatva. Na výstavu pripravil do 400 záberov, z

ktorých sa z priestorových dôvodov nainštalovalo 236 kusov. Aj po druhovej skladbe má kolekcia veľmi široké rozpätie, pretože zaznamenáva až 111 druhov. Sú tam zástupcovia zo všetkých biotopov, ktoré sa v širšom okolí Piešťan nachádzajú. Žiada sa ešte dodať, že ide o kvalitné fotografie, ktoré v plnej miere spĺňajú aj profesionálne kritériá.

▲ Dateľ prostredný
Middle Spotted Woodpecker
Mittelspecht

Fotografia má dnes pri výskume vtáctva nezastupiteľnú úlohu. Ešte ani nie tak dávno, keď chceli ornitológovia dokázať výskyt nejakého vzácného druhu v lokalite, potrebovali to preukázať dokladom. Znamenalo to, že museli vtáka odchytiť, alebo priamo odstreliť. Preto mávali aj zbrojný pas. Dnes, keď dlhodobo rapidne klesajú počty vtákov a sú sprísnené zákony na ich ochranu, sú už takéto drastické spôsoby zdokumentovania neprípustné. Plnohodnotným dokladom sa stala fotografia. Napokon aj na výstave bol záber rybára krátkozobého v letku. Tento druh – na Slovensku veľmi zriedkavý – doteraz nebol zistený v okolí Piešťan. Fotografia teda potvrdzuje jeho prvý výskyt v našom regióne.

Pavel Kaňuščák sa 28. mája dožil 75 rokov. Otvorenie výstavy nadväzovalo na jeho životné jubileum. A hoci sa na túto tému – možno zo skromnosti – počas vernisáže veľmi nehovorilo, oslávenec musel pocítiť spokojnosť, keď sa obzrel späť. Navyše teraz už má istotu, že svoju prípadnú ďalšiu knihu bude môcť ilustrovať vlastnými fotografiami. No a početní návštevníci výstavy si asi

pomysleli, že Cena primátora, ktorú prevzal náš ornitológ v marci 2010, sa dostala do správnych rúk. ■

The author, originally a stomatologist, has been involved with researching the birds of Piešťany and its surroundings, his life-long hobby, for half a century already. However, it was only in 2008, that he seriously began taking photographs of fledglings. His vast accumulation of photographs is quite surprising. He prepared about 400 shots for the exhibition, out of which, due to the lack of space, only 236 pieces were installed. The collection covers a very broad range as well as from the species point of view, as it captures up to 111 species, among which can be found representatives from all biotopes present in the greater surroundings of Piešťany. We must not forget to mention that these are high-quality photographs, which fully fulfil the professional criteria.

The photography plays an irreplaceable role in the research of birds. Not so long time ago it was necessary to provide evidence in order to prove the existence of some

▲ Orol kráľovský
Eastern Imperial Eagle
Östlicher Kaiseradler

precious species in a specific locality. This could only be proved by either catching the bird or shooting it dead. For this reason, ornithologists also had a gun licence. Today, since the number of birds has for a long time been rapidly decreasing and the laws for their protection are stricter, such drastic ways of documentation are inadmissible. Photography has become an adequate substitution. After all, at the exhibition we could see a picture of the Gull-billed Turn in

▲ Strakoš kolesár
Red-backed Shrike
Neuntöter o. Rotrückenwürger

▼ Volavka biela s uloveným hrabošom.
Great Egret with its prey, the vole.
Silberreiher mit einer erbeuteten Feldmaus

flight. This species, which is very rare in Slovakia, has not been recorded in the surroundings of Piešťany until now. Thus photography has confirmed the bird's existence in our region.

Pavel Kaňuščík turned 75 years old on 28th May and the opening of the exhibition followed shortly after this milestone. And even though he – perhaps out of modesty – did not talk about this

topic on the opening day, the fresh seventy-five year old must have felt satisfaction when looking back on the past. Moreover, he can now be sure that for his next potential book, he will have plenty of material. Several visitors at the exhibition must have thought that the Prize of the Mayor, which was awarded to our ornithologist in March 2010, ended up in the right hands. ■

Der Autor, von Beruf ein Zahnarzt, widmet sich seiner lebenslangen Lieblingsbeschäftigung - der Erforschung der Vogelfauna im Umland von Piešťany - seit nunmehr einem halben Jahrhundert. Mit dem gezielten Fotografieren ihrer mannigfaltigen Vertreter begann er jedoch erst 2008. Umso überraschender ist seine überaus reiche photographische „Ausbeute“. Für die

▲ Škořec lesklý
European Starling
Star

▼ Rybár krátkozobý
Gull-billed Turn
Lachseeschwalbe

Art in einer Lokalität nachweisen wollten, dies mittels eines Beleges tun. In der Praxis bedeutete es, dass sie den betreffenden Vogel entweder fangen oder sogar direkt erschießen mussten. Aus diesem Grund waren sie im Besitz eines Waffenscheines. Heute, da die Vogelbestände langfristig rasant abnehmen und die Gesetze zu ihrem Schutz verschärft wurden, sind derart drastische Methoden der Dokumentation nicht mehr zulässig. Einen vollwertigen Beweis liefert heute die Fotografie. Schließlich wurde auch in der Ausstellung das Foto einer im Flug aufgenommenen Lachseeschwalbe gezeigt. Diese, in der Slowakei extrem selten vorkommende Art, ist in der Umgebung von Piešťany bislang kein einziges Mal gesichtet worden. Somit hat diese Fotoaufnahme ihr erstes Vorkommen in unserer Region belegt.

Am 28. Mai feierte Pavel Kaňuščák seinen 75. Geburtstag. Die Eröffnung dieser Ausstellung knüpfte an sein Jubiläum an. Und obwohl dies während der Vernissage – vielleicht aus Bescheidenheit – im Hintergrund blieb, hat der Jubilar bei einem Rückblick gewiss Zufriedenheit empfunden. Außerdem könnte nun sein nächstes Buch mit eigenen Photographien illustriert werden. Und die zahlreichen Besucher der Ausstellung haben sich vermutlich gedacht, dass der „Preis des Bürgermeisters“, den unser Ornithologe im März 2010 entgegen nahm, in die richtigen Hände gelang. ■

Ausstellung bereitete Pavel Kaňuščák knapp 400 Aufnahmen vor, von denen aufgrund der begrenzten Platzmöglichkeiten nur 236 installiert werden konnten. Auch hinsichtlich der Artenvielfalt hat die Sammlung einen äußerst breiten Umfang, da sie insgesamt 111 Arten umfasst. Unter ihnen befinden sich die Vertreter aller bekannten Biotope des breiteren Umlands von Piešťany. An

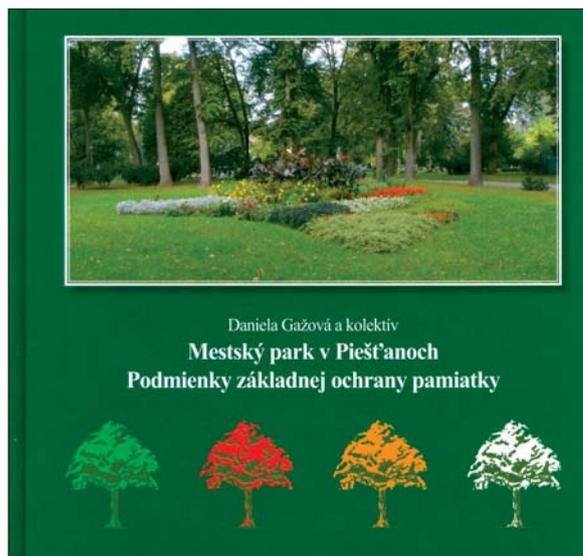
dieser Stelle sollte noch erwähnt werden, dass es sich hierbei um qualitativ hochwertige fotografische Aufnahmen handelt, die auch professionelle Kriterien in jeder Hinsicht erfüllen.

Die Fotografie spielt heutzutage bei der Erforschung der Vogelfauna eine unabdingbare Rolle. Vor nicht allzu langer Zeit mussten die Ornithologen, wenn sie das Vorkommen einer seltenen

A book
about the
Town Park
in Piešťany

Ein Buch
über den
Stadtspark
von Piešťany

Vladimír Krupa

Kniha o Mestskom parku v Piešťanoch

V máji 2010 vydala spoločnosť Logomotion, s. r. o. v spolupráci s Balneologickým múzeom v Piešťanoch knihu s názvom **Mestský park v Piešťanoch / Podmienky základnej ochrany pamiatky**. Publikáciu pod vedením docentky **Daniely Gažovej** spracovali **M. Turancová** (krajinná a parková architektúra, dendrológia), **V. Krupa** (historická analýza parku), **P. Horanský** a **L. Stankovská** (otázky týkajúce sa ochrany pamiatok a urbanizmu). Úvod napísala pamiatkarka **Viera Dvořáková**.

Text publikácie doplní vyber súčasných fotografií, súbor 40 historických pohľadov na jednotlivé časti parku a historické plány z roku 1824 a 30. rokov 20. storočia. Okrem toho sú tu publikované schémy, ktoré názorne prezentujú stav parku v minulosti v porovnaní so súčasnosťou.

V závere publikácie je zaradený blok poetických jesenných záberov z parku (autorky **A. Šebová**) a stručné varovanie pred povolením výrubov v súvislosti so zaberaním parkových plôch pre ďalšiu výstavbu.

Publikácia by mala byť novým metodickým materiálom pre ochranu Mestského parku v Piešťanoch a zároveň vzorovým materiálom, o ktorý sa môžu oprieť pamiatkari, krajinní architekti, architekti, historici či samosprávy miest a obcí pri vypracúvaní analýz, hodnotení a zásad ochrany parkov v intravilánoch sídiel.

Prianím autorov je, aby sme si aj prostredníctvom tejto publikácie uvedomili, akým unikátom a prírodným fenoménom je piešťanský Mestský park, ktorý je výsledkom práce mnohých generácií.

Pre svoju ďalšiu existenciu si však bude vyžadovať táto pýcha mesta nielen starostlivosť, ale aj dôslednú ochranu. ■

A book entitled **"The Town Park in Piešťany / The Conditions for its Basic Protection"** was published by Logomotion, s. r. o. Company in cooperation with the Balneological Museum in Piešťany in May 2010. The publication was written by **M. Turancová** (landscape and park architecture, dendrology), **V. Krupa** (the historical analysis of the park), **P. Horanský** and **L. Stankovská** (issues concerning the preservation of sights and urbanism) under the supervision of senior lecturer **Daniela Gažová**. The introduction was written by the preservationist **Viera Dvořáková**.

The text of the publication is complemented by contemporary photographs - a set of 40 historical views of individual parts of the park and historical plans from 1824 and the 1930s. Besides this, there are also schemes presenting the condition of the park in the past in comparison with the present.

At the end of the book, there is a collection of poetical autumn pictures of the park (by the author **A. Šebová**) and a brief warning against allowing additional trees to be cut down in order to use certain areas of the park for further building.

The publication should serve as new methodological material for the preservation of the Town Park in Piešťany as well as model material for preservationists, landscape architects, architects,

historians and local governments of towns in cases involving development analyses and evaluations and principles of the preservation of parks in town areas.

It is the wish of the authors that, as a result of this publication, we realise that the Town Park in Piešťany is a unique and natural phenomenon which is the product of many generations of hard work. However, this "pride of the town" will require not only care but also consistent protection to ensure its further existence. ■

Im Mai 2010 gab die Gesellschaft Logomotion GmbH in Zusammenarbeit mit dem Balneologischen Museum in Piešťany eine Publikation mit dem Titel **„Mestský park v Piešťanoch / Podmienky základnej ochrany pamiatky“** (Der Stadtpark von Piešťany / Voraussetzungen für die Grundpflege des Denkmals) heraus. An ihrer Entstehung beteiligten sich **M. Turancová** (Landschafts- und Parkarchitektur, Dendrologie), **V. Krupa** (historische Analyse der Parkanlage), **P. Horanský** und **L. Stankovská** (Fragen hinsichtlich der Denkmalpflege und des Städtebaus) unter der Leitung von Dozentin **Daniela Gažová**. Das Vorwort verfasste die Denkmalpflegerin **Viera Dvořáková**.

Die Textpassagen der Neuerscheinung werden von einer Auswahl aktueller Fotoaufnahmen, einer Kollektion von 40 historischen Aufnahmen der einzelnen Parkbereiche sowie historischen Plänen aus den Jahren 1824 und den 30er Jahren des 20. Jahrhunderts ergänzt. Weiterhin beinhaltet die Publikation abgedruckte Schemata, die auf anschauliche Weise den Zustand des Parks in der Vergangenheit und der Gegenwart vergleichen.

Den Abschluss bildet ein Block poetischer Herbstaufnahmen des Parks (Autorin **A. Šebová**) sowie ein kurzer Mahnruf als Protest gegen die Bewilligung der Abholzung für weitere Parkflächen, die im Zusammenhang mit dem geplanten Bau benötigt werden.

Das Buch sollte als neues methodisches Material dem Schutz und der Pflege des städtischen Parks dienen und gleichzeitig die Aufgabe einer Musterquelle erfüllen, an die sich Denkmalpfleger, Landschaftsarchitekten, Architekten, Historiker sowie die Selbstverwaltungen der Städte und Gemeinden bei der Ausarbeitung von Analysen, Auswertungen und Grundsätzen der Pflege von Parks in besiedelten Bereichen anlehnen können.

Der Wunsch der Autoren wäre, dass uns mit Hilfe dieser Publikation auch bewusster wird, welch ein Unikat und ein Naturphänomen der Stadtpark von Piešťany – ein Ergebnis der Arbeit vieler Generationen – darstellt. Für sein weiteres Fortbestehen benötigt dieser „Stolz der Stadt“ nicht nur Pflege, sondern ebenfalls die Einhaltung konsequenter Schutzmaßnahmen. ■

Piešťanci sa vznášali v Trenčíne

Začiatkom júna sa v Trenčíne uskutočnilo prvé kolo päťdielného seriálu Majstrovstiev Európy vznášadiel, ktoré zorganizoval piešťanský Klub vodného motorizmu a vodných športov. Vydali sme sa teda pozrieť, ako sa bude dať piešťanským pretekárom a priblížime vám históriu tohto športu u nás.

At the beginning of June, the first round of the five-part series of the European Hovercraft Championship was held, organized by the Piešťany-based Club of Water Motoring and Water Sports. So we set out to watch how the racers from Piešťany would get on at the competition and to tell you more about the history of the sport in the area.

Anfang Juni verlief in Trenčín die erste von fünf Runden der HC-Europameisterschaft (Hovercraft), organisiert vom Wasser- und Motorsportclub in Piešťany. Wir machten uns auf den Weg, um zu sehen, wie sich die Wettbewerber aus Piešťany schlagen werden und bringen Ihnen bei dieser Gelegenheit die Entwicklung dieses Sports hierzulande etwas näher.

▲ Štart kategórie Formula S, v popredí piešťanský pretekár Jaroslav Baláž ml.
The start of the Formula S category, Piešťany racer Jaroslav Baláž Jr., in the front.
Start der Kategorie „Formel S“ - im Vordergrund der Wettkämpfer Jaroslav Baláž jr. aus Piešťany

Tomáš Hudcovič Foto autor

Piešťany racers hovering over Trenčín

Wettkämpfer aus Piešťany schwebten in Trenčín

Vznášadlá sa v Československu objavili po prvý raz v roku 1985 a od roku 1986 usporadúvali piešťanskí vodní motoristi, ktorí patria dlhodobo k európskej špičke, pravidelne preteky na piešťanskej Sĺňave. Kvôli ochrane vzácnych prírodných biotopov na tejto nádrži si však milovníci

vznášadiel po roku 1992 museli hľadať iné miesto na tréningy aj pretekánie. K prvým nadšencom vznášadiel v Piešťanoch patril pôvodne pretekár na motorových člnoch Jaroslav Baláž starší, v ktorého šlapajach momentálne pokračuje jeho syn Jaroslav Baláž mladší. A darí sa mu vďaka výborne, veď je majstrom Európy z roku 2003 a vicemajstrom z rokov 2002, 2005, 2008. Už od malička bol pri tom, ako jeho otec pretekal a pripravoval vznášadlá, a to rozhodlo o jeho životnom smerovaní. „Vznášadlá majú veľmi blízko k lietadlám, preto som začal študovať na SOU Letecko-ovarovárenskom v Trenčíne a potom som pokračoval na Fakulte špeciálnej techniky na trencianskej Univerzite Alexandra Dubčeka,“ hovorí Jaroslav Baláž, ktorý si vznášadlá sám stavia a vyvíja. Podľa slov vynálezcu vznášadla sira Christophera Cockerella sa dá jazda na vznášadle prirovnať k jazde autom po ľade, avšak bez brzd. Vznášadlá v najsilnejšej kubatúre sa dokážu pohybovať aj stokilometrovou rýchlosťou, takže ich pilotovanie si vyžaduje veľkú dávku skúseností. Taktiež preto sú súťažiaci rozdelení podľa ich schopností a výkonu strojov od kategórie N, čiže nováčikov, až po Formulu 1. Podľa Jaroslava Baláža sú vyznávači tohto športu dobrí priatelia, ktorí si vzájomne pomáhajú a odovzdávajú skúsenosti a bez problémov pomôžu tým, čo chcú s pretekaním len začať. Na vode, respektíve na trati, to už celkom neplatí a každý sa snaží zvíťaziť. Jaroslav Baláž v Trenčíne útočil na prvenstvo v triede

▲ Ivan Štefánik z piešťanského klubu vybojoval pre Slovensko v Trenčíne prvé miesto vo Formuli N.
Ivan Štefánik from the Piešťany Club won the gold for Slovakia in the Formula N category in Trenčín.
Ivan Štefánik aus dem Wassersportclub in Piešťany erkämpfte in Trenčín für die Slowakei einen ersten Platz in der Kategorie „Formel N“.

Formula S až do poslednej rozjazy, keď ho pre technické problémy so vznášadlom predstihol jeho tradičný rival Alain Larribe z Francúzska.

Vo Formuli 1, čo je kráľovská disciplína a pretekajú v nej vznášadlá s objemom motora nad 600 cm³, je úradujúcim majstrom Európy piešťanský pretekár Mário Bartoš. V Trenčíne mal však smolu, keď v sobotu havaroval a musel vznášadlo odviezť na opravu do dielne. Účasť v dvoch nedelňajších rozjazydách mu stačila na konečné piate miesto.

Najlepšie sa z členov Klubu vodného motorizmu v Piešťanoch darilo Ivanovi Štefánikovi, ktorý sa stal víťazom Formule N, kde závidia dospelí uchádzači o pretekársku licenciu. Ivan Štefánik si tiež svoje vznášadlo postavil sám. Pôvodne si chcel kúpiť vodný skúter, ale keď zistil jeho cenu, hneď upustil od svojho zámeru. Potom plánoval kúpu vznášadla, ale aj to bolo drahé, a tak si ho radšej postavil sám. ■

It was in 1985, when hovercrafts first appeared in the then Czechoslovakia. In 1986, the Piešťany water motorists, who have always been some of the best in Europe, started to organize regular races on Sĺnava Lake. In 1992, in order to protect precious biotopes

on this lake, the hovercraft fans had to look for a different location for training and racing.

One of the first hovercraft fans was Jaroslav Baláž Sr., originally a motor boat racer. His son, Jaroslav Baláž Jr., is currently following in his footsteps. He has been doing very well, as he won the European Championship in 2003 and finished in second place in 2002, 2005 and 2008. As a little boy, he closely watched his father race and prepare his hovercrafts, experiences that set the course of his future career. “Hovercrafts are pretty much like planes, that’s why I started to study at the Aircraft-Service Engineering Vocational School in Trenčín, then I went on to the Faculty of Special Mechanics at Trenčín University of Alexander Dubček,” says Jaroslav Baláž, who develops and builds his own aircrafts.

According to the words of Sir Christopher Cockerell, flying hovercraft is like driving a car on an icy road without brakes. Hovercrafts with the highest cubature can move more than 100 km per hour, so their piloting requires a lot of experience. Therefore the competitors are divided according to their abilities and machine power, from the N category (newcomers) to Formula 1 category. As Jaroslav Baláž says, lovers of this sport are usually good friends who help each other, exchange experience and have no problem in

helping those who are just starting out. However, this is not always the case on the water, or race course, as everybody is trying to win. In Trenčín, Jaroslav Baláž was making a run at first place in the Formula S category until the last take-off run, when, as a result of some technical problems, his traditional rival Alain Larribe of France overtook him.

In the royal category Formula 1, representing hovercrafts with a motor cubature of over 600 cm³, the Piešťany native Mário Bartoš is the incumbent European Champion. He had some bad luck in Trenčín though, as he crashed on Saturday and his hovercraft ended up in the mechanic's shop. However, his participation at two of Sunday's run-offs was good enough to boost him into fifth place.

Ivan Štefánik, from the Piešťany Club of Water Motoring, had the best luck winning the Formula N category, reserved for adult contestants who want to obtain a racing licence. Ivan Štefánik also built his craft on his own. Originally, he wanted to buy a water scooter; however, he gave up his plan when he learned its price. He then decided to buy a hovercraft, but it was also too expensive, so he opted to build one on his own instead. ■

Die Luftkissenfahrzeuge, auch Luftkissenboote oder Hover Craft genannt, erschienen zum ersten Mal in der Tschechoslowakei im Jahre 1985 und bereits seit 1986 veranstalteten Wassersportler aus Piešťany, die langfristig zur europäischen Spitze gehören, regelmäßig Wettrennen am Stausee Slíava in Piešťany.

▼ Nemecký pretekár Michael Metzner súťažil vo Formuli 1. German racer Michael Metzner competed in Formula 1. Der deutsche Wettbewerber Michael Metzner kämpfte in der Kategorie „Formel 1“.

Um den Schutz der wertvollen Naturbiotope um den See zu sichern, mussten sich jedoch die Liebhaber der Luftkissenfahrzeuge nach dem Jahr 1992 einen anderen Platz zum trainieren und rennen aussuchen. Zu den ersten, die sich in Piešťany für Luftkissenboote begeistert haben, gehörte der ehemalige Motorbootrennfahrer Jaroslav Baláž sen., in dessen Fußstapfen inzwischen auch sein Sohn, Jaroslav Baláž jr., getreten ist. Und der Nachkömmling feiert in der Tat großartige Erfolge – als Europameister 2003 und Europavizemeister in den Jahren 2002, 2005 und 2008. Von klein an war er dabei, als sein Vater an Wettkämpfen teilnahm und seine Luftkissenfahrzeuge dafür vorbereitete. Das beeinflusste auch seine Entscheidungen hinsichtlich seines weiteren Lebensweges. „Luftkissenfahrzeuge stehen Flugzeugen sehr nah, daher begann ich in Trenčín zuerst eine Lehre als Flugzeugmechaniker und nach dem Abschluss setzte ich meine Ausbildung mit dem Studium an der Fakultät für Spezialtechnik an der Alexander Dubček-Universität in Trenčín fort,“ sagt Jaroslav Baláž, der seine Luftkissenboote selbst baut und entwickelt. Laut Sir Christopher Cockerell, dem Entdecker des Hovercraft, kann die Fahrt in solch einem Fahrzeug mit dem Autofahren auf einer Eisfläche – allerdings ohne Bremsen – verglichen werden. Luftkissenfahrzeuge mit dem stärksten Hubvolumen können sich mit einer Geschwindigkeit von 100 km fortbewegen, sodass ihr Steuern eine große Portion Erfahrung erforderlich macht. Genau aus diesem Grund werden auch die Wettbewerber nach ihrer Erfahrung und der Leistung ihrer Maschinen in die Kategorien von „N“ – Neuling bis zur „Formel 1“ unterteilt. Laut Jaroslav Baláž sind die Anhänger dieser Sportart allgemein gute

Freunde, die sich gegenseitig helfen und Erfahrungen austauschen und all denen, die mit dem Wettrennen erst beginnen möchten, bereitwillig ihre Unterstützung bieten. Auf dem Wasser, genauer gesagt, auf der Rennstrecke, trifft dies dann nicht mehr ganz zu, denn jeder möchte gewinnen. Auch Jaroslav Baláž nahm in Trenčín den Siegerposten in der „Formel S“- Klasse in Angriff - bis zur letzten Fahrt. Da bekam er technische Probleme mit seinem Luftkissenboot und musste die Erstposition seinem traditionellen Konkurrent, Alain Larribe aus Frankreich, überlassen.

In der Königsdisziplin Formel 1, an der Luftkissenfahrzeuge mit einem Hubraum über 600 cm³ teilnehmen, ist der Rennfahrer Mário Bartoš aus Piešťany der amtierende Europameister. In Trenčín jedoch schien er vom Pech verfolgt, als er am Samstag einen Unfall hatte und sein Luftkissenfahrzeug zur Reparatur in die Werkstatt musste. Die Teilnahme an zwei Fahrten am Sonntag reichte für ihn in der Gesamtplatzierung für einen fünften Platz.

Am erfolgreichsten unter den Mitgliedern des Wasser- und Motorsportclub in Piešťany war Ivan Štefánik, der zum Sieger in der Kategorie „Formel N“ wurde, in der erwachsene Anwärter für die Rennlizenz ihre Kräfte messen. Ivan Štefánik baute sein Luftkissenboot auch selbst. Ursprünglich wollte er sich einen Wasserscooter kaufen, als er jedoch dessen Preis erfahren hat, ließ er schnell von seinem Vorhaben ab. Dann plante er den Kauf eines Luftkissenfahrzeugs, da dieses aber auch so teuer war, baute er sich lieber selbst eines. ■

▲ Najplodnejší útočník Róbert Vittek (vľavo) s domácim Filipom Hološkom v bahnísku kúpeľov Irma.
The most productive forward Róbert Vittek (on the left) with local Filip Hološko in the Mud Room of the spa house Irma.
Unser effektivster Stürmer Róbert Vittek (l.) mit dem heimischen Filip Hološko im Schlammbecken des Kurhauses Irma

Podieli na splnenom sne slovenských futbalistov, ktorým bol postup zo skupiny na Majstrovstvách sveta v Juhoafrickej republike, majú aj Piešťany a Piešťanci. Slovenskí futbalisti totiž prípravu na šampionát odštartovali práve v Piešťanských kúpeľoch. Ubytovali sa v päťhviezdičkovom hoteli Thermia Palace na Kúpeľnom ostrove, trénovali na futbalovom ihrisku v prostredí mestského parku a na regeneráciu využili procedúry, ktoré ponúka kúpeľný dom Irma.

Náš najlepší strelec šampionátu Róbert Vittek sa počas sústredenia v Piešťanoch pripravoval individuálne a asi najčastejšie zo všetkých hráčov využíval procedúry, ktoré mu mali pomôcť k doliečeniu zranenej nohy. Užíval si vaňový kúpeľ, ale aj zrkadlisko a bahnísko. Možno práve piešťanské bahno malo na neho ten blahodarný vplyv, že sa v ňom opäť prebudil strelec. Zabudol na to, že počas kvalifikácie nedal ani gól a v Afrike nasúkal súperom štyri v štyroch zápasoch.

V kúpeľoch - ako to dokumentujú naše fotografie - si užíval aj Marek Čech. Ťažko povedať, či rozmýšľal nad africkým šampionátom alebo nad prestupom, ktorý ho čakal po návrate z neho. A prestup to nebol hocijaký. Marek sa totiž zaradil medzi ženáčov, keď si začiatkom júla zobral svoju dlhoročnú priateľku Táňu Čorbovú. ■

K úspechu futbalistov

Piešťany's mud contributing to football success

Zum Fußball-Erfolg trug auch der Schlamm von Piešťany bei

Tomáš Hudcovič Foto autor

▼ O čom premýšľala Marek Čech v hydromasážnej vani?
What is Marek Čech thinking about in the hydro-massage bath?
Worüber mag wohl Marek Čech in der Hydromassagewanne gerade nachdenken?

◀ Brankár Ján Mucha naberal formu na majstrovstvá sveta aj takýmto spôsobom.
Goal-keeper Ján Mucha was also working out for the World Cup Championship like this.
Torhüter Ján Mucha arbeitete auch auf dieser Art an seiner Form für die WM.

he forgot that during the qualification round he failed to score any goals, while in Africa he scored four goals in four matches.

In our spa – as our photographs document – Marek Čech also had a good time. It is difficult to say whether he was thinking about the African championship or about the transfer which was awaiting him after his arrival from the World Cup. It was not just any ordinary transfer. Marek joined the club of the married, when he married his long-time girlfriend Táňa Čorbová at the beginning of July. ■

■
Auch Piešťany und seine Bewohner haben einen Anteil am erfüllten Traum der slowakischen Fußballer – dem Gruppenaufstieg bei der Weltmeisterschaft in Südafrika. Die slowakische Fußballmannschaft startete ihre Vorbereitung auf das Championat nämlich gerade hier, im Heilbad Piešťany. Die Spieler wohnten

prispelo aj piešťanské bahno

Piešťany and its inhabitants have also played their part in the fulfilment of the Slovak footballers' dream of advancing from the first round group stage of the World Cup in the Republic of South Africa. The Slovak footballers started their preparation for the World Cup right here in the Piešťany Spa. They were put up in the 5-star hotel Thermia Palace on the Spa Island, they trained on the football pitch in the town park, and they took advantage of the opportunity to have regeneration treatments, offered by the spa house Irma.

The best scorer of the tournament, Róbert Vittek, prepared individually during the training camp, and out of all the players, probably made the most use of the spa treatments in an effort to help his injured leg recover. He enjoyed the hot tub, as well as the Mirror Room and the Mud Room. It might have been Piešťany's mud, which ultimately awakened the scorer in him again. Here,

◀ Radoslava Zábavnika, ktorý v Afrike podal bezchybný výkon, sme zastihli už po procedúrach.
Radoslav Zábavník, who performed extremely well in Africa, during the treatments.
Radoslav Zábavník, der in Afrika eine fehlerfreie Leistung ablieferte, trafen wir nach den absolvierten Anwendungen.

im Fünf-Sterne-Hotel Thermia Palace auf der Kurinsel, trainierten auf einem Spielfeld in der Umgebung des Stadtparks und zur anschließenden Erholung nutzten sie Anwendungen, die das Kurhaus Irma bietet. Unser bester Schütze bei der WM, Róbert Vittek, trainierte im Rahmen der WM-Vorbereitung in Piešťany individuell und nutzte vermutlich am häufigsten von allen Spielern die Anwendungen, die ihm beim Auskurieren seines verletzten Beins helfen sollten. Dazu gehörten vor allem Wannenbäder, aber auch das Spiegelbad und das Schlammbecken. Und vielleicht war es ausgerechnet der Schlamm von Piešťany, dessen wohltuende Wirkung den Schützen in Róbert wieder erwachen ließ. Schnell war vergessen, dass er im Verlauf der Qualifikationsspiele kein einziges Tor schoss, dafür ballerte er in Afrika in die gegnerischen Netze gleich vier Tore in vier Spielen.

Im Heilbad entspannte sich - wie unsere Bilder zeigen - auch Marek Čech. Schwer zu sagen, ob er über das Championat in Afrika nachgedacht hat oder doch mehr über den Wechsel, der ihn nach seiner Rückkehr erwartete. Der hatte es nämlich in sich. Marek wechselte in die Sparte der Ehemänner, als er Anfang Juni seine langjährige Freundin, Táňa Čorbová, heiratete. ■

▲ Michal Arpáš a Róbert Ihring hrajú golf v tradičných škótskych kiltoch.
Michal Arpáš and Róbert Ihring playing golf in traditional Scottish kilts.
Michal Arpáš und Róbert Ihring spielen Golf in traditionellen schottischen Kilts.

Dva golfové turnaje

Two golf
tournaments

Zwei
Golfturniere

Kornel Duffek

Foto Tomáš Hudcovič (5), Vojtech Hank (1)

Na prelome júna a júla bol golfový areál na Kúpelnom ostrove v Piešťanoch miestom dvoch veľkých turnajov, ktoré sa od seba odlišovali najmä profesionálnym zameraním svojich účastníkov.

At the end of June and beginning of July, the golf course on the Spa Island in Piešťany hosted two big tournaments differing mostly by the professional occupation of their participants.

Zwischen Ende Juni und Anfang Juli wurde die Golfanlage auf der Kurinsel in Piešťany zum Austragungsort zweier großer Turniere, die sich vor allem durch die professionelle Ausrichtung ihrer Teilnehmer voneinander unterschieden haben.

Ten prvý bol súčasťou medzinárodného filmového festivalu Art Film v Trenčianskych Tepliciach, preto ho obsadili najmä herci a ich hostia prevažne z umeleckých kruhov. Turnaj s názvom Art Film Fest Golf Cup otvoril prezident festivalu a známy milovník golfu Milan Lasica. Zahrať si prišli aj Milan Kňazko, meno ktorého sa práve ocitlo na Moste slávy v Trenčianskych Tepliciach, Kamila Magálová, Ady Hajdu, diplomat

Ján Kubiš, výkonný tajomník Európskej hospodárskej komisie OSN v Ženeve, ktorý hral v tíme s hercom, spevákom a tanečníkom Filipom Tümmom. Vizual turnaja spestrili členovia vedenia Spa-Golf Klubu Piešťany Michal Arpáš a Róbert Ihring, ktorí už tradične hrajú v pravom škótskom tartanovom kilte s kapsičkou sporrán. Z hercov zabodoval iba Milan Lasica, ktorý mal najbližší hod k jamke. Z víťazstva sa tešil prezident Golf Clubu

Austerlitz v Slavkove u Brna Jiří Kovář s manželkou. Druhý turnaj, ktorý sa môže pochváliť už 12-ročnou tradíciou, pripravil Medzinárodný klub SR. Zahrali si na ňom viaceré známe osobnosti, ako prezident Republikovej únie zamestnávateľov Marián Jusko, generálna riaditeľka Burzy cenných papierov v Bratislave Mária Hurajová, členovia vrcholových manažmentov, finanční poradcovia, bankári, diplomati. Za Svetový kongres Slovákov nastúpili manželia Ján a Eva Oravetzovci z USA. (V prípade Jána ide o starého Piešťanca, syna kúpeľného lekára Štefana Oravetza, o ktorom sme písali v minulom čísle Revue Piešťany. Ján a Eva v roku 1970 emigrovali do USA. Teraz žijú striedavo na Floride a v Piešťanoch.) Účastníci akcie sa zoznámili aj s najnovšími modelmi automobilov Mercedes, ktoré predviedla spoločnosť Motor-Car Bratislava, člen klubu a hlavný sponzor turnaja. Momentálne nerozlučná dvojica Filip Tůma - Ivana Surovcová si zahrali na oboch turnajoch. Na tomto klubovom si dokonca vybojovali 3. miesto. A to nie je všetko - Ivana mala aj najdlhší odpal. Ako nezabudol zdôrazniť predseda Medzinárodného klubu SR Rudolf Hromádka, túto cenu si prvýkrát v histórii klubu odniesla žena. Víťazom turnaja sa stala dvojica Emil Bďžoch, predseda senátu Najvyššieho súdu SR a veľvyslanec Jozef Cibula z Ministerstva zahraničných vecí SR.

Po golfovom turnaji nasledovala záhradná slávnosť, na ktorú prišiel i generálny riaditeľ Piešťanských kúpeľov Klaus Pilz a ďalší vzácní hostia. ■

The first one was part of the international film festival "Art Film" in Trenčianske Teplice, which is why the players were actors and their guests came mostly from artistic circles. The tournament bearing the name "Art Film Fest

▼ Milan Kňažko s Adym Hajdu.
Milan Kňažko with Ady Hajdu.
Milan Kňažko mit Ady Hajdu.

Golf Cup" was opened by the president of the festival and the well-known golf-lover Milan Lasica. Many others came to play here as well: Milan Kňažko, whose name had just been nailed onto the Bridge of Fame in Trenčianske Teplice, Kamila Magálová, Ady Hajdu, Ján Kubiš, a diplomat who played in one team with the actor, singer and dancer Filip Tůma. The visual highlight of the tournament was made by the members of the management of the Spa-Golf Club Piešťany, Michal Arpáš and Róbert Ihring, who, as is their tradition, played in original Scottish tartan kilts with a sporran pocket bag. Among the actors, only Milan Lasica proved to be a skilful player, with a

stroke that, time and again, placed his ball closest to the hole. The winner of the tournament was the president of the Golf Club Austerlitz in Slavkov near Brno, Jiří Kovář.

The second tournament, boasting a 12-year tradition, was prepared by the International Club of Slovakia. Several well-known personalities played there, like the president of the National Union of Employers Marián Jusko, the executive manager of the Stock Exchange in Bratislava Mária Hurajová, and other well-known members of executive boards, financial counsellors, bankers, and diplomats. Husband and wife Ján and Eva Oravetz from the USA played for the Slovak World

▲ Mnohostranný umelec Filip Tůma a diplomat Ján Kubiš si spolu zahrali na turnaji Art Filmu.
The versatile artist Filip Tůma and the diplomat Ján Kubiš played together in the Art Film tournament.
Der vielseitige Künstler Filip Tůma und der Diplomat Ján Kubiš spielten zusammen beim „Art Film-Turnier“.

Congress. (Ján is an original inhabitant of Piešťany, the son of the spa doctor Štefan Oravetz, about whom we wrote in the last edition of "Revue Piešťany". Ján and Eva emigrated to the USA in 1970. Now they divide their time between Florida and Piešťany.)

The participants in the event could also admire the newest models of Mercedes cars, which were presented by the company Motor-Car Bratislava, a club member and the main sponsor of the tournament. The currently inseparable couple Filip Tůma - Ivana Surovcová played at both tournaments. They even won 3rd place in the club tournament. And that is not all - Ivana also hit the longest shot. The chairman of the International Club of Slovakia did not forget to mention that this prize was given to a woman for the first time in the history of the club. The winner of the

tournament was the couple Emil Bďžoch, the chairman of the senate of the Highest Court in The Slovak Republic, and the ambassador Jozef Cibula from the Ministry of Foreign Affairs of The Slovak Republic.

The golf tournament was followed by a garden party, attended also by the general manager of the Piešťany Spa Klaus Pilz, and other prominent guests. ■

Das erste bildete einen Bestandteil des internationalen Filmfestivals „Art Film“ in Trenčianske Teplice und war daher vorwiegend mit Schauspielern sowie deren Gästen aus Künstlerkreisen besetzt. Das Turnier mit dem Titel „Art Film Fest Golf Cup“ eröffnete der Präsident des Festivals und bekannte Golf-Liebhaber Milan Lasica. Zu einer Runde Golf kamen außerdem Milan Kňazko, dessen Name kürzlich auf der „Brücke des Ruhms“ (Most slávy) in Trenčianske Teplice angebracht wurde, Kamila Magálová, Ady Hajdu sowie der Diplomat und Exekutivsekretär der Wirtschaftskommission der Vereinten Nationen in Genf, Ján Kubiš, der mit dem Schauspieler, Sänger und Tänzer Filip Tůma in einem Team spielte. Eine visuelle Bereicherung des Turniers boten die Vorstandsmitglieder des „Spa-Golf Klubs“ in Piešťany, Michal Arpáš und Róbert Ihring. Sie spielen schon traditionell im echten schottischen Tartan Kilt, mit einem Sporrán. Von den anwesenden Schauspielern punktete nur Milan Lasica, dessen Abschlag am nahesten zum Flaggenstock (Pin) liegen blieb. Über den Sieg konnte sich, zusammen mit seiner mit Gattin, der Vorsitzende des Golf Clubs „Austerlitz“ aus Slavkov bei Brünn, Jiří Kovář, freuen.

Das zweite Turnier, das inzwischen auf eine 12-jährige Tradition zurück blicken kann, wurde vom Internationalen Club der Slowakischen Republik (Medzinárodný klub SR) organisiert. In seinem Rahmen stellten mehrere bekannte Persönlichkeiten, darunter Marián Jusko, Vorsitzender der Slowakischen Union der Arbeitgeber, Mária Hurajová, Generaldirektorin der Wertpapierbörse in Bratislava, Spitzenmanager, Finanzberater, Banker und Diplomaten ihr Können unter Beweis. Für den Weltkongress der Slowaken traten die Eheleute Ján und Eva Oravetz aus den USA an. (Ján ist ein „Ur-Piešťaner“ und der Sohn des Kurarztes Štefan Oravetz, über den wir in der letzten Ausgabe der „Revue Piešťany“ berichteten. Ján und Eva emigrierten im Jahre 1970 in die USA und leben derzeit abwechselnd in Florida und Piešťany.)

Die Teilnehmer des Events konnten sich unter anderem auch mit den neuesten Mercedes-Modellen bekannt machen. Diese wurden von dem Hauptsponsoren des Turniers und Clubmitglied - der Gesellschaft „Motor-Car Bratislava“ - präsentiert. Das derzeit unzertrennliche Paar - Filip Tůma und Ivana Surovcová – nahm an beiden Turnieren teil. Bei dem zweiten erkämpften sie sogar einen dritten Platz. Und das ist noch nicht alles, denn Ivana hatte auch den längsten Abschlag. Und wie bereits Rudolf Hromádka, Vorsitzender des Internationalen Clubs der Slowakischen Republik

▲ Víťazi golfového turnaja Medzinárodného klubu Emil Bďžoch (vpravo) a Jozef Cibula.
The winners of the International Club golf tournament – Emil Bďžoch (on the right) and Jozef Cibula.
Die Sieger beim Golfturnier des Internationalen Clubs: Emil Bďžoch (r.) und Jozef Cibula

▼ Rozprchnutí Piešťanaci na záhradnej slávnosti Medzinárodného klubu - sprava Milan Kubica, predseda dozornej rady a. s. Corpora, Eva Oravetz, Ružena Baloghová - priateľka M. Kubicu a Ján Oravetz.
Piešťaners, now spread all around the world, at the International Club's garden party - from the right: Milan Kubica, the chairman of the supervisory board a.s. Corpora, Eva Oravetz, Ružena Baloghová - M. Kubica's girlfriend, and Ján Oravetz, who played for the World Slovak Congress together with his wife.
Die auf der ganzen Welt verstreuten Bürger von Piešťany bei der Gartenparty des Internationalen Clubs - von rechts Milan Kubica, Vorsitzender des Aufsichtsrates der Aktiengesellschaft „Corpora“, Eva Oravetz, Ružena Baloghová, die Freundin von M. Kubica, und Ján Oravetz, der gemeinsam mit seiner Ehefrau für den Weltkongress der Slowaken spielte.

betonte, war es das erste Mal in der Geschichte des Clubs, dass diesen Preis eine Frau gewann. Sieger des Turniers wurde das Duo Emil Bďžoch, Vorsitzender Richter des obersten Gerichtshofes der Slowakischen Republik und der Botschafter Jozef

Cibula vom slowakischen Außenministerium.
Im Anschluss an das Golfturnier fand eine Gartenparty statt. Unter den Anwesenden befand sich auch der Generaldirektor des Heilbades Piešťany, Klaus Pilz, sowie weitere besondere Gäste. ■